

Beretning o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

Til lovforslag nr. L 88 og 96. Beretning afgivet af erhvervsudvalget den 3. august 1981

Beretning

over

I. Forslag til lov om ændring af patentloven og II. Forslag til lov om ændring af lov om hemmelige patenter

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til industriministeren, som denne har besvaret skriftligt. Endvidere har udvalget modtaget en række skriftlige henvendelser, som industriministeren ligeledes skriftligt har kommenteret.

På grund af forslagernes komplicerede karakter, herunder det forhold at forslaget om Danmarks tiltrædelse af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention er omfattet af grundlovens § 20 og derfor kræver 5/6 flertal, har det ikke været muligt for udvalget inden for den givne tid at færdigbehandle forslagene i indeværende folketingssamling.

Udvalgets hidtidige behandling af forslagene samt ministerens besvarelser af udvalgets spørgsmål har haft et sådant omfang, at der herigennem er tilvejebragt et betydningsfuldt materiale, på grundlag af hvilket udvalget vil kunne fortsætte sine overvejelser i den kommende folketingssamling. For at lette dette arbejde har udvalget som bilag til nærværende beretning optrykt udvalgets spørgsmål tillige med industriministerens besvarelser samt de skriftlige henvendelser, som udvalget har modtaget, og industriministerens

kommentarer hertil.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) udtrykker sin undren over, at regeringen tilsyneladende agter at genfremsætte patentloven i den kommende samling.

Mindretallet deler den opfattelse, at sagen er blevet grundigt belyst gennem udvalgets arbejde. Som resultatet heraf voksede modstanden mod loven støt og roligt, så regeringen ved samlingens slutning var endnu fjernere fra at opnå det nødvendige flertal, end det så ud til ved 1. behandlingen.

Mindretallet konstaterer, at regeringen åbenbart er under hårdt pres fra EFs side. Det bliver interessant at se, hvilke partier regeringen vil forsøge at tage førertag på, for at EFs vilje kan ske også i denne sag.

Det rimeligste både over for befolkningen, folketings og de øvrige medlemslande i EF er naturligvis, at regeringen meddeler EF, at der ikke er nogen mulighed for, at Danmark ratificerer de to patentkonventioner inden for overskuelig tid, og at de EF-lande, der måtte ønske det, derfor hellere må gennemføre EF-patentet uden Danmarks deltagelse.

P.u.v.

SVEND ANDERSEN,
formand

Bilag

til

Beretning

over

- I. Forslag til lov om ændring af patentloven og
- II. Forslag til lov om ændring af lov om hemmelige patenter

Indholdsfortegnelse

A. Udvalgets spørgsmål og industriministerens svar vedrørende forslag til lov om ændring af patentloven (L88/96):

Kronologisk fortegnelse over spørgsmål og svar:

Spørgsmål	Vedrørende	Side
1	Lettelser for dansk erhvervsliv ved ratifikation af konventionerne	7
2	Dansk erhvervslivs muligheder for at ansøge om europæisk patent uden dansk ratifikation af konventionen	8
3	Overvågningens omfang for mindre virksomheder ved ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention og ansøgningernes sprog	8
4	Proceduresproget ved omstødning af fællesmarkedspatenter	8
5	Nordisksproget materiales inddragelse i nyhedsundersøgelse ved ratifikation af Den europæiske Patentkonvention	9
6	Indsigelse mod og ugyldiggendelse af europæisk patent	10
7	Størrelsen af »mindre virksomheder«	11
8	Dansk industris patentaktivitet i forhold til udenlandsk industri	11
9	Tidspunktet for tiltrædelsen af Fællesskabets Patentkonvention	11
10	Skrivelse fra organisationer og myndigheder, der har udtalt sig om lovforslaget	12
11	Vesteuropæiske lande, der ikke har ratificeret Den europæiske Patentkonvention	55
12	Finlands og Norges holdning til Den europæiske Patentkonvention	55
13	Årsagen til andre landes manglende ratifikation	55
14	Italien	55
15	Tidsmæssig binding ved eventuel tiltrædelse af Den europæiske Patentkonvention	56
16	Tidspunktet for ratifikation af Den europæiske Patentkonvention	56
17	Muligheden for opretholdelse af forbud mod patent på læge- og næringsmidler	57
18	Ændringen fra »fremgangsmådepatenter« til »stofpatenter«	57
19	Omkostninger for danske virksomheder, som vil følge patentudviklingen ved professionel hjælp	58
20	Tidspunktet for tiltrædelsen af Fællesskabets Patentkonvention	58
21	Forbeholdsperioden i Fællesskabets Patentkonvention	58
22	Irland	58
23	Finansiering af patentdirektoratets drift	59
24	Patentdirektoratets personale	59
25	Nyhedsundersøgelse i nordisksproget materiale og betaling af indsigelsesafgift	60
26	Årsafgifter på ansøgningsstadiet	60
27	Dansk Forening for industriel Retsbeskyttelses bemærkninger til lovforslaget	60
28	Samhandelen inden for Fællesmarkedet	60
29	Udbredelsen af spærrepatenter	61
30	Ophævelse af love, der er vedtaget i henhold til reglerne i grundlovens § 20	61

31	Private patentagenteres honorarer for overvågning.....	61
32	Sprogkrav til dansk erhvervsliv i patentretlig henseende	67
33-34	Eventuel opdeling af lovforslaget i to lovforslag	67
35	Konsekvenser for erhvervslivet, såfremt Fællesskabets Patentkonvention ratificeres.....	68
36	Konsekvenser for EF, såfremt Fællesskabets Patentkonvention ikke ratificeres	68
37	Antallet af ansatte i patentdirektoratet, udenlandske patentskrifters tilgængelighed og sprogkrav til europæiske patenter med gyldighed for Danmark	68
38	Omkostninger i forbindelse med ansøgning om europæisk patent	69
39	Tekniske områder, udenlandske virksomheders patenter vil berøre ...	69
40	Omkostninger ved oversættelser.....	70
41	Behandling af dansksproget nyhedsundersøgelsesmateriale ved Den europæiske Patentmyndighed, dansk indflydelse på Administrationsrådets afgørelser og finansiering af supplerende nyhedsundersøgelse i patentdirektoratet	70
42	Abonnementsprisen for Dansk Patenttidende	70
43	Irland.....	71
44	Patentdirektoratets indtægter.....	71
45	Tekniske områder, udenlandske virksomheders patenter vil berøre ...	72
46	Irland.....	72
47	Valutamæssige virkninger af dansk ratifikation af konventionerne....	72
48	Medicinalbranchens holdning til konventionerne	73
49	Udviklingen i forbindelse med patent på næringsmidler	73
50	Skandinavisk materiale i nyhedsundersøgelsen	74
51	Konsekvenser af eventuelt ændringsforslag, der udskyder ophævelsen af forbud mod patent på læge- og næringsmidler	74

Emneregister over spørgsmål og svar, se side 5

Emneregister

	Spørgsmål
Dansk erhvervsliv, valuta	1, 2, 7, 8, 35, 39, 45 og 47
Sprogproblemer	3 og 32
Overvågning	3, 9 og 32
Indsigelses- og ugyldighedsspørgsmål	4 og 6
Nordisk patentmateriale	5, 25, 41 og 50
Læge- og næringsmiddel- og fremgangsmådepatenter	17, 18, 48 og 49
Omkostninger, afgifter og honorarer	19, 26, 31, 38, 40 og 42
Spærrepatenter	29
Andre lande	11, 12, 13, 14, 22, 43 og 46
Patentdirektoratet	1, 23, 24, 26, 37 og 44
Lovteknik	9, 15, 30, 33, 34 og 51
Øvrige spørgsmål	10, 16, 27, 18 og 36

B. Henvendelser til udvalget vedrørende forslag til lov om ændring af patentloven (L 88/96) samt industriministerens kommentarer hertil:

	Side
1. Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark, 23. april 1981	76
Ministerens kommentarer hertil	77
2. Danmarks Apotekerforening, 27. januar 1981	77
Ministerens kommentarer hertil	95
3. Dumex, 26. januar 1981	86
Ministerens kommentarer hertil	95
4. De Danske Patentagenters Forening, 28. januar 1981	99
Ministerens kommentarer hertil	112
5. A/S GEA, 12. februar 1981	116
Ministerens kommentarer hertil	117
6. Landbrugsrådet, 21. januar 1981	118
Ministerens kommentarer hertil	119
7. Landbrugsrådet, 23. marts 1981	120
Ministerens kommentarer hertil	121
8. Karl Lerstrup, 20. januar 1981	122
Ministerens kommentarer hertil	127
C. Telex fra EF repræsentationen Bruxelles om Irlands ratifikation	128

Udvalgets spørgsmål og industriministerens svar herpå.

Spørgsmål 1:

I hvilke henseender nøjagtigt mener regeringen, at ratifikation af konventionerne vil betyde »absolutte lettelser« for dansk erhvervsliv?

Svar:

Den europæiske Patentkonventions system, der indebærer en fælles ansøgningsprocedure med henblik på opnåelse af patent i flere lande, betyder i sig selv en betydelig lettelse for den patentaktive del af dansk erhvervsliv.

En væsentlig del af udgifterne ved at søge europæisk patent består i udgifter til patent-sagkyndig bistand. Ratifikation af Den europæiske Patentkonvention indebærer, at medarbejdere, der er ansat i danske virksomheder, opnår mulighed for autorisation til at repræsentere virksomheden over for Den europæiske Patentorganisation. Herved vil danske virksomheder kunne spare honorarer til europæiske patentagenter for ansøgningers indlevering og sagsbehandling. Hertil kommer, at mindre danske virksomheder, der ikke selv råder over den fornødne patentekspertise inden for virksomheden, typisk vil benytte en dansk patentagent, såfremt virksomheden ønsker at ansøge om europæisk patent. Som forholdene er i dag, skal den danske patentagent have bistand af en udenlandsk kollega, der er autoriseret af Den europæiske Patentmyndighed. Herved belastes virksomheden også af forøgede udgifter til den udenlandske patentagent. Efter en dansk ratifikation kan danske patentagenter selv opnå autorisation hos Den europæiske Patentmyndighed, og virksomhederne kan derfor opnå en honorarbesparelse.

Udover en honorarbesparelse indebærer ratifikation en væsentlig lettelse i forbindelse med den praktiske ansøgningsprocedure, ligesom der opnås en tidsmæssig besparelse, derved at en række mellemlidte spares.

En ratifikation af konventionen vil yderligere indebære en betydelig og stærkt påkrævet lettelse i patentdirektoratets arbejdsbyrde. Direktoratet har i dag 34.000 ansøgninger under behandling, hvilket svarer til 6 års sagstilgang. En sådan lettelse af arbejdet i patentdirektoratet vil være til gavn for erhvervslivet. Den arbejdskraft, der frigøres hos patentmyndigheden, vil betyde en hurtigere patentudstedelse for de virksomheder, fortrinsvis danske, som søger patent alene for Danmark, på grundlag af en sædvanlig national ansøgning. Der vil således være fordele også for den del af den danske industri, som fortrinsvis er interesseret i patentbeskyttelse her i landet. En del af den frigjorte arbejdskraft vil med fordel kunne anvendes til en forbedret service over for offentligheden, blandt andet via direktoratets serviceafdeling. Alternativet til den rationalisering, som dansk deltagelse i det europæiske patentsamarbejde vil betyde, er en meget væsentlig udbygning af patentdirektoratet, hvilket vil betyde spild af ressourcer – i form af kvalificerede ingeniører – der kunne nyttiggøres i højere grad ude i erhvervslivet.

Formålet med Fællesskabets Patentkonvention er at fremme den frie varebevægelse inden for Fællesmarkedet ved at fjerne de hindringer for samhandelen, som kan følge af nationale patentrettigheder.

Fællesskabspatentets enhedskarakter indebærer bedre muligheder for gennemførelse af rettigheder, fordi det er ét patent, som kun kan overdrages eller ophøre for samtlige medlemslande.

Endvidere bemærkes, at den stigning i antallet af patenter med gyldighed for Danmark, som ratifikation af Den europæiske Patentkonvention må antages at få, vil være ensbetydende med import af teknologi. En sådan import er af væsentlig betydning for dansk industri, der herigennem vil kunne holde sig ajour med tekniske nyskabelser inden for deres område. Dette indebærer, at allerede kendte led i udviklingen af et nyt

produkt kan springes over, hvorfor de færdige produkter kan markedsføres til mere konkurrencedygtige priser.

En yderligere fordel er kravet om, at europæiske patenter for at have gyldighed i Danmark skal foreligge på dansk, hvilket vil medføre, at danske virksomheder lettere kan orientere sig om patenter, der typisk vil have gyldighed i en række europæiske lande.

Spørgsmål 2:

Er det ikke således, at dansk erhvervsliv allerede i dag har mulighed for at ansøge om europapatent – og rent faktisk gør det?

Svar:

Det er korrekt, at adgangen til at få europæisk patent står åben for danske ansøgere, selv om Danmark ikke har ratificeret konventionen. Denne mulighed har indtil nu kun været udnyttet i beskedent omfang. En af årsagerne hertil må bl.a. søges i, at danske virksomheder, så længe konventionen ikke er ratificeret af Danmark, ikke kan opnå de økonomiske fordele, som en ratifikation af konventionen vil medføre såvel med hensyn til afgifter som med hensyn til udgifter til patentagenter, jfr. i øvrigt min besvarelse af spørgsmål 1.

Det skal i øvrigt bemærkes, at konventionen kun vil kunne opfylde sit formål fuldt ud, hvis alle de lande, som har underskrevet konventionen, også ratificerer den og derigennem gør det europæiske patent attraktivt på grund af de rationaliseringsfordele, som konventionen indebærer.

Spørgsmål 3:

Er det ikke sådan, at fællesmarkedspatentkonventionens ratifikation, med deraf følgende måske 30.000 patentansøgninger om året med gyldighed for Danmark, vil medføre, at selv virksomheder, der tidligere var helt uvidende om patenter, må begynde løbende at overvåge, hvilke ansøgninger der tilkommer (og ansøgningerne er ikke på dansk)?

Svar:

De enkelte virksomheders overvågning vil altid kun omfatte en begrænset del af de europæiske patentansøgninger, der har designeret Danmark. Overvågning er ifølge sagens

natur begrænset til den enkelte virksomheds særlige tekniske område.

Denne opgave lettes i øvrigt af, at patentdirektoratet hver uge offentliggør fortegnelser over patentansøgninger og udstedte patenter, opdelt efter de forskellige tekniske områder. Erhvervsvirksomhederne har herigennem en let og overskuelig adgang til at skaffe sig kendskab til patentansøgninger og nye patenter inden for deres specielle område.

For de virksomheder, som ikke selv ønsker at foretage overvågning, kan patentdirektoratets serviceafdeling allerede i dag som en af sine opgaver påtage sig overvågning af såvel danske som udenlandske patentansøgninger. Herved vil mange virksomheder i øvrigt kunne spare betydelige beløb til indkøb og gennemgang af tidsskrifter, abstracts, og rapporter for at følge andre virksomheders patentingsvirksomhed.

Hertil kommer, at de patenter som udenlandske erhvervsvirksomheder udtager i Danmark normalt angår specialiseret teknik, som i det praktiske liv kun i beskedent omfang vil berøre mindre virksomheder.

For de virksomheder, som anvender specialiseret teknik – herunder også mange mindre virksomheder (nicheproduktion) – gælder det, at disse fortrinsvis er eksportorienteret og derfor allerede på deres eksportmarkeder er vant til at overvåge såvel patentansøgninger som udstedte patenter.

I den foreslåede § 94 er det bestemt, at den provisoriske beskyttelse i Danmark af en europæisk ansøgning om fællesskabspatent, kun tilkommer ansøgere, som enten til patentmyndigheden har indleveret en oversættelse af patentkravene til dansk, der er blevet bekendtgjort, eller har tilstillet den, der udnytter opfindelsen her i landet, en sådan oversættelse. Heri ligger, at de ansøgninger, som skal overvåges af danske virksomheder, bliver oversat til dansk.

Gyldighed efter udstedelsen får et fællesskabspatent først i samtlige EF-lande, når patentkravene er oversat til EF-landenes officielle sprog.

Spørgsmål 4:

Er det ikke således, at fællesmarkedspatenter kun kan omstødes ved en procedure, der skal foregå i udlandet på ansøgningens behandlingssprog (engelsk, tysk eller fransk)?

Svar:

Fællesskabspatenter kan ifølge Fællesskabets Patentkonvention kun kendes ugyldige efter indlevering af ansøgning herom til Den europæiske Patentmyndighed. Dette er fastsat i konventionens artikel 56.

Ifølge konventionerne er Den europæiske Patentmyndigheds officielle sprog engelsk, fransk og tysk. Dette gælder også for de særlige organer, der skal oprettes ved Den europæiske Patentmyndighed til gennemførelse af de procedurer, som er foreskrevet i Fællesskabets Patentkonvention.

Fysiske og juridiske personer med bopæl eller hovedsæde inden for en kontraherende stat, der som officielt sprog har et sprog, der ikke er et af Den europæiske Patentmyndigheds officielle sprog, for eksempel danskere, kan under de forskellige procedurer indlevere aktstykker på dansk, for så vidt aktstykket skal indleveres inden for en bestemt frist. Dog skal der inden 1 måned indleveres en oversættelse til behandlingssproget.

Dette indebærer blandt andet, at danske patenthavere eller -ansøgere om bl.a. ugyldigkendelse umiddelbart kan udtale sig på dansk om de meddelelser, som fremkommer fra andre parter eller fra annullationsafdelingen. Det samme gælder, hvor der til et annullationskammer ønskes påklaget en afgørelse truffet af annullationsafdelingen.

Fællesskabets Patentkonvention i sin underskrevne form fastsætter, at ugyldigkendelse af et fællesskabspatent med virkning overalt i medlemslandene skal ske for de annullationsafdelinger, der skal oprettes ifølge konventionens artikel 9. Retssager om krænkelse af fællesskabspatenter afgøres i henhold til artikel 36, jfr. artikel 76, af de nationale domstole under anvendelse af national lovgivning.

I henhold til artikel 90 kan der over for bestemmelsen om ugyldigkendelse tages forbehold af medlemsstater, hvis nationale lovgivning hjemler mulighed for, at domstolene under en retssag om krænkelse kan træffe afgørelse om gyldigheden af et patent. Dette er tilfældet for dansk rets vedkommende.

Tages forbehold i forbindelse med ratifikation, kan det pågældende lands domstole i forbindelse med sager angående krænkelse af et fællesskabspatent, hvis parterne giver samtykke hertil, træffe afgørelse om virkningerne

af fællesskabspatentet inden for den stat, hvor retten er beliggende.

Disse bestemmelser om den processuelle side af patentretten repræsenterer imidlertid ikke den endelige løsning inden for konventionens rammer. Fra engelsk side blev det i 1974-75 fremsat som et meget stærkt ønske, at egentlig ugyldigkendelse skulle kunne ske sammen med påkendelse af krænkelses spørgsmål og i det mindste i første instans afgøres af de nationale domstole.

Under drøftelserne af disse spørgsmål forestillede man sig i starten en centralisering af domstolsprøvelsen af krænkelse og gyldighed af fællesskabspatenter. Ikke mindst på grund af danske betænkeligheder er disse centraliseringstanker foreløbigt opgivet. Der arbejdes derfor på skabelsen af et system, som formentlig vil indebære, at nationale domstole, herunder danske, vil beholde kompetence til ugyldigkendelse af fællesskabspatenter, endog i større udstrækning end der er tillagt dem ifølge den underskrevne konvention.

Spørgsmål 5:

Vil ikke allerede Europapatentkonventionens ratifikation betyde, at der udstedes patenter, som får gyldighed for Danmark, men som normalt *ikke* er nyhedsundersøgt med hensyn til nordisksproget materiale, og at et Europapatent dækkende Danmark derfor kan blive udstedt på en genstand eller fremgangsmåde, som var *kendt* fra nordisksproget, herunder dansksproget materiale?

Svar:

Danmarks ratifikation medfører ikke umiddelbart, at nyhedsundersøgelse af en europæisk patentansøgning omfatter danske patentskrifter, danske offentliggjorte patentansøgninger eller andre relevante danske dokumenter (tidsskrifter o.lign.).

I protokol om centralisering af det europæiske patentsystem og dets indførelse, som er en del af Den europæiske Patentkonvention, er det imidlertid forudsat, at Den europæiske Patentmyndigheds nyhedsundersøgelsesmateriale på længere sigt skal udvides. I centraliseringsprotokollen er det således bestemt, at nyhedsundersøgelsen principielt skal udvides for alle europæiske patentansøgninger til at omfatte materiale i det mind-

ste fra de kontraherende stater. Det er endvidere fastsat, at administrationsrådet på grundlag af en undersøgelse, der især skal vedrøre de tekniske og økonomiske aspekter, fastlægger omfanget af udvidelsen samt betingelserne og tidsplanen for denne.

Det er industriministeriets agt at søge nyhedsundersøgelsermateriale udvidet til blandt andet også at omfatte dansk patentlitteratur m.v.

Uafhængigt af Den europæiske Patentmyndighed og uden at skulle afvente den nævnte fremtidige udvidelse af nyhedsmaterialet ved Den europæiske Patentmyndighed kan direktoratet foretage nyhedsundersøgelse i det danske materiale for så vidt angår europæiske patentansøgninger, der omfatter Danmark. En sådan supplerende nyhedsundersøgelse kan udføres på to måder. Nyhedsundersøgelsen kunne foretages ex officio af patentdirektoratet for eksempel i løbet af de ni måneders indsigelsesperiode. En anden mulighed kunne være at lade ansøgeren selv afgøre, om han ønsker foretaget en sådan undersøgelse og i givet fald da mod en afgift. Dette kunne han have interesse i med henblik på i større udstrækning at sikre sig mod en senere anfægtelse af patentets gyldighed for Danmark. Danske patenthavere og danske indehavere af ældre, uregistrerede rettigheder vil via serviceafdelingen under et system som det sidstnævnte selv kunne foranledige den europæiske nyhedsundersøgelse suppleret i det danske og øvrige nordiske materiale.

Spørgsmål 6:

Er det ikke rigtigt, at sådanne patenter kun kan omstødes eller begrænses ved, at man enten (indtil 9 måneder fra udstedelsen, som så må overvåges) nedlægger *indsigelse* (hvilket skal ske for patentmyndigheden i München og på ansøgningens behandlingssprog (altså enten engelsk, tysk eller fransk)) eller ved, at man ligefrem anlægger *omstødelsessag* dvs. retssag for dansk domstol?

Svar:

Europæiske patenter kan der nedlægges indsigelser mod i indtil ni måneder efter, at Den europæiske Patentmyndighed har offentliggjort sin meddelelse om udstedelse af patent. Indsigelse mod et europæisk patent

med gyldighed for Danmark vil efter en ratifikation kunne indleveres på dansk af fysiske eller juridiske personer med bopæl eller sæde inden for Danmark og af danske statsborgere med bopæl i udlandet. En indsigelse indleveret på dansk skal dog oversættes til et af Den europæiske Patentmyndigheds officielle sprog senest inden for udløbet af fristen for nedlæggelse af indsigelse.

Den overvågning af udstedelsen af europæiske patenter med gyldighed for Danmark, som i denne forbindelse vil være naturlig for danske virksomheder, vil patentdirektoratets serviceafdeling kunne udføre efter begæring. Endvidere kan serviceafdelingen udføre nyhedsundersøgelser til brug for bedømmelsen af, om der er grundlag for at nedlægge indsigelse. For at imødekomme ønsker om denne form for nyhedsundersøgelse oprettedes i 1974 patentdirektoratets serviceafdeling, som allerede i dag foretager nyhedsundersøgelser med henblik på opgavestillerens nedlæggelse af indsigelse mod en i et andet land fremlagt patentansøgning.

Er der efter udløbet af indsigelsesfristen ikke nedlagt indsigelse, eller findes der, efter at indsigelsesproceduren er afsluttet, intet til hinder for opretholdelse af et europæisk patent med gyldighed for Danmark, kan det efterfølgende ved dom afsagt af danske domstole kendes ugyldigt i Danmark. Det skal tilføjes, at der ikke består nogen pligt for tredjemand, som skal respektere et udstedt patent, til at anlægge retssag med påstand om ugyldigkendelse. Der gælder heller ikke nogen tidsfrist for anlæggelse af et sådant søgsmål. Tredjemand kan afvente, at patenthaveren sagsøger ham for patentkrænkelse.

Kun hvis tredjemand finder det ubetinget nødvendigt at afklare sin patentretlige stilling forinden en produktion eller en markedsføring af et eventuelt krænkende produkt eller fremgangsmåde, kan han føle sig nødsaget til at anlægge retssag om ugyldigkendelse. Det vil i det praktiske liv være ualmindeligt. I de tilfælde, hvor en patenthaver påtænker at anlægge retssag om krænkelse og den påståede krænker i denne forbindelse agter at påstå patentet kendt ugyldigt, formodes det, at en forligsordning eller voldgiftsløsning seriøst forsøges – og ofte kommer i stand – forinden et egentligt sagsanlæg bliver aktuelt.

Om ugyldigkendelsen af fællesskabspatenter gælder det i besvarelsen af spørgsmål 4 anførte.

Spørgsmål 7:

Når regeringen henviser til »mindre virksomheder« i de større industrilande, gør regeringen sig så klart, at »mindre virksomheder« i de større industrilande har en størrelse, der ofte svarer til størrelsen af de største danske virksomheder?

Svar:

Antallet af danske virksomheder med over 20 ansatte er ca. 3200. Halvdelen heraf har under 50 ansatte.

I England og Tyskland udgør antallet af virksomheder med 20-49 ansatte godt 20.000, hvilket for begge landes vedkommende udgør ca. halvdelen af det samlede antal virksomheder med over 20 ansatte.

I øvrigt kan det oplyses, at antallet af ansatte i langt den overvejende del af hollandske virksomheder er på under 50 ansatte.

Ud fra disse oplysninger kan jeg ikke være enig med de i spørgsmålet anførte betragtninger.

Spørgsmål 8:

Gør regeringen sig klart, at industrien, og så den »mindre industri«, i de større industrilande gennem generationer har haft tradition for og erfaringer i at udnytte patenter og forsvare sig mod andres patenter, men at dansk industri, på ret få undtagelser nær, er lidet patentaktiv eller patentbevidst og ikke har mulighed for – eller ressourcer til – fra den ene dag til den anden at komme på højde med de udenlandske virksomheder i denne henseende?

Svar:

Den eksportorienterede del af dansk erhvervsliv, der omfatter såvel den større som den mindre industri, må allerede på eksportmarkederne respektere langt flere patenter end det antal patenter, som ratifikation af de europæiske patentkonventioner medfører.

Også dansk hjemmemarkedsindustri har specielt i det seneste tiår i betydelig grad måttet indstille sig på konkurrence fra udlandet. I det omfang produktionen er så avanceret, at patentspørgsmål bliver aktuelle, er

virksomhederne allerede i dag nødsaget til at følge udviklingen på patentområdet. Det er min overbevisning, at den del af den danske industri, for hvem ratifikation af konventionen vil have betydning, derfor allerede i dag er tilstrækkeligt patentbevidste.

Et veludviklet patentsystem begunstiger erhvervslivet ved øgede muligheder for en intensiveret produktudvikling og dermed større konkurrenceevne. Også for den hidtil patentdefensive industri vil Danmarks deltagelse i det europæiske patentsamarbejde indebære muligheder for øget teknisk udvikling.

På denne baggrund ser jeg det europæiske patentsystem som et tilbud også til den mindre industri og føler mig overbevist om, at danske virksomheder vil have fordel heraf i konkurrencen med udenlandske.

Spørgsmål 9:

Kan der i forslaget indsættes en bestemmelse om, at Danmark tiltræder den europæiske patentkonvention nu, hvorimod tiltrædelsen af Fællesskabets Patentkonvention først kan finde sted om nogle år f.eks. 1986?

Svar:

Der er intet juridisk i vejen for i forslaget at fastsætte, at tiltrædelse af Fællesskabets Patentkonvention først vil kunne finde sted på et senere tidspunkt.

Imidlertid er det hensigten, at ratifikationen af Fællesskabets Patentkonvention skal ske samlet af alle EF-medlemslandene. Da Holland og Irland ligesom Danmark imidlertid endnu ikke har afsluttet parlamentsbehandlingen med henblik på ratifikation af konventionen, vil der dog endnu hengå nogen tid, inden ratifikation kan komme på tale, uden at det på nuværende tidspunkt kan siges hvornår.

Forud for den samlede ratifikation skal der endvidere finde forhandlinger sted bl.a. med hensyn til de forbehold, som de enkelte medlemslande ønsker at tage i henhold til konventionens forskellige bestemmelser.

På denne baggrund synes der ikke at være grundlag for at indsætte en bestemmelse, der udskyder muligheden for ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention til et allerede nu fastsat tidspunkt.

Tværtimod forekommer det mig ønskeligt, at Danmark kan deltage på lige fod med de andre medlemslande i de ratifikationsforhandlinger, som går forud for den endelige ratifikation.

Spørgsmål 10:

Udvalget udbeder sig de udtalelser, der måtte være indhentet forud for lovforslagets

fremsættelse i folketinget den 28. november 1980.

Svar:

Som bilag 1-20 vedlægges skrivelser fra de organisationer og myndigheder, der har udtalt sig vedrørende lovforslaget.

Lovforslaget har herudover været drøftet med justitsministeriets lovafdeling.

Bilag 1.**INDUSTRIMINISTERIET**

Den 14. oktober 1980

I anledning af det med ministeriets skrivelse af 8. oktober 1980 – j.nr. 580-1-80 – fremsendte forslag til lov om ændring af patentloven skal man meddele, at forslaget ikke giver patentankenævnet anledning til bemærkninger.

Sverre Mondrup

Bilag 2.**INDENRIGSMINISTERIET**

Den 27. oktober 1980

Under henvisning til industriministeriets skrivelse af 8. oktober, j.nr. 580-1-80 AB, vedrørende bemærkninger til forslag vedrørende lov om ændring af patentloven samt lov om ændring af lov om hemmelige patenter skal man herved meddele, at de pågældende lovudkast ikke giver indenrigsministeriet anledning til bemærkninger.

P. M. V.

E. B.

Dorte Knudsen

Bilag 3.**FINANSMINISTERIET**

Den 23. oktober 1980

Under henvisning til industriministeriets skrivelse af 8. ds. - j.nr. 580-1-80-AB - hvormed fulgte forslag til lov om ændring af patentloven skal man meddele, at finansministeriet ikke har bemærkninger til lovforslaget. Det skal tilføjes for så vidt angår de

økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslagets vedtagelse, at finansministeriet forbeholder sig i givet fald at inddrage konsekvenserne ved de årlige rammefastsættelser.

P. M. V.

Karsten Olsen

/ Eigil Jensen

Bilag 4.**ENERGIMINISTERIET**

Under henvisning til industriministeriets skrivelse af 8. oktober 1980 vedrørende forslag til lov om ændring af patentloven skal man meddele, at energiministeriet ikke har bemærkninger til dette.

P. M. V.

E. B.

Carsten I. Pedersen

Bilag til beretning o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

Bilag 5.**MONOPOLTILSYNET**

Den 21. oktober 1980

Ved skrivelse af 8. oktober 1980 – journal nr. 580-1-80 AB – har ministeriet med henvisning til forskellige medfulgte bilag udbedt sig en udtalelse fra monopoltilsynet angående et af ministeriet med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og EF's Patentkonvention udarbejdet forslag til

lov om ændring af patentloven.

I denne anledning skal monopoltilsynet udtale, at man udover at henvise til tilsynets skrivelse af 13. august 1976 vedrørende det tidligere lovforslag ikke har bemærkninger til det nu foreliggende.

P. D. V.

U. Schlichtkrull

/ Thomas Søes

Bilag 6.**FORENINGEN AF TEKNISKE SAGSBEHANDLERE
VED PATENTDIREKTORATET**

Den 22. oktober 1980

Foranlediget af Deres skrivelse af 8. oktober 1980 vedrørende forslag til lov om ændring af patentloven tillader Foreningen af Tekniske Sagsbehandlere ved patentdirektoratet sig hermed af fremkomme med vedhæftede bemærkninger.

Foreningen finder herudover ingen grund

til at supplere de tidligere herfra fremsendte udtalelser om de tilsvarende forslag, som tidligere har været forelagt for folketinget. Der skal derfor i øvrigt henvises til disse tidligere udtalelser, i det omfang disse ikke på konkrete punkter er uaktuelle.

P. B. V.

Niels Ravn

Kommentar til »Notat om forslag til lov om ændring af patentloven med henblik på ratifikation af de europæiske patentkonventioner«.

I notatet regnes der med, at antallet af nyindleverede patentansøgninger til direktoratet i løbet af nogle år vil falde til omkring 2.000 ansøgninger årligt, og at dette stort set vil svare til patentafdelingens kapacitet, hvis den tekniske sagsbehandling alene varetages af direktoratets fastansatte ingeniører og ikke som nu for en væsentlig dels vedkommende af akkordansatte ingeniører og af de fastansatte ingeniører ved merarbejde.

I betragtning af at EPO's opbygningsperiode nu i alt væsentligt må anses for afsluttet, anser vi det for sandsynligt, at det nævnte fald til omkring 2.000 ansøgninger årligt vil finde sted praktisk taget momentant. Til

trods for dette bratte fald vil den nævnte ligevægt mellem arbejdsbyrde og -kapacitet i direktoratet imidlertid ikke indtræde foreløbigt, endsiige momentant, da de ca. 34.000 ikke-færdigbehandlede sager, som nævnes i notatet, ikke vil kunne færdigbehandles indenfor en overskuelig årrække af direktoratets fastansatte ingeniører alene.

Opretning af direktoratets behandlingskapacitet med deraf følgende hurtigere patentudstedelse vil derfor endnu i en årrække kræve anvendelse af arbejdskraft ud over de fastansatte ingeniørers i disses normale arbejdstid.

Bilag 7.

DANSK FORENING FOR
INDUSTRIENS PATENTINGENIØRER

Den 23. oktober 1980

Vedr.: Forslag til lov om ændring af patentloven

Dansk Forening for Industriens Patentingeniører (DIP) takker for lejligheden til at udtale sig om ovenstående lovforslag, der agtes fremsat i nær fremtid.

Lovforslaget er stort set uændret fra det i folketingssamlingen 1976-77 og 1977-78 fremsatte, og foreningen skal derfor straks fastslå, at det fortsat er foreningens opfattelse, at Danmark bør ratificere både Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

Langt den største del af medlemmerne er ansat i virksomheder, som vil hilse etableringen af et fornuftigt internationalt samarbejde, som Den europæiske Patentkonvention er udtryk for, velkommen. Nogle få er ansat i virksomheder, der stiller sig neutralt eller negativt til disse konventioner på grund af deres medvirken til indførelse af stofpatent på lægemidler og næringsmidler.

Stofpatentets indførelse blev udskudt med hjemmel i overgangsbestemmelsernes § 1, stk. 2 for at give dansk industri lejlighed til at tilpasse sig de nye betingelser. Dette var i 1967, og der er i de forløbne 13 år sket ændringer i de nationale patentlove på de danske eksportmarkeder, således at den eksportorienterede industri forlængst har måttet indrette sig på stofpatentets eksistens. Selv nabolandet Sverige kom med ved sidste lovrevision. Det er derfor foreningens principielle opfattelse, at stofpatentets indførelse ikke længere med samme vægt som tidligere kan drages ind i debatten for eller imod tiltrædelse af patentkonventionerne, men foreningen skal dog for god ordens skyld henvise besvarelsen af dette specielle spørgsmål til de berørte industriers/erhvervs udtalelser.

Det af Industriministeriet udarbejdede notat viser, at »katastrofetallene« for nedgang i nationale ansøgninger og stigning i patentrettigheder som følge af indgivne europæiske patentansøgninger, således som de kom frem ved behandlingen af det oprindelige lovforslag i 1976, ikke holdt stik. Naturligvis bliver der tale om en nedgang i nationale ansøgninger og en forøgelse af Europapatenter med gyldighed for Danmark. Totaltal, således som de er anført i notatet, siger imidlertid intet om betydningen af det ændrede antal rettigheder for dansk erhvervsliv. Dertil måtte man undersøge, hvorledes disse rettigheder fordeler sig på de enkelte brancher. Da Danmark ikke kom med i Europapatentsystemet fra starten, ville der nu endvidere være mulighed for at undersøge, i hvor stor udstrækning Europapatentansøgere har valgt at supplere med en national dansk ansøgning. Desværre er der vel næppe tid til at gennemføre sådanne undersøgelser, men foreningen forventer, at man ville kunne konstatere, at den del af dansk erhvervsliv, som er eksporterende og/eller importkonkurrerende, ikke ville skulle beskæftige sig med et antal rettigheder, som var væsentligt forskelligt i de to situationer. Opdelt på brancher ville der i alle tilfælde ikke være tale om noget stort antal.

Det har i debatten været fremført, at danske ansøgere godt kunne søge Europapatent, selv om Danmark ikke havde tilsluttet sig konventionen. Imidlertid indebærer dette yderligere mellemlid, der er omkostningsforøgende samtidig med, at der indskydes endnu et led i kommunikationen mellem ansøger og patentmyndighed. En dansk ansøger skal som bekendt repræsenteres af en i et konventionsland etableret og godkendt patentagent,

hvis honorar tillægges patentomkostningerne, og som den danske ansøger ville kunne undgå, hvis enten han selv eller hans danske patentagent kunne føre sagen for EPO.

Sprogproblemet har ligeledes været fremført som en ulempe. For Europapatentets vedkommende kan Danmark imidlertid tage forbehold med hensyn til oversættelse, og for Fællesskabspatentets vedkommende, når det til sin tid måtte blive indført, gælder, at fortolkningen af patentets beskyttelsesomfang er nok så vigtig som den egentlige sprogmæssige fortolkning. De personer, som kommer til at beskæftige sig hermed, patentingeniører og patentagenter, må allerede nu sprogmæssigt være fuldt kvalificerede for at kunne bestride dette hverv, og for disse og dermed for dansk erhvervsliv vil der derfor ikke være større problemer forbundet med patentrettigheder affattet på de godkendte behandlingsprog for fællesskabspatentansøgningerne.

Endelig har det været fremført, at nedgangen i nationale ansøgninger skulle forhindre opretholdelsen af et funktionsdygtigt patentdirektorat, der kræver et vist mindsteantal ansatte eksperter for at kunne dække hele det teknologiske område. Foreningen ser her ingen grund til at betvivle patentdirektoratets udtalelser om, at direktoratet fastholder at forblive funktionsdygtigt selv med det anslåede formindskede ansøgningstal, og at det gerne ser en nedgang i antallet af nationale ansøgninger for derved at kunne behandle disse hurtigere og for at kunne udbygge fx serviceafdelingens assistance til glæde også for de mindre erhvervsvirksomheder, som ikke har mulighed for at opretholde en selvstændig patentafdeling.

Det er rigtigt, at en stor del af dansk industri ikke har haft noget imod den længere sagsbehandling, men dette gælder de ansøgninger, der indgives på basis af udenlandsk prioritet, og hvor ansøgerne fra udlandet har modtaget resultatet af nyheds- og patentbarhedsprøvingen, der for visse landes ved-

kommende, fx USA, foreligger meget hurtigt. For de danske basisansøgningers vedkommende gælder, at industrien her er interesseret i et hurtigt resultat af patentdirektoratets undersøgelse, således at man har en kvalificeret basis for at kunne beslutte om indgivelse af udenlandske ansøgninger med prioritet fra den danske ansøgning. Dette taler også for at indføre et system, der vil fremme behandlingen af de nationale (basis)ansøgninger.

PCT har vist sig ikke at være noget egentligt alternativ til Europapatentet. Systemets korte levetid kan ikke alene forklare det ringe antal ansøgninger. Formentlig har de forøgede omkostninger afskrækket ansøgerne fra at benytte et system, der for vå vidt indeholder visse fordele. De forøgede omkostninger synes fremkommet, fordi resultaterne af den (omkostningsforøgende) internationale del af PCT-ansøgningens sagsbehandling endnu ikke har givet sig udslag i en virkelig mærkbar reduktion af sagsbehandlingen under den nationale fase, der dermed har krævet stort set samme omkostninger, som hvis der havde været indgivet normale, nationale ansøgninger.

Foreningens ovenstående bemærkninger har navnlig beskæftiget sig med de spørgsmål, der har været behandlet i Industriministeriets notat til lovforslaget. Sidstnævnte er ikke kommenteret i detaljer på grund af den korte tidsfrist, der har været sat, men dette synes heller ikke så nødvendigt, når henses til, at lovforslaget stort set er identisk med det tidligere fremsatte. Foreningen ser dog frem til at modtage teksten til de paragraffer, der har måttet ændres som følge af ændringen i regel 28 i Europapatentkonventionen, og skal, om fornødent, fremkomme med sine kommentarer hertil.

Det er foreningens håb, at det denne gang vil lykkes at få forslaget vedtaget i Folketinget.

P. F. V.

P. Rydahl Kristensen

Bilag 8.

DE DANSKE PATENTAGENTERS FORENING

Den 31. oktober 1980

Vedr.: Forslag til lov om ændring af patentloven og af lov om hemmelige patenter.

De Danske Patentagenters Forening (Patentagentforeningen) anerkender modtagelsen af industriministeriets skrivelse af 8. oktober 1980 med bilag og skal i det følgende fremsætte bemærkninger hertil.

På baggrund af lovforslagets vidtrækkende konsekvenser både for patentdirektoratet, dansk erhvervsliv og patentagentstanden skal Patentagentforeningen beklage den meget korte frist på 16 dage, der var sat til at fremkomme med bemærkninger.

Forslaget til ændring af patentloven er en genfremsættelse af et tidligere forslag, hvortil Patentagentforeningen har udtalt sig i skrivelse af 30. juli 1976 til handelsministeriet og i skrivelser af 23. maj 1977 og 2. januar 1978 til folketingets erhvervsudvalg.

Med de argumenter in mente, der førte til beslutningen om ikke at ratificere i 1978, synes det rimeligt at prøve at analysere, hvilken udvikling der siden da har fundet sted i konventionsområdet, og om den sagligt kan begrunde en ændret holdning i 1980.

Patentagentforeningen har derfor set det som sin opgave nu at søge tilvejebragt supplerende synspunkter og oplysninger, om muligt baseret på erfaringer opnået siden lovforslagets fremsættelse i samlingen 1977-1978.

Resultatet af analysen er, at der i industriministeriets notat synes at være anlagt et noget for optimistisk syn på patentdirektoratets mulige fremtid, og at udredningen af forslagens virkninger på danske patentansøgere, samfundsøkonomien og på beskæftigelsen er utilstrækkelig. Der henvises iøvrigt til den afsluttende konklusion.

Den følgende redegørelse er delt op i tre hovedafsnit med underafsnit omhandlende:

A. Lovforslagets baggrund og konsekvenser

1. Erfaringer med Den europæiske Patentkonvention.
2. Usikkerhed vedr. Fællesskabets Patentkonvention.
3. Konsekvenser for patentdirektoratet.
4. Konsekvenser for dansk erhvervsliv.
5. Konsekvenser for patentagenterne.

B. Lovforslagets indhold

6. Tidligere udtalelser.
7. Omvendt bevisbyrde.
8. Deponering af mikroorganismer.
9. Tilpasninger til PCT-gennemførelsesforskrifter.
10. Lægemedler og næringsmidler.
11. Supplerende nyhedsundersøgelse.
12. Forbehold.
13. Formaliteter.

*C. Konklusion**A. Lovforslagets baggrund og konsekvenser**1. Erfaringer med Den europæiske Patentkonvention*

Den europæiske Patentkonvention er ikke – således som det er tilfældet med Fællesskabets Patentkonvention – en EF-konvention. Den europæiske Patentmyndighed finansieres ved lån fra konventionslandene over en 11-årig periode, og tilbagebetaling af lånet finder sted over 17 år. I øvrigt skal patentmyndigheden økonomisk hvile i sig selv. Danmarks andel i låneydelsen vil i påkommende tilfælde blive så lille, at den vil være uden afgørende betydning for Den europæiske Patentmyndigheds opretholdelse. Konventionens artikel 40(2) gør det muligt at opkræve større finansieringsbeløb om nødvendigt. Driften finansieres i øvrigt ved de af patentansøgerne indbetalte afgifter, og da

danske ansøgere benytter konventionen, medvirker de allerede til at opretholde Den europæiske Patentmyndighed, trods det, at alle ansøgere endnu må betragte brugen af konventionen som noget af et eksperiment, hvor man risikerer at komme til at bøde for systemfejl eller »børnesygdomme«.

Siden 1978 er der faktisk kun sket det, at Den europæiske Patentmyndighed hurtigere end oprindeligt fastsat har åbnet for modtagelse af patentansøgninger inden for hele det tekniske område og er nået så vidt i sagsbehandlingen, at den er begyndt at udstede patenter. De foreliggende beskedne erfaringer synes at være, at denne del af sagsbehandlingen har fungeret godt og smidigt.

Dette giver imidlertid ikke i sig selv nogen mulighed for at vurdere kvaliteten af nyhedsundersøgelsen og patenterbarhedsprøvnin-gen. Hvad den første angår, bemærkes at nyhedsundersøgelsen normalt ikke omfatter nordisk materiale, hvilket Foreningen har vurderet nærmere nedenfor i afsnit 11. Hvad den sidste angår, stilles der for tiden mindre krav om opfindeshøjde end i f.eks. Forbundsrepublikken Tyskland, Holland og Danmark for at nævne lande, hvis nationale patentmyndigheder har lagt vægt på at have et højt niveau.

I Tyskland har man på trods heraf en høj indsigelsesprocent. Mellem den nationale tyske patentlov og Den europæiske Patentkonvention er der den forskel, at indsigelse i førstnævnte tilfælde skal nedlægges før patentudstedelsen, men i sidstnævnte efter, dvs. at patentudstedelsen ikke er slutfasen på prøvningen af patenterbarheden.

Da fristen for nedlæggelse af indsigelse mod et europæisk patent er ni måneder fra patentudstedelsen, og da de første patenter blev udstedt i begyndelsen af 1980, er det klart, at der ikke foreligger noget erfaringsmateriale, hvorpå en udtalelse vedrørende kvaliteten af et fuldstændigt prøvet europæisk patent kan bygges.

Selv om Den europæiske Patentmyndighed erklærer at ville gøre indsigelsesproceduren strømlinet, må der antagelig regnes med en behandlingstid på mindst ni til tolv måneder i første instans, og det samme i appelinstansen. De første virkelig prøvede europæiske patenter kan således tidligst ventes at foreligge i 1982. Kommer indsigelsesprocenten til at ligge lige så højt som i Tyskland, eller som

følge af mere beskedne krav til nødvendig opfindeshøjde, endnu højere, kan den situation opstå, som man har frygtet, nemlig at indsigelses- og appelinstanserne blokeres af et for stort antal sager, og at behandlingstiderne som følge deraf vokser betydeligt.

Opstår denne situation, er det muligt, at patentansøgere – navnlig fra de små lande – vil finde europapatentsystemet mindre attraktivt end de nationale systemer, hvor man i hvert fald i visse lande har mulighed for at komme hurtigere igennem, således at man kan komme igang i hvert fald inden for visse geografiske områder.

2. Usikkerhed vedrørende Fællesskabets Patentkonvention

Notatet giver ingen oplysning om, hvorledes udsigterne er til, at parlamentsbehandlingen i Irland vil føre til en snarlig ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention. Efter de oplysninger, foreningen har fra Irland, kræves der en grundlovsændring, som først kan ventes bragt til afstemning, når den kan kombineres med andre ændringer.

Notatet indeholder heller ingen oplysninger om, hvor langt interimskomiteén er kommet i sin forberedelse af konventionens ikrafttrædelse, og navnlig ikke, om der blandt EF-landene er opnået enighed om regler for forbenyttelsesret og for pådømmelse af gyldighed og krænkelse af patentet.

I den forbindelse synes forbeholdsmuligheden i konventionens artikel 90 om domstolskompetence i ugyldighedssager at have for begrænset rækkevidde, især fordi den forudsætter enighed mellem parterne. Som påpeget senere er det dog foreningens opfattelse, at dette forbehold bør tages.

Den ovenfor påpegede usikkerhed vedrørende varigheden og kvaliteten af sagsbehandlingen ved Den europæiske Patentmyndighed vil selvfølgelig også gøre sig gældende for Fællesskabets Patentkonvention, ligesom behandlingen naturligvis ikke kan kendes på forhånd.

Dette sidste hænger også sammen med det endnu uafklarede spørgsmål vedrørende oversættelse af hele fællesskabspatentet og ikke blot kravene til dansk. Konventionens artikel 88 indeholder ganske vist en mulighed for at tage et sådant forbehold, jfr. lovforslaget § 94, stk. 2, men det har været underfor-

stået, siges det i notatet, at medlemslandene bør undgå at tage et sådant forbehold for at fællesskabspatentet ikke skulle fordyres urimeligt. Spørgsmålet er imidlertid, om dette er tilfredsstillende for den store del af dansk erhvervsliv, jfr. nedenfor.

Det ses således ikke at være tilstrækkelig godtgjort, at tiden nu er inde til ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention.

Hvis den politiske situation medfører, at bemyndigelse til ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention nu gives, kan man derfor overveje, om alle væsentlige forhold ikke alligevel taler for at udskyde den endelige deponering af ratifikationsdokumenterne også vedrørende Den europæiske Patentkonvention til det senest mulige tidspunkt, således at der bliver mere tid til bl.a. at få klarlagt forholdene vedrørende patentdirektoratets fremtid, jfr. afsnit 3.

3. Konsekvenser for patentdirektoratet

I notatets konklusion vedrørende patentdirektoratet anføres, at det forventede fald i de årlige ansøgningstal til 2000 ikke er større, end at direktoratet fortsat kan fungere som patentudstedende myndighed med både nyhedsundersøgelse og patenterbarhedsbedømmelse på et tilstrækkeligt højt niveau.

Det har stede været et mål at sikre, at det danske patentdirektorat kan bestå efter en ratifikation af de to konventioner.

En nøjere vurdering af den forventede situation fører imidlertid til, at man må betvivle, at dette vil blive muligt.

I lovforslaget af 9. marts 1977 regnede man med et årligt antal ansøgninger til patentdirektoratet på ca. 1200. I forslaget af 2. december 1977 anslag man antallet til at blive 1000-1200, og i notatet opererer man nu med et antal på 2000 ansøgninger årligt, uden at der er givet nogen forklaring på, hvorfor man nu mener, at tallet alligevel vil blive 100 pct. mere end tidligere anslået. Det er ikke foreningen bekendt, at der er sket noget i det forløbne tidsrum, som kan begrunde den her udtrykte optimisme. Forbudet mod patent på nærings- og lægemidler og patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler i den danske patentlov blev allerede dengang foreslået ophævet, og i øvrigt kan ophævelsen ikke give anledning til

forventning om et væsentligt større ansøgningstal.

Det er Patentagentforeningens opfattelse, at det er mere realistisk at regne med et antal i slutfasen på 1000 patentansøgninger pr. år samt at være klar over, at der – fra den ene dag til den anden – vil indtræde et fald til de i notatet anførte ca. 2000 ansøgninger pr. år, hvis Den europæiske Patentkonvention træder i kraft for Danmark.

Med en ubehandlet ansøgningsmængde på ca. 34.000 og en stab, der ikke er i stand til at besætte ca. 80 af de ca. 400 klasser, det tekniske område er opdelt i, jfr. patentdirektoratets årsberetning 1979, side 13-16, kan det ikke ses, at det kan være muligt straks at nedsætte omfanget af staben, før man er kommet til bunds i behandlingen af de mange akkumulerede ansøgninger.

Det er heller ikke forståeligt, hvordan man kan forestille sig, at man efter at have reduceret antallet af sagsbehandlere ved at afskedige de »akkordansatte« ingeniører vil kunne sidde tilbage med en stab, der »kan dække hele teknikens område på ekspertniveau«.

I forslaget til lov om ændring af patentloven nr. 119, fremsat den 2. december 1977, erkendtes det, at det er tvivlsomt, om den hidtidige forudsætning, at patentvæsenet økonomisk skal hvile i sig selv, kan opretholdes på længere sigt. Med de nu foreliggende prognoser baseret på erfaringer fra Sverige, Schweiz og Holland burde det være muligt med lidt større sikkerhed at forelægge folketinget mere konkrete oplysninger om, hvilke tilskud der kan blive tale om for at opretholde et nationalt patentvæsen uden så eksorbitante afgifter, at den lille og mellemstore industri og individuelle opfindere skræmmes fra at søge opfindelserne beskyttet ved dansk patent.

Notatet opererer som nævnt nu med en nedgang fra 6000 til 2000 ansøgninger om året. Dette betyder straks en nedgang i indleveringsafgift på 4000 gange 800 kr., dvs. 3,2 mio kr. om året. Hertil kommer efterhånden tabet af fremlæggelsesafgifter, herunder trykningsafgifter, samt årsafgifter, i det omfang sidstnævnte ikke kompenseres af direktoratets andel i årsafgifterne for de europæiske patenter.

Når Patentagentforeningen finder anledning til at påpege dette forhold, som indu-

striministeriet og patentdirektoratet naturligvis bedre kan gøre rede for, er årsagen den, at man må se i øjnene, at det til sin tid vil kunne blive vanskeligere at få bevilget de fornødne midler til at opretholde et operationsdygtigt direktorat. Det bør stå klart, at ratifikation medfører en forpligtelse til at bevilge beløb af en ikke ubetydelig størrelse i de kommende år.

En belastning af det forventede, reducerede antal ansøgere (1000–2000 pr. år) med afgifter, der kan bringe budgettet i balance, må anses for udelukket, idet resultatet heraf let ville blive, at mange danske ansøgere ville anse det for økonomisk uoverkommeligt at søge nationalt dansk patent. Dette ville dog ikke harmonere med forudsætningen om at bevare en funktionsdygtig national patentmyndighed og at sikre danske opfindere mulighed for at gennemføre en ansøgningsprocedure udelukkende på dansk.

Det må ventes, at en ratifikation af Den europæiske Patentkonvention – ligesom indkøringen af PCT-systemet og lovændringen i 1978 – vil skabe yderligere problemer. Det tager naturligvis tid og kvalificeret personale at indarbejde et nyt, kompliceret patentsystem, som i øvrigt indeholder den risiko for ansøgeren, at en ekspeditionsfejl fra den danske patentmyndigheds side kan medføre, at ansøgeren mister muligheden for at få et europæisk patent.

Set på denne baggrund synes det at måtte tilrådes, at der gives direktoratet yderligere tid til at opnå rutine i PCT-systemet, før nye opgaver tages op, samt at der gives direktoratet tilsagn om tilstrækkelige offentlige midler til at bevare en funktionsdygtig national patentmyndighed.

4. Konsekvenser for dansk erhvervsliv

På grundlag af de foreløbige erfaringer kan det med sikkerhed siges, at den lille del af dansk erhvervsliv, der har behov for patentbeskyttelse i et større antal konventionslande, i hvert tilfælde op til patentudstedelsen kan opnå reelle besparelser ved at benytte Den europæiske Patentkonvention, der allerede nu står åben for danske ansøgere. Hvad omkostningerne efter patentudstedelsen vil blive, står hen i det uvisse, idet det vil afhænge af, hvor store omkostningerne ved indsigelsesproceduren bliver, hvilket atter i

betydelig grad afhænger af, hvor stor indsigelsesprocenten bliver, og hvorledes indsigelsesinstansen og appellinstansen kommer til at fungere. Erfaringsmateriale herom foreligger som nævnt endnu ikke.

Her er i øvrigt en væsentlig forskel i mulighederne for at vurdere virkningerne af de to konventioner. Den europæiske Patentkonvention er begyndt at fungere, og ved at vente med at tage stilling til en dansk ratifikation, til der foreligger resultater fra alle led, kan man få et mere sikkert grundlag for vurderingen. Fællesskabets Patentkonvention skal derimod iværksættes samtidig for alle lande således, at ingen kan bygge på andres erfaring.

Det patentaktive erhvervslivs økonomiske fordel ved, at Den europæiske Patentkonvention ratificeres, således at der kan indleveres uden medvirken af en udenlandsk patentaagent, må nok betragtes som marginal set i relation til de fordele, der allerede nu kan opnås ved at benytte konventionen.

Til disse allerede opnåelige fordele kommer endvidere, at erhvervslivet allerede med de i 1978 gennemførte ændringer i patentloven, § 9 og kapitel III, kan opnå et særdeles godt beslutningsgrundlag uden en ratifikation, nemlig ved at rekvirere en nyhedsundersøgelse af international type på basis af en på dansk affattet national ansøgning eller PCT-ansøgning. En sådan ansøgning kan forundersøges i Sverige til en lavere pris og på basis af et endnu større dokumentmateriale nemlig også omfattende nordisk patentlitteratur, end ved indlevering af en europæisk patentansøgning. Om inddragelse af nordisk patentlitteratur henvises i øvrigt til afsnit 11.

For langt den overvejende del af dansk erhvervsliv og i øvrigt også individuelle danske opfindere, der vil søge patent i færre end 4–5 europakonventionslande, ses der ikke at være klarlagt fordele ved en dansk ratifikation. En forventelig ulempe er derimod, at den forventede stigning i antallet af ansøgninger, som dækker Danmark, men indleveres til Den europæiske Patentmyndighed, vil besværliggøre overvågningen af andres patentrettigheder, som hovedsagelig skal vurderes på basis af en udenlandsk tekst. I den forbindelse skal det nævnes, at 13,5 pct. af de i 1979 indleverede europæiske patentansøgninger blev indleveret på fransk. Efter lovforslaget § 83 er det i den offentliggjorte ansøg-

ning kun patentkravene, der skal oversættes til dansk, mens det først er efter patentudstedelsen (§ 77), at patentbeskrivelsen skal oversættes. Da teksten på behandlingssproget er den afgørende i sager om ugyldighed (§ 85, stk. 2), og beskyttelsen i andre tilfælde kun omfatter det, som fremgår af begge tekster (§ 85, stk. 1), er det ikke utænkeligt, at patenthaveren bevidst eller ubevidst vil forsøge at »brede« sin oversættelse mest muligt, hvorfor den fremmedsprogede tekst under alle omstændigheder må kontrolleres, når patentets eller ansøgningens beskyttelsesomfang skal vurderes, også med henblik på unøjagtigheder eller fejl i oversættelsen, jfr. nedenfor.

De nævnte ulemper vil blive særligt store, hvis Fællesskabets Patentkonvention træder i kraft, idet det efter lovforslagets § 94 kun er patentkravene i såvel den offentliggjorte ansøgning som det udstedte patent, der vil foreligge på dansk.

5. Konsekvenser for patentagenterne

Ved de i 1978 foretagne beregninger, som meddeltes ved foreningens foretræde for folketingets erhvervsudvalg, skønnede man – på grund af det store fald i nationale danske ansøgninger fra udenlandske ansøgere – nedgangen i indførsel af fremmed valuta gennem patentbureauerne ved tiltrædelse af Den europæiske Patentkonvention til ca. 45 mio kr. pr. år. Nedgangen i beskæftigelse blev anslået til 250 medarbejdere. Med de erfaringer, der nu foreligger, er der ingen grund til at tro, at disse tal vil blive mindre.

Alene en ratifikation af den ene af patentkonventionerne vil kunne medføre en så kraftig reduktion af patentagentstanden, at det må frygtes, at dansk erhvervsliv og danske opfindere ikke i tilfredsstillende omfang vil kunne sikres assistance af danske patentagenter af international standard.

Nedgangen i ansøgningsantallet vil endvidere berøve danske patentagenter en stor del af den inspiration og know-how, som opnås ved det nuværende nære samarbejde med udenlandske ordregivere og kolleger, og som også kommer dansk erhvervsliv til gode. Den ekspertise, der således er opnået og kun kan opnås gennem lang tids daglig behandling af patentansøgninger i ind- og udland og deraf følgende løbende ajourholdelse med fremmed lovgivning og praksis, vil, hvis danske

patentagenter berøves arbejdsgrundlaget herfor, for en væsentlig dels vedkommende gå over til udenlandske, fortrinsvis tyske og engelske patentagenter. Dette vil for dansk erhvervsliv betyde længere kommunikationsveje, større omkostninger og risiko for at komme i tidnød. Denne virkning vil naturligvis være større i et lille land som Danmark.

Foreningen er ifærd med at indhente oplysninger fra søsterforeninger i Sverige, Frankrig og andre lande, der har ratificeret Den europæiske Patentkonvention. Konkrete statistiske oplysninger har ikke kunnet fremskaffes inden for den korte frist, men vore udenlandske kolleger har samstemmende berettet om en meget betydelig arbejdsnedgang.

Oversættelsen til dansk af de fremmedsprogede tekster er ikke underkastet kontrol eller kritik, og tilstedeværelsen af urigtigheder, ja endog uforståelighed af oversættelsen (måske i værste fald bevidst) har som nævnt ovenfor kun meget begrænset retsvirkning – under Fællesskabets Patentkonvention endog slet ingen. Som følge heraf er det sandsynligt, at udenlandske patenthavere vil se stort på oversættelsernes kvalitet og derfor – i stedet for at benytte danske patentagenter – vil være tilbøjelige til at lade dette arbejde udføre af udenlandske oversættelsesbureauer, der kan forudses at ville melde sig med samletilbud om oversættelser til alle de sprog, der kan blive tale om, uanset at de i realiteten næppe vil kunne råde over oversættere, der har de fornødne sprogkundskaber parret med teknisk forståelse og patentmæssig specialviden til at kunne præstere blot tilforlidelige oversættelser til de mindre landes sprog. Erfaringer foreligger for dårlige oversættelser fra fremmede lande til brug i danske patentforhold.

Der er derfor ikke megen udsigt til, at oversættelsesarbejde under konventionerne vil kunne give patentagenterne kompensation for nogen væsentlig del af det ovenfor nævnte tab i arbejde og valutaindførsel.

Der foreligger endnu ingen danske erfaringer for, i hvilken henseende og i hvilken udstrækning de højt specialiserede patentagenters arbejdsområde vil kunne udvides eller omlægges med henblik på at kompensere for den pludselige nedgang i arbejdsmængden, der må ventes ved en ratifikation, men de indvundne svenske erfaringer giver ikke grund til optimisme.

Det samme gælder for den kompensation, der opnås ved, at danske patentagenter efter en ratifikation kan optræde direkte over for Den europæiske Patentmyndighed. Ansøgninger til denne myndighed vil i praksis udelukkende hidrøre fra danske patentansøgere. I 1978 blev der indleveret 19 og i 1979 32 ansøgninger fra danske ansøgere. I perioden 14. maj til 15. oktober 1980, hvor 18 måneders offentliggørelserne omfatter alle tekniske områder, er der offentliggjort 21 ansøgninger af dansk oprindelse. For størsteparten af disse ansøgninger gælder det, at danske patentagenter har bistået ved udarbejdelsen og indleveringen. Dette antal vil selv med en væsentlig forøgelse begribeligvis ikke kunne bidrage afgørende til at kompensere for en nedgang på 4000 nationale danske ansøgninger og vil heller ikke påvirke valutaindtjeningen i nævneværdig grad.

En anden kompensationsmulighed er overvågning og rådgivning samt oversættelsesarbejde for dansk erhvervsliv i forbindelse med offentliggjorte europæiske og fællesskabspatentansøgninger og udstedte patenter. Denne opgave varetager Patentagentforeningens medlemmer imidlertid allerede nu, for så vidt angår europæiske patenter, og mulighederne for udvidelse af dette arbejde beror væsentligst på erhvervslivets interesse heri. En sådan arbejdsforøgelse vil heller ikke påvirke valutaindførslen. Patentagentforeningen har også noteret sig, at den daværende handelsminister under folketingsdebatten i 1978 gav udtryk for, at en del af dette arbejde kunne varetages af patentdirektoratets serviceafdeling.

B. Lovforslagets indhold

6. Tidligere udtalelser

I tidligere skrivelser, herunder især skrivelser af 2. januar 1978 til folketingets erhvervsudvalg, har Patentagentforeningen fremdraget nogle uoverensstemmelser mellem konventionsteksterne og lovforslagets tekst samt nogle mangler ved lovforslaget, som der ikke er blevet rådet bod på, hverken ved de i 1978 foretagne lovændringer eller ved det nu fremsatte lovforslag.

Foreningen skal her henvise til Fællesskabets Patentkonvention, Artikel 29 c og Artikel 32, som ikke er i overensstemmelse med patentlovens § 3, og henstiller, at det påny

overvejes, om en harmonisering ikke burde foretages for at udelukke enhver fortolkningsvivi. Det findes endvidere påkrævet nedenfor at uddybe foreningens synspunkter vedrørende omvendt bevisbyrde.

7. Omvendt bevisbyrde

Der savnes i notatet vedrørende problemet omvendt bevisbyrde kommentarer, som kunne tjene til vejledning for folketing, domstole, advokater, patentagenter og patenthavere.

I lovforslagets § 92 fastslås det, at bestemmelserne i Fællesskabets Patentkonvention gælder her i landet for fællesskabspatenter og ansøgninger om sådanne patenter.

I Fællesskabets Patentkonvention, Artikel 75, hedder det:

1. Angår fællesskabspatentet en fremgangsmåde til fremstilling af et nyt produkt, betragtes samme produkt, når det er fremstillet af en anden person end patenthaveren, som fremstillet ved den patenterede fremgangsmåde, medmindre det modsatte bevises.
2. I forbindelse med bevisførelsen for det modsatte skal sagsøgte berettigede interesse i at beskytte sine fabrikations- og forretningshemmeligheder tilgodeses.

Man må frygte, at den tilbageholdenhed, domstolene har udvist ved at benytte en sådan eller lignende regel ud fra de almindelige ikke-lovbestemte bevisbyrder, når der er tale om nationale danske patenter, vil forstærkes, hvis man ved en lovændring indfører en regel om omvendt bevisbyrde for fællesskabspatenter uden at tilkendegive, om den også skal gælde for nationale patenter.

Patentagentforeningen henstiller meget kraftigt, at dette spørgsmål, nu hvor der er lejlighed til det, tages op til realistetsbehandling, således at det undgås, at lovens manglende klarhed vil give anledning til langvarige kostbare procedurer gennem flere instanser for at få fastslået, at der på dette punkt ikke skal gælde andre regler for nationale patenter end for fællesskabspatenter.

Det bør naturligvis i bemærkningerne til lovforslaget klargøres, at kodificering af reglen om omvendt bevisbyrde i den specielle situation ikke berettiger til den modsætningslutning, at domstolene herefter i andre sager vedrørende industriel ejendomsret, der ikke

angår den i artikel 75 omhandlede situation, er forhindret i at anvende en regel om omvendt bevisbyrde efter de almindelige danske bevisbyrderegler.

Patentagentforeningen har i skrivelsen af 2. januar 1978 nærmere uddybet ovennævnte uoverensstemmelse mellem konventionen og lovforslaget og har i den forbindelse påpeget den diskrimination over for indehavere af nationale danske patenter, som en manglende kodificering af en overensstemmelse kan medføre. I den forbindelse stillede foreningens forslag om en tilføjelse til patentlovens § 3, stk. 2, og foreningen henstiller til ministeriet, at det nøje overvejes, om en sådan tilføjelse ikke burde indarbejdes i lovforslaget.

8. Deponering af mikroorganismer

Af industriministeriets skrivelse fremgår det, at der i lovforslaget vil blive indarbejdet ændringer vedrørende patentlovens §§ 8, 22 og 56 med henblik på gennemførelse af den ændrede regel 28 i Den europæiske Patentkonventions gennemførelsesforskrifter. Foreningen har siden telefonisk fået oplyst, at disse ændringer er blevet udskudt på grund af nordisk uenighed.

9. Tilpasning til PCT-gennemførelsesforskrifterne

Patentagentforeningen hilser med tilfredshed den smidiggørelse af den nationale PCT-fase, som de foreslåede eller bebudede ændringer af §§ 31, 33 og 38 synes at være udtryk for.

10. Undtagelsesbestemmelserne vedr. patent på næringsmidler og lægemidler samt fremgangsmåde ved tilvirkning af næringsmidler.

Patentagentforeningen har allerede i sine tidligere udtalelser stillet sig positivt over for en ophævelse af disse undtagelsesbestemmelser.

Det er imidlertid vigtigt at fastslå, at en ophævelse af disse bestemmelser kan ske, hvadenten Danmark ratificerer patentkonventionerne eller ej, da patentloven siden 1967 har indeholdt en bemyndigelse hertil til handelsministeren.

11. Supplerende nyhedsundersøgelse

Industriministeriets notat synes kun i ringe grad at overveje, om der for patentdirektora-

tet og dets personale i tilfælde af ratifikation kan søges kompensation i arbejde af anden art end behandling af nationale danske patentansøgninger. Den europæiske Patentmyndighed skal – som også omtalt i afsnit 1 og 4 – ikke obligatorisk nyhedsundersøge ansøgningerne i nordisk patentlitteratur. Herom henvises til Guidelines for Examination in the European Patent Office, afsnit B III, 2.4 og kapitel B IX. Herved opstår en principiel ulighed mellem konventionslandene, idet det kan anses for skadeligt for et land, at patenter, der skal gælde i dette land, ikke obligatorisk er nyhedsprøvet med hensyn til også dette lands litteratur.

Konsekvensen af denne principielle ulighed er, at danske indehavere af ældre danske patentrettigheder vil skulle igennem en kostbar indsigelsesprocedure eller under Fællesskabets Patentkonvention et ugyldighedssøgsmål for at sikre, at deres rettigheder bliver taget i betragtning. Disse problemer er i øvrigt diskuteret grundigt i udtalelse af 21. oktober 1977 til folketingets erhvervsudvalg fra foreningen af tekniske sagsbehandlere ved patentdirektoratet.

En afhjælpning af denne ulighed – hvis gennemførelse i sig selv forekommer velbegrunderet – vil endvidere være af stor betydning for såvel danske som udenlandske ansøgere om europæisk patent med henblik på at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen ved Den europæiske Patentmyndighed og herunder nedsætte indsigelsesprocenten.

Man kunne derfor foreslå, at alle europæiske patentansøgninger eller i det mindste alle de ansøgninger, hvor Danmark er designeret, samt alle fællesskabspatentansøgninger skulle underkastes en supplerende nyhedsundersøgelse i det danske patentdirektorat alene med hensyn til dansk (nordisk?) (patent)litteratur. En sådan undersøgelse behøver hverken at blive kostbar, tidrøvende eller besværlig. Den vil ligge inden for rammerne af det arbejde, som direktoratet er vant til at udføre, også selvom ansøgningerne foreligger på engelsk, tysk eller fransk. En sådan undersøgelse af de pågældende ansøgninger skal ikke kollidere med de undersøgelser, som foretages i det svenske patentdirektorat.

Man kunne i al fald fremsætte et sådant forslag for så vidt angår klasser, hvor dansk, henholdsvis nordisk, erhvervsinteresse er særlig intens, og hvor dansk litteratur er væsent-

lig. Bl.a. tænkes her på landbrugsområdet, hvor nyindstillingen til patentproblemer vil gøre en meget omhyggelig prøvning særlig værdifuld.

En hjemmel til – i tilfælde af ratifikation – at stille et sådant forslag fra dansk side må kunne findes i Centraliseringsprotokollens afsnit V, stk. 3, jfr. afsnit VI, og det bemærkes, at Den europæiske Patentmyndighed allerede har indgået en mere speciel ordning med den italienske patentmyndighed, jfr. Guidelines, B XII, 1 et seq.

Hvis det ikke menes, at et sådant forslag kan stilles i form af et krav fra dansk side, bør det overvejes at tilbyde den supplerende undersøgelse på frivillig basis, evt. formidlet gennem direktoratets serviceafdeling. Det skal tilføjes, at initiativet til en sådan ordning vel bør komme fra dansk side, men – med henvisning til Centraliseringsprotokollen – lige så vel kan komme fra Administrationsrådet for Den europæiske Patentmyndighed.

12. Forbehold.

Det fremgår af notatet, at man kun ønsker at udnytte forbeholdsmuligheden ifølge Fællesskabets Patentkonvention, artikel 89 (vedr. tvangslicens), mens man ikke ønsker at udnytte forbehold under artikel 88 (oversættelse af hele fællesskabspatentet til dansk) eller artikel 90 (vedr. domstolskompetence i ugyldighedssager).

Foreningen er af den opfattelse, at en oversættelse af fællesskabspatentet til dansk – på trods af de ovenfor påpegede mulige mangler ved oversættelserne – vil forbedre dansk erhvervslivs stilling på afgørende måde, og at dette hensyn bør veje tungere end den merudgift, som danske fællesskabspatentansøgere vil blive udsat for, hvis andre konventionslande skulle stille et lignende krav. Foreningen vil derfor anbefale, at der tages forbehold under artikel 88.

Lignende synspunkter kan anføres vedr. artikel 90. Netop domstolskompetencen og proceduren i ugyldighedssøgsmål og krænkelssøgsmål er spørgsmål, der afviger meget betydeligt fra det ene EF-land til det andet, og disse forhold er ikke færdigforhandlet. Det ses ikke at kunne gavne erhvervslivet, at Danmark undlader at tage et sådant forbehold, som man jo under alle omstæn-

digheder kan undlade at udnytte, hvis det skulle vise sig unødvendigt eller hvis ækvivalering af en eller anden art opnås.

13. Formaliteter

Det henstilles til overvejelse, om notatet ikke vil vinde i tydelighed, hvis sidste punktum i første afsnit på side 12 ændres til:

»Dette betyder, at et europæisk patent kun bliver gyldigt i Danmark, når oversættelsen indleveres inden en kort frist, efter at meddelelsen af det europæiske patent er besluttet.«

Det henstilles til overvejelse at ændre bisætningen i slutningen af § 45, stk. 2 i lovforlaget til at lyde:

»såfremt betingelserne i konventionens artikel 47 er opfyldt.«

Hermed undgås den misforståelse, at industriministeren skal træffe bestemmelse i enkelttilfælde.

C. Konklusion

I sine tidligere udtalelser til handelsministeriet og folketingets erhvervsudvalg har Patentagentforeningen bevidst undladt at tage stilling til spørgsmålet, om Danmark bør ratificere Den europæiske Patentkonvention eller Fællesskabets Patentkonvention, det være sig ud fra snævre patentagenterhvervsinteresser eller ud fra et forsøg på en helhedsvurdering.

Den væsentligste årsag har været den usikkerhed, hvormed en sådan vurdering var behæftet, men også en vis divergens blandt foreningens medlemmer om afvejningen af de forventelige fordele og ulemper.

I afsnit A ovenfor har foreningen tilstræbt at give en afbalanceret redegørelse for fordele og ulemper for de involverede parter baseret på det forøgede erfaringsmateriale, der nu står til rådighed. I afsnit B har foreningen fremsat sine synspunkter og ændringsforslag vedrørende lovforlagets indhold.

En væsentlig del af foreningens medlemmer mener, at der bør næres stor betænkelighed ved en dansk ratifikation af konventionerne og begrunder det med henvisning til følgende forhold, der kan tjene som grundlag for en afvejning af fordele og ulemper set ud fra et dansk synspunkt.

1. Erfaringerne med Den europæiske Patentkonvention er endnu for sparsomme til, at de tilstræbte behandlingsmæssige og økonomiske fordele kan bedømmes med rimelig sikkerhed.
2. Der tilbagestår stadig for mange uafklarede spørgsmål af vital betydning for dansk erhvervsliv vedrørende Fællesskabets Patentkonvention.
3. Det må betvivles, at der – medmindre meget betydelige offentlige midler stilles til rådighed – vil være realistisk mulighed for at sikre en fortsat eksistens af et kvalificeret og funktionsdygtigt dansk patentdirektorat.
4. Det må forventes, at der selv for den lille allerede patentaktive del af dansk erhvervsliv kun vil være marginale økonomiske og behandlingsmæssige fordele ved en dansk ratifikation af den ene eller begge konventioner. I øvrigt er der allerede nu for dansk erhvervsliv skabt mulighed for betydelige besparelser gennem international nyhedsundersøgelse og adgangen til indlevering af europæiske patentansøgninger.

Det må imidlertid også forventes, at den overvejende del af erhvervslivet ved en ratifikation vil blive pålagt en betydelig ændring af sin hidtidige holdning til patentproblemerne, hvilket

ikke er af det onde, men vil medføre en forøget arbejdsbyrde og betydelige meromkostninger, uden at der er nogen garanti for et positivt nettoresultat. De fremmedsprogede tekster udgør her et særligt problem, som for alvor bliver markant ved ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention.

5. Det må, med udenlandske kollegers erfaring in mente, forventes, at den danske patentagentstand vil opleve en meget betydelig arbejdsnedgang, som ikke eller kun meget vanskeligt lader sig kompensere ved omlægning af arbejdsopgaverne. Allerede en ratifikation af Den europæiske Patentkonvention vil medføre et akut fald i antallet af nationale danske patentansøgninger fra udenlandske ansøgere, hvilket vil forøge arbejdsløsheden, modvirke, at danske patentagenter modtager inspiration og know-how ved samarbejde med udenlandske ordregivere og på længere sigt vanskeliggøre opretholdelsen af kvalificeret dansk rådgivning vedrørende patentspørgsmål i tilfredsstillende omfang.

Da faldet i hovedsagen vil ramme ansøgninger fra udenlandske ansøgere, må man regne med bortfald af størstedelen af patentagenterhvervets samlede hidtidige valutaindtjening til landet.

Med venlig hilsen

De Danske Patentagenter Forening

Finn Nielsen

Formand

Bilag 9.**DANSK PATENT- OG
VAREMÆRKEKONSULENTFORENING AF 1953**

Den 17. oktober 1980

Ang.: Journal nr. 580-1-80 AB

Under henvisning til ministeriets opfordring i brev af 8. oktober 1980 fremsendes

hermed foreningens bemærkninger til forslag til lov om ændring af patentloven.

Bemærkninger til Forslag til lov om ændring af patentloven og til Industriministeriets notat af 8. oktober 1980 om dette forslag.

Da foreningen uændret har den opfattelse, at Danmark ikke bør ratificere de to europæiske patentkonventioner, altså at lovforslaget ikke bør gennemføres, er de følgende bemærkninger primært knyttet til ministeriets notat og kun i ringe udstrækning til lovforslagets enkelte paragraffer.

Notatets indledning, der begrundet (gen)fremsættelsen af lovforslaget, kan foreningen ikke tage stilling til, da spørgsmålet om fremsættelsestidspunktet alene er af politisk karakter. Det skal i den forbindelse bemærkes, at da Sverige ratificerede den europæiske Patentkonvention, var det en forudsætning, at man kunne opnå visse fordele. Forudsætningerne er opregnet i SOU 1976:24, hvor det på side 201 anføres:

»Skulle dessa villkor inte uppfyllas, bör frågan om Sveriges tillträde till den europeiska patentkonventionen tas upp till förnyat övervägande mot bakgrund av de ändrade förutsättningar som i sådant fall kan föreligga«.

Svenska Uppfinnareföreningen og Svenska Patentombudsforeningen vil i nær fremtid anmode den svenske regering om, at der nedsættes en kommission, som skal undersøge, hvilke konsekvenser den svenske deltagelse i det europæiske patentsamarbejde har haft. Når kommissionens redegørelse foreligger, bør der – efter de to foreningers opfat-

telse – tages stilling til Sveriges fortsatte deltagelse i det europæiske patentsamarbejde.

Det er vor opfattelse, at det danske lovforslag burde afvente den svenske undersøgelse.

Om notatets indledning skal yderligere bemærkes, at nationale patentsystemer skal opretholdes. Det er derfor ikke korrekt, at Fællesskabets Patentkonvention vil kunne fremme samhandelen inden for Fællesmarkedet, således at handelen mellem medlemslandene kan foregå uden de hindringer, der kan opstå af de til de nationale patenter knyttede territoriale rettigheder.

Det fremgår af notatet, at Den europæiske Patentkonventions hovedformål er at rationalisere og billiggøre behandlingen af patentansøgninger.

For så vidt angår i hvert fald nyhedsundersøgelse af en serie parallelle patentansøgninger, der er indleveret i flere lande, er det indlysende, at denne undersøgelse kun bør foretages ét sted. Bekendtgørelse nr. 548 af 25. okt. 1978 angående ansøgninger om patent m.v. pålægger da også i § 29 ansøgere, som søger dansk patent på basis af en tidligere indleveret, prioritetsgivende ansøgning, at indlevere oplysning om hvad vedkommende myndighed har gjort ham bekendt med vedrørende opfindelsens nyhed eller patenterbarhed iøvrigt. Dette indebærer allerede en væsentlig forenkling i den danske ansøgningsbehandling.

Danmark har tiltrådt den internationale patentsamarbejdskonvention (PCT). Denne konvention har til formål at rationalisere sagsbehandlingen hos patentmyndighederne, og det er vor overbevisning, at konventionen vil medføre arbejdslettelser i takt med systemets indarbejdelse.

Foreningen har tidligere fremført, at mængden af patentansøgninger gældende for Danmark vil stige kraftigt, såfremt lovforslaget gennemføres. Dette bekræftes af talmaterialet i ministeriets notat.

Notatet hævder, at erfaringer fra Sverige, Holland og Schweiz (der har tiltrådt den europæiske ordning), skulle vise, at der ikke inden for en betydelig årrække vil ske nogen voldsom forøgelse af antallet af patenter med gyldighed for Danmark, idet antallet af europæiske patenter, hvori Danmark vil blive designeret, modsvares af en tilsvarende nedgang i nationale patenter. Dette modsiges af de tal, der anføres i notatet.

- For Sveriges og Hollands vedkommende viser de foreliggende statistiske oplysninger et fald i patentansøgninger til den nationale patentmyndighed på knap 30 pct. (for Schweiz' vedkommende er tallet ca. 13 pct.). Ved et fald på 30 pct. vil antallet af nationale danske patentansøgninger blive knap 4000 per år.
- Sverige og Schweiz har i første halvdel af 1980 været designeret i 58 pct. af de europæiske patentansøgninger (Holland i 71 pct.). Der forventes i 1980 indleveret 18.000 europæiske patentansøgninger. Designeres Danmark i 58 pct. af disse, vil lidt flere end 10.000 europæiske patentansøgninger omfatte Danmark.

Sammenlagt med de omkring 4000 nationale ansøgninger vil der således umiddelbart efter en tiltræden blive indleveret årligt 14.000 patentansøgninger, der gælder Danmark. Dette er mere end en fordobling af det nuværende antal (5540 danske patentansøgninger i 1979). Forøgelsen (8500) modsvares således ikke som påstået i notatet af nedgangen (1662), men er omkring 5 gange så stor som denne.

Af notatet fremgår, at antallet af nationale patentansøgninger for Danmarks vedkommende i løbet af nogle år vil falde yderligere til omkring 2000 ansøgninger årligt. Den tilsvarende nedgang (ca. 3500) i antallet skal

da sammenlignes med, at antallet af europæiske patentansøgninger i 1985 påregnes at være 23.000 (58 pct. = 13.340) og i slutningen af 80'erne 30.000 ansøgninger per år (58 pct. = 17.400).

Et ansøgningstal på omkring 2.000 vil stort set svare til patentdirektoratets kapacitet, hvis den tekniske sagsbehandling alene varetages af direktoratets (36) fastansatte ingeniører inden for normal arbejdstid. Et fald i antallet (af ansøgninger) er en forudsætning for, at der kan rettes op på direktoratets behandlingskapacitet. Det er imidlertid ikke indlysende, og fremgår ikke af notatet, hvorfor direktoratets behandlingskapacitet skal indtage en så fremtrædende rolle i forbindelse med overvejelserne vedrørende ratifikation af en international konvention. Det er nemlig foreningens erfaring, at det nuværende behandlingstempo ikke foruroliger erhvervslivet.

Patentdirektoratet mangler idag teknisk velkvalificeret personale til visse kategorier af ansøgninger. Et teknisk personale svarende til et årligt ansøgningstal på 2.000 vil slet ikke tillade, at direktoratet fortsat kan fungere som patentudstedende myndighed med både nyhedsundersøgelse og patenterbarhedsbedømmelse på et tilstrækkeligt højt niveau.

Det er vort indtryk, at patentdirektoratet ikke kan undvære den sagkundskab, 23 akkordansatte ingeniører medbringer fra andet arbejde.

I Sverige mener man (Regeringens Proposition 1977/77:1 Del A) at en internationalt velkvalificeret patentmyndighed skal råde over 100 tekniske sagsbehandlere.

Tilslutning til Den europæiske Patentkonvention hævdes i notatet at ville betyde en rationalisering og billigørelse af patentansøgningsproceduren for dansk erhvervsliv.

Det skal først bemærkes, at kun en ganske ringe del af dansk erhvervsliv søger dansk patent. Og kun en beskednen brøkdelen søger patent i flere end 2-3 andre lande. For disse ganske få erhvervsdrivende og private opfindere vil dansk tilslutning til Den europæiske Patentkonvention imidlertid ikke medføre en rationalisering af patentansøgningsproceduren. Uanset dansk tilslutning vil en dansk ansøger nemlig sædvanligvis starte med en dansk ansøgning om patent, og derefter kan han indlevere en ansøgning om europæisk

Beretn. o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

patent. Således er forholdene idag, og således vil de også være ved en eventuel dansk tilslutning.

Medens en dansk virksomhed, der søger om europæisk patent, idag skal indlevere ansøgningen gennem en fuldmægtig, der er bosiddende i et af de lande, der har tilsluttet sig Den europæiske Patentkonvention, kan man ved dansk tilslutning springe dette led over. Dette vil naturligvis indebære en billigørelse af ansøgningsproceduren.

Denne billigørelse er imidlertid nok til at overse. Hvor der i officielle gebyrer for en europæisk patentansøgning omfattende 1 land til og med udstedelse skal betales DM 4180,-, er en tysk patentagents honorar i forbindelse med disse gebyrer DM 950,-.

Ved en nedgang i ansøgningstallet fra 5500 til 2000 må nedgangen på 3500 formodes udelukkende at falde på ansøgninger fra udlændinge, dvs. på ansøgninger der repræsenterer en valutaindtægt. Det er ikke overdrevet at sætte valutaindtægten (for indlevering plus behandling, men bortset fra årsafgifter) til kr. 6000-8000,- per ansøgning, med andre ord, et valutatab på 20-25 millioner kr.

I notatet påstås, at det forhold, at et europæisk patent omfatter en række lande, vil betyde, at udstedte patenter får en højere sandsynlighed for holdbarhed. Det kan ikke være rigtigt, at en europæisk patentansøgning, der omfatter 5 lande, har højere sandsynlighed for holdbarhed end en europæisk patentansøgning, der omfatter eksempelvis 3 lande.

Danske virksomheder vil ved Danmarks ratifikation af de to europæiske konventioner stå over for et meget væsentligt sprogproblem. Den europæiske sagsbehandling skal nemlig foregå på engelsk, tysk eller fransk. Selv med sædvanligt (godt) skolekendskab til engelsk og tysk vil kun få kunne sætte sig ind i akterne til en patentsag, der er behandlet på et af disse sprog; og akterne i en sag, der er behandlet på fransk, vil være lukket land for de fleste.

Ifølge konventionerne og lovforslaget skal patentkrav men muligvis ikke beskrivelse foreligge på dansk. Ved bedømmelse af en krænkelserisiko er det imidlertid væsentligt, at man har adgang til alle sagens akter på dansk. Og det er urimeligt, at dokumenter

med retsvirkning i Danmark ikke foreligger på dansk.

Det er ikke i notatet bemærket, at Norge afstod fra at ratificere Den europæiske Patentkonvention, da spørgsmålet var til behandling i 1977 og 1978. Spørgsmålet om norsk deltagelse i det europæiske patentsamarbejde blev overvejet meget omhyggeligt, og vi vedlægger et uddrag af Industridepartementets Proposisjon, Ot. prp. nr. 32 (1978-1979) der i kort form opregner de forhold, som var udslagsgivende for den norske afgørelse.

Det fremgår af uddraget, at den forventede nedgang i antallet af nationale ansøgninger ved norsk ratifikation ville medføre en ødelæggende decimering af den norske patentmyndighed. Det fremgår også, at ratifikation ville medføre forøget overvågningsvirksomhed for norsk industri. Og at norsk industris og norske opfinderes muligheder for at få sagkyndig vejledning og bistand i patentspørgsmål vil blive mindre.

Det fremgår ydermere af uddraget, at den norske patentmyndighed, hvis Norge ikke deltager i det europæiske patentsamarbejde, kan opnå en arbejdsbesparelse på omkring 30 pct. ved at udnytte resultatet af andre patentmyndigheders sagsbehandling i parallelle ansøgninger.

Ot. prp. nr. 32 1978-79

Om lov om endringer i lov nr. 9 av 15. desember 1967 om patenter, m.v.

»Dersom Norge ikke slutter seg til den europeiske patentkonvensjon, vil situasjonen bli denne: En ganske stor del av de søknader som inngis til Styret etter at det europeiske patentverk er kommet i full virksomhet, vil også være innkommet til sistnevnte. Dette vil formentlig gjelde ca. 70 pst. av søknadene. Det europeiske patentverk publiserer alle sine søknader sammen med granskningsrapport atten måneder etter inngivelsesdagen, respektive prioritetsdagen. Styret vil derfor hva angår de søknader som har sin parallell ved det europeiske patentverk kunne nyttiggjøre seg granskningsrapporten og eventuelt senere resultatet av patenterbarhetsprøvingen ved dette. Patentstyrets be-

handling vil i mange tilfelle kunne begrenses til gjennomgåelse av relevant nordisk granskningsmateriale og påfølgende tilleggsprøvning. For disse søknaders vedkommende regnes det derfor med en besparelse på ca. 30 pst. av det samlede arbeid med søknaden. Samtidig med en effektivitetsøkning vil Patentstyret kunne opnå større rettsikkerhetsmessig kvalitet i relasjon til tilsvarende europapatenter, sålenge det nordiske materiale ikke er inkludert i det europæiske patentverks granskningsmateriale, jfr. om dette nedenfor. Utvalget antar at selv om Norge ikke slutter seg til den europeiske patentkonvensjon, kommer situasjonen til å bli arbeidsmessig bedre for Patentstyret enn den er i dag.«

Når det gjelder situasjonen i tilfelle Norge er tilsluttet den europeiske patentkonvensjon, forutsetter utvalget innledningsvis at meddelte europeiske patenter kreves oversatt til norsk samt at oversettelser av patentkravene stilles som vilkår for at patentsøknaden gis provisorisk beskyttelse.

Utvalget regner med at selv om Norge er tilsluttet EPC vil praktisk talt alle norske søkere fortsatt starte med å innlevere nasjonal søknad til Patentstyret. På den annen side er utvalget kommet til at det overveiende antall utenlandske søkere vil søke patent her ved å utpege Norge i en europeisk søknad. Antallet inngitte søknader til Patentstyret vil på denne måten etterhvert reduseres til ca. 1.200 i året.

En videre regning ut fra dette tall gir til resultat at Patentstyrets ingeniørstab reduseres fra ca. 70 til ca. 25. Det regnes dessuten med en viss reduksjon av staben hos de privatpraktiserende patentfullmektiger. Til gjengjeld mener utvalget at industrien får behov for å ansette noen flere patentingeniører.

Utvalget peker på at det europeiske patentsystem gjør det enklere å ta ut patent i de stater som deltar. Dette antar man vil lede til at antallet patenter som meddeles med virkning for Norge vil øke med ca. 25 pst. Utvalget tror dessuten at det består en mulighet for at »et ganske stort antall søkere« av europapatent vil la søkanden omfatte en rekke stater i den hensikt å opnå provisorisk beskyttelse mens søknaden behandles, men uten at patent uttas i alle disse. Utgiftene

hermed vil nemlig være forholdsvis begrensede.

Utvalget redegjør også for Patentstyrets stilling i tilfelle norsk tilslutning. Både inntektene og utgiftene vil da synke betraktelig, men i sum antas Styret å komme noe dårligere ut enn i dag. Det understrekes at beregningene bare er ment som en indikasjon på hvordan situasjonen under visse forutsetninger kan bli.

Når det gjelder utvalgets egne antakelser med hensyn til Norges situasjon når det europeiske patentverk er i full virksomhet, vises for øvrig til utredningens kap. VII. 3 og 4 (s. 79–85). Utvalgets vurdering av om Norge bør slutte seg til konvensjonen, følger så i kap. VII. 5 (s. 85–89).

Utvalget erkjenner innledningsvis at innføringen av et europeisk patentsystem har visse positive sider, såsom utviklingen av en felles materiell patentrett for det viktige industriområde Europa er, og at man unngår en god del av det parallellarbeid som i dag foregår ved behandlingen av patentsøknader. Selv om Norge i prinsipp bør stille seg positiv til internasjonalt samarbeid på det industrielle rettsverns område, anfører utvalget at norsk deltakelse ikke må skje uten hensyn til de ulemper deltakelsen vil kunne få for norsk næringsliv. Behovet for forenkling av søknadsbehandlingen er dessuten blitt mindre enn tidligere på grunn av redusert søknadsinngang og rasjonaliseringstiltak i Patentstyret.

Som nevnt ovenfor regner utvalget med at en norsk tilslutning til den europeiske patentkonvensjon vil føre til en ikke ubetydelig reduksjon av det antall personer som arbeider med patentsspørsmål i Norge. Utvalget betrakter dette som »en vesentlig svekkelse av det patentfaglige miljø i Norge. Norsk industri og norske oppfinnere muligheter til å få sakkyndig veiledning og bistand i patentspørsmål vil som følge av dette bli mindre. Samtidig vil det oppstå en situasjon hvor en slik veiledning og bistand vil bli mer påkrevet enn tidligere.«

I forbindelse med den antatte økning av antallet på patentsøknader med virkning for Norge hvis landet er med i EPC, gjør utvalget gjeldende at også slike søknader vil representere rettigheter som norsk industri må ta hensyn til. Sammen med det antatt økte antall meddelte patenter vil de medføre økt

overvåkingsvirksomhet for norsk industri, mener utvalget.

Utvalget har i negativ retning også pekt på at innsigelsesordningen ved det europeiske patentverk blir atskillig dyrere og mer omstendig enn ved Patentstyret. Et flertall (3 av 5) legger også vekt på at lege- og næringsmidler etter en overgangsperiode må tillates patentert.

Utvalget konkluderer slik:

»Utvalget kan ikke se at de nevnte ulemper og den nevnte usikkerhet som en tilslutning til den europeiske patentkonvensjon vil medføre for Norge, oppveies av fordeler som vårt land direkte eller indirekte skulle kunne få ved en deltakelse i ordningen. Utvalget

finner derfor at man bør stille seg avventende til spørsmålet om en deltakelse i ordningen, og at man ikke bestemmer seg for en deltakelse før man har sett hvordan ordningen vil virke når det europeiske patentverk har vært i full virksomhet i noen tid. Utvalget tilrår derfor at man nå ikke ratifiserer den europeiske patentkonvensjon. Om Norge senere skulle ønske å slutte seg til den europeiske patentkonvensjon, vil denne adgang til enhver tid stå åpen, og landet vil ved en eventuell senere tilslutning til konvensjonen ikke komme i noen ugunstigere stilling i forhold til den europeiske patentorganisasjon enn om man hadde blitt med i organisasjonen fra starten av.«

Bilag 10.

DANSK FORENING FOR
INDUSTRIEL RETSBEKYTTELSE

Den 23. oktober 1980

Vedr.: Journal nr. 580-1-80 AB

I anledning af Industriministeriets skrivelse af 8. oktober 1980, hvori Ministeriet udbeder sig foreningens kommentarer til det nu udarbejdede forslag til lov om ændring af Patentloven med henblik på ratifikation af Den Europæiske Patentkonvention og Fællesskabets patentkonvention, skal jeg på foreningens vegne fremsætte følgende bemærkninger:

I skrivelse af 4. august 1976 gav foreningen principielt sin tilslutning til de af Industrirådet i skrivelse af 1. juli 1976 fremsatte bemærkninger, hvorved Industrirådet i princippet tilsluttede sig den opfattelse, at Danmark burde tiltræde de pågældende konventioner.

Foreningen er bekendt med, at erfaringerne for så vidt angår Den Europæiske Patentkonvention går i retning af, at de betænkeligheder ved en tilslutning, som i sin tid blev fremdraget, synes at have vist sig ubegrundet. Ud fra den generelle opfattelse, at patentsystemets og patentrettens betydning i høj grad er afhængig af internationale forhold og styrkes gennem størst mulig ensartethed indenfor de forskellige landes lovgivning, er foreningen fortsat positiv overfor Danmarks tiltrædelse. Foreningen støtter også dette standpunkt på, at det, såvidt vides, fortsat er i overensstemmelse med Industrirådets holdning.

Udover at henvise til foreningens nævnte skrivelse af 4. august 1976, findes der anledning til at fremhæve følgende især retsplejemæssige forhold, som vil få betydning for

dansk erhvervsliv og erhvervslivets rådgivere i tilfælde af, at Danmarks tilslutning til de nævnte konventioner og dermed det fremsatte lovforslag vedtages.

Da Europapatentet vil få virkning som dansk patent, gør der sig ikke særlige retsplejehensyn gældende her. Det bør dog fremhæves, at lovudkastet har benyttet adgangen til at kræve oversættelse til dansk af hele patentbeskrivelsen som betingelse for, at Europapatentet kan få virkning her i landet. Dette krav om oversættelse synes at være et rimeligt hensyn at tage, især til den mindre danske industri, der kan have vanskelighed ved uden større omkostninger med sikkerhed at orientere sig i fremmedsprogede patenter.

For så vidt angår Fællesskabspatentet bør kravet om oversættelse af hele patentbeskrivelsen her også opretholdes. Lovudkastets § 94, stk. 2 synes ikke tilstrækkeligt i så henseende. Imidlertid kan det tænkes, at samtlige andre EF-lande vil ratificere konventionen uden at tage dette forbehold. I så fald bør Danmark også frafalde forbeholdet.

Vedrørende spørgsmålet om »omvendt bevisbyrde« har såvel foreningen som Advokatrådet og De Danske Patentagenters Forening i 1976 peget på det proces teknisk hensigtsmæssige i indførelse af en sådan regel for så vidt angår krænkelse af fremgangsmådepatenter. I fællesskabspatentkonventionens art. 75 indeholdes en sådan regel om omvendt bevisbyrde. Hvis konventionen tiltrædes, bliver art. 75 ifølge EF-reglerne formentlig umiddelbart gældende dansk ret. Det vil

sige, at hvis ikke Patentloven ændres i overensstemmelse med art. 75, vil der gælde to forskellige bevisbyrderegler, en for nationale danske patenter (og Europapatenter) og en for Fællesskabspatenter. Dette synes ikke rimeligt. Industriministeriets notat har ikke taget stilling til dette spørgsmål. Foreningen mener, at en til art. 75 svarende regel bør indføres som generel regel i Patentloven. Dette er i overensstemmelse med de fleste større landes patentlovgivning såvel som Norges og Sveriges.

I fællesskabspatentkonventionens art. 90 er der, som omtalt i notatet side 17-18, åbnet mulighed for at tage forbehold for, at danske domstole under en krænkelssag kan afgøre spørgsmålet både om et fællesskabspatents krænkelssag og ugyldighed for så vidt angår Danmark. Dette forudsætter parternes samtykke.

I notatet side 18 foreslås det, at Danmark undlader at tage forbehold i henhold til art. 90. Argumentet er en henvisning til Romtraktatens system med præjudicielle afgørelser.

Industrirådet har i sin udtalelse i 1976 tilsluttet sig, at dette forbehold ikke tages, idet man ikke har fundet det særligt værdifuldt for en opfinder at opnå en national domstols afgørelse om et Fællesskabspatents gyldighed i det pågældende land, når afgørelsen dog ingen virkning har i det øvrige Fællesmarked.

Foreningen må tage afstand fra denne argumentation.

Det må først og fremmest være en nærliggende dansk interesse, at parterne i en dansk sag, hvis de er enige, har mulighed for at lade gyldighedsspørgsmålet afgøre af en dansk domstol. Industrirådets argumentation gælder netop ikke, når parterne er enige. Før parterne samtykker i, at gyldighedsspørgsmålet afgøres ved en dansk domstol, vil de netop have taget stilling til, om afgørelsen har nogen betydning for dem i de andre EF-lande. Hvis dette ikke er tilfældet, er det ikke i parternes interesse, at sagens behandling forlænges og fordyres ved, at gyldighedsspørgsmålet afgøres ved Den europæiske Patentmyndighed i München.

For så vidt angår henvisningen til Romtraktatens system med præjudicielle afgørelser bemærkes, at når det er nødvendigt i visse tilfælde at indhente en præjudiciel udtalelse

fra Fællesskabets domstol i Luxembourg, er det, når der efter parternes og rettens mening er tvivl om, hvad der er gældende EF-ret. Domstolen udtaler sig altså om et retligt spørgsmål, men afsiger ikke en dom i en konkret tvist. Når der, som her, er tale om, hvorvidt et patent skal erklæres ugyldigt, er der ikke tvivl om de retsregler, der skal anvendes, eller om deres indhold, men alene, som i andre retstvister, om at anvende den gældende lovgivning på et konkret sagsforhold, det vil sige først og fremmest om at foretage en bevisbedømmelse. Kun i sjældne tilfælde vil spørgsmålet om, hvorvidt et patent skal erklæres ugyldigt, bero på overvejelser af retsreglernes nærmere indhold. Hvis en sådan situation skulle foreligge, synes det stadig rimeligt at overlade til parterne at afgøre, om de vil være tilfreds med den danske domstols vurdering, eller om de hellere vil have afgørelsen truffet af Den Europæiske Patentmyndighed i München.

Ud fra erfaringerne i danske patentsager kan det iøvrigt fastslås, at det principielt er uheldigt, at gyldighedsspørgsmålet behandles af en anden ret end den, der afgør krænkelsspørgsmålet, ligesom det efter dansk retsopfattelse også ofte er uheldigt, at spørgsmålene ikke behandles samtidigt. Forholdet er det, at rettens forståelse af patentet og dets forudsætninger uddybes gennem diskussionen om patentets gyldighed. Det vil sige, at selvom patentet ikke erklæres ugyldigt, kan det i forbindelse med gyldighedsspørgsmålet fremdragne materiale være af stor betydning for rettens bedømmelse af patentets rækkevidde. Når det i en række lande – som altså f.eks. i Danmark – er således, at krænkelsspørgsmålet og gyldighedsspørgsmålet kan behandles under eet og af samme domstol, er det formentlig netop erfaringerne, der har vist, at dette er en hensigtsmæssig ordning. I andre lande – som f.eks. i Tyskland – skilles spørgsmålene ad og behandles af forskellige retsinstanser. Art. 75 har formentlig netop tænkt på, at lande, der har et system som det danske, skal have mulighed for, hvis parterne ønsker det, fortsat at benytte dette system.

Foreningen må derfor være af den bestemte opfattelse, at det tjener danske erhvervsvirksomheder bedst at have denne mulighed for under de givne omstændigheder at lade gyldighedsspørgsmålet afgøre af den danske

domstol, som iøvrigt skal afgøre krænkelsspørgsmålet.

Til ændringerne i §§ 31, 33 og 38 bl.a. som følge af ændringer i PCT-konventionens gennemførelsesforskrifter har foreningen ingen bemærkninger.

Med Ærbødighed

Mogens Plesner

Formand

INGENIØR-SAMMENSLUTNINGEN

Den 15. oktober 1980

Vedr.: Forslag til ændring i patentlov, journal nr. 580-1-80 AB

Med henvisning til Industriministeriets brev af 8.10.80 vedrørende ovennævnte sag, skal vi meddele, at Ingeniør-Sammenslutningen ønsker at fremsætte kommentarer til forslaget om ændringer i patentloven og skal anmode om at få fremsendt forslag til de i

skrivelsen nævnte bestemmelser, der for tiden forhandles i nordisk regi.

Vi tillader os at bemærke, at vi finder tidsfristen til at kommentere det ret omfangsrige materiale meget kort.

Med venlig hilsen

INGENIØR-SAMMENSLUTNINGEN

Fagteknisk Afdeling

J. F. Kristiansen

Bilag 12.

ADVOKATRÅDET

Den 24. oktober 1980

Vedr. j.nr. 580-1-80 AB

Med skrivelse af 9. oktober 1980 har industriministeriet til udtalelse fremsendt et af ministeriet udarbejdet forslag til lov om ændring af Patentloven med henblik på ratifikation af Den Europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

Til orientering er vedlagt et af industriministeriet om lovforslaget udarbejdet notat af 8. oktober 1980.

I anledning heraf skal Advokatrådet bemærke følgende:

Advokatrådet kan først henvise til de i rådets skrivelse af 13/8 1976 fremsatte bemærkninger, idet der ikke rådet bekendt er indtruffet omstændigheder, som giver grundlag for at ændre de da indtagne standpunkter.

Rådet har især gennemgået det nye lovforslag og industriministeriets »Notat af 8.10.1980« med henblik på en vurdering af danske retsplejeinteresser. På denne baggrund finder rådet anledning til at pege på følgende:

Da Europapatentet vil få virkning som dansk patent, gør der sig ikke særlige retsplejehensyn gældende her. Det bør dog fremhæves, at lovudkastet har benyttet adgangen til at kræve oversættelse til dansk af hele patentbeskrivelsen som betingelse for, at Europapatentet kan få virkning her i landet. Dette krav om oversættelse synes at være et rimeligt hensyn at tage, især til den mindre danske industri, der kan have vanskelighed ved uden større omkostninger med sikkerhed at orientere sig i fremmedsprogede patenter.

For så vidt angår Fællesskabspatentet bør kravet om oversættelse af hele patentbeskrivelsen også opretholdes. Lovudkastets § 94, stk. 2, synes ikke tilstrækkeligt i så henseende. Imidlertid kan det tænkes, at samtlige andre EF-lande vil ratificere konventionen

uden at tage dette forbehold. I så fald bør Danmark også frafalde forbeholdet.

Vedrørende spørgsmålet om »omvendt bevisbyrde« har Advokatrådet peget på det proces teknisk hensigtsmæssige i indførelse af en sådan regel for så vidt angår krænkelse af fremgangsmådepatenter. I Fællesskabspatentkonventionens art. 75 indeholdes en sådan regel om omvendt bevisbyrde. Hvis konventionen tiltrædes, bliver art. 75 ifølge EF-reglerne formentlig umiddelbart gældende dansk ret. Det vil sige, at hvis ikke Patentloven ændres i overensstemmelse med art. 75, vil der gælde to forskellige bevisbyrde regler, en for nationale danske patenter (og Europapatenter) og en for Fællesskabspatenter. Dette synes ikke rimeligt. Industriministeriets notat har ikke taget stilling til dette spørgsmål.

I Fællesskabspatentkonventionens art. 90 er der, som omtalt i notatet side 17-18, åbnet mulighed for at tage forbehold for, at danske domstole under en krænkelssesag kan afgøre spørgsmålet både om et Fællesskabspatents krænkelse og ugyldighed for så vidt angår Danmark. Dette forudsætter parternes samtykke.

I notatet side 18 foreslås det, at Danmark undlader at tage forbehold i henhold til art. 90. Argumentet er en henvisning til Romtraktatens system med præjudicielle afgørelser.

Industrirådet har i sin udtalelse i 1976 tilsluttet sig, at dette forbehold ikke tages, idet man ikke har fundet det særligt værdifuldt for en opfinder at opnå en national domstols afgørelse om et Fællesskabspatents gyldighed i det pågældende land, når afgørelsen dog ingen virkning har i det øvrige Fællesmarked.

Advokatrådet kan ikke tiltræde denne argumentation.

Det må først og fremmest være en nærliggende dansk interesse, at parterne i en dansk sag, hvis de er enige, kan lade gyldighedsspørgsmålet afgøre af en dansk domstol. Industrirådets argumentation gælder netop ikke, hvis parterne er enige. Før parterne samtykker i, at gyldighedsspørgsmålet afgøres ved en dansk domstol, vil de netop have taget stilling til, om afgørelsen har nogen betydning for dem i de andre EF-lande. Hvis dette ikke er tilfældet, er det ikke i parternes interesse, at sagens behandling forlænges og fordyres ved, at gyldighedsspørgsmålet afgøres ved Den Europæiske Patentmyndighed i München.

For så vidt angår henvisningen til Romtraktatens system med præjudicielle afgørelser bemærkes, at når det er nødvendigt i visse tilfælde at indhente en præjudiciel udtalelse fra Fællesskabets domstol i Luxembourg, er det, når der efter parternes og rettens mening er tvivl om, hvad der er gældende EF-ret. Domstolen udtaler sig altså om et retligt spørgsmål, men afsiger ikke en dom i en konkret tvist. Når der, som her, er tale om, hvorvidt et patent skal erklæres ugyldigt, er der ikke tvivl om de retsregler, der skal an-

vendes eller om deres indhold, men alene, som i andre retstvister, om at anvende den gældende lovgivning på et konkret sagsforhold, det vil sige først og fremmest om at foretage en bevisbedømmelse. Kun i sjældne tilfælde vil spørgsmålet om, hvorvidt et patent skal erklæres ugyldigt, bero på overvejelser af retsreglernes nærmere indhold. Hvis en sådan situation skulle foreligge, synes det stadig rimeligt at overlade til parterne at afgøre, om de vil være tilfreds med den danske domstols vurdering, eller om de hellere vil have afgørelsen truffet af Den Europæiske Patentmyndighed i München.

Advokatrådet må derfor være af den opfattelse, at det tjener danske retsplejeinteresser og også danske erhvervsvirksomheder bedst at have denne mulighed for under de givne omstændigheder at lade gyldighedsspørgsmålet afgøre af den danske domstol, som i øvrigt skal afgøre krænkelsspørgsmålet.

Til ændringerne i §§ 31, 33 og 38 bl.a. som følge af ændringer i PCT-konventionens gennemførelsesforskrifter har Advokatrådet ingen bemærkninger.

P. R. V.

Poul Østergaard
Generalsekretær

INDUSTRIRÅDET

Den 27. oktober 1980

Forslag til lov om ændring af patentloven med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

I besvarelse af Industriministeriets skrivelser af 8. oktober 1980 – journal nr. 580–1–80 AB – hvori Ministeriet udbeder sig en udtalelse om ovennævnte lovforslag, vil Industrirådet udtale følgende:

I. Forslaget om Danmarks ratifikation af Den europæiske Patentkonvention.**A. Ratifikation.**

Industrirådet accepterede allerede i 1976 en dansk ratifikation af konventionen, jfr. Rådets skrivelse af 1. juli 1976 til Handelsministeriet.

Industrirådet har påny overvejet sagen og kan fortsat tiltræde dansk ratifikation.

Uanset om Danmark ratificerer konventionen eller ej, kan danske virksomheder nyde godt af de vigtigste rationaliseringsfordele, som oprettelsen af Den europæiske Patentmyndighed indebærer. Fordelene har betydning for den eksportorienterede del af danske industrivirksomheder, hvad enten disse virksomheder er patentaktive eller patentdefensive. Men disse fordele er kun til stede, fordi 11 andre europæiske lande har tilsluttet sig konventionen. Danmark bør yde sit bidrag til, at disse fordele fastholdes og udbygges.

Industrirådet har bemærket sig de statistiske oplysninger om Den europæiske Patentorganisations virksomhed siden 1978 og erfaringerne fra nogle af de tilsluttede lande som Sverige, Holland og Schweiz, der tydeligvis ikke er blevet »oversvømmet« med patenter. Det har vist sig, at ansøgninger om europæisk patent, hvori bl.a. disse lande er designet, i vidt omfang er blevet modsvaret af et fald i nationale patentansøgninger.

Tilsvarende virkninger kan forventes her i landet efter en dansk ratifikation, hvilket ifølge Patentdirektoratet vil kunne afhjælpe de af Direktoratet beskrevne kapacitetsproblemer.

Sammenligninger og prognoser har begrænset holdbarhed. Hvad vil konsekvenserne blive, hvis en dansk ratifikation trods alt skulle medføre en forøgelse af det antal patenter, der vil få virkning for dansk område? Danske virksomheder, der udelukkende er hjemmemarkedsorienteret, vil i så fald blive tilskyndet til at udføre et noget større arbejde end hidtil med at overvåge offentliggjorte patentansøgninger og med enten at tilpasse sig til disse (ved at undgå krænkelse eller søge patentlicens) eller gøre indsigelse mod patentansøgningerne. Men dette arbejde vil ikke være spildt. Dels vil denne indsats holde virksomhederne bedre a jour med tekniske nyskabelser på deres område. Dels vil virksomhederne være bedre forberedt på hindringer, der kan møde dem den dag, hvor de selv vil prøve kræfter på et eller flere europæiske markeder uden for Danmark. Overvågningsarbejdet m.v. kan eventuelt foregå på brancheniveau, hvilket man allerede har erfaringer med her i landet, f.eks. inden for elektroniksektoren.

Iøvrigt har mange årtiers erfaringer fra hele verden vist, at et veludviklet patentretligt system begunstiger den tekniske udvikling. Der er intet holdepunkt for at hævde, at et forøget antal patenter i et land vil lægge en tung byrde på små virksomheder. Tværtimod synes en livlig patentaktivitet i et land at virke stimulerende på det generelle opfindsomhedsniveau i virksomhederne uanset disses størrelse. Faktisk trives mange små industrivirksomheder i vore nabolande, selv

om patentaktiviteten dér er væsentligt større end i Danmark.

En dansk ratifikation af konventionen vil indebære, at medarbejdere, der er ansat i danske virksomheder, opnår mulighed for autorisation til at repræsentere virksomheden over for Den europæiske Patentorganisation. Herved kan spares de samlede honorarer til europæiske patentagenter for ansøgnings indlevering og sagsbehandling.

Mindre danske virksomheder, der ikke selv råder over den fornødne patent-ekspertise inden for virksomheden, vil typisk benytte en dansk patentagent, såfremt virksomheden ønsker at ansøge om europæisk patent. Men den danske patentagent skal i dag have bistand af en udenlandsk kollega, der er autoriseret af Den europæiske Patentmyndighed. Herved kommer virksomheden til at betale to gange honorar. Efter en dansk ratifikation kan danske patentagenter selv opnå autorisation hos Den europæiske Patentmyndighed, og virksomhederne kan derfor opnå en honorarbesparelse.

B. Oversættelse.

Industrirådet har med tilfredshed bemærket sig, at lovforslaget har benyttet adgangen til at kræve oversættelse til dansk af hele patentbeskrivelsen som betingelse for, at et europæisk patent kan få virkning her i landet.

C. Forbehold.

1. Lægemedler.

Herom udtalte Industrirådet i 1976 følgende:

»Industrirådet har den opfattelse, at dansk medicinalindustri nu er stærk nok til at tåle udenlandske opfinderes patentering af lægemidler i Danmark, og at branchen desuden imødeser muligheden for selv at udtage dansk stofpatent på egne opfindelser. På denne baggrund kan Industrirådet tilslutte sig lovudkastets forudsætning om, at Danmark ikke ved ratifikation af konventionen tager noget forbehold for lægemidler.« Dette er fortsat Industrirådets holdning.

Enkelte af Industrirådets medlemsvirksomheder inden for denne branche, nemlig A/S Dumex og A/S Gea, har dog udtrykt frygt for, at indførelse af stofpatent på lægemidler vil have uheldige virkninger for medicinalindustrien og landet som sådant, og disse virk-

somheder ønsker derfor, at de danske undtagelsesbestemmelser på dette område opretholdes i en overgangsperiode. Der er imidlertid grund til at understrege, at heller ikke disse virksomheder er modstandere af dansk ratifikation af konventionen som sådan, men blot ønsker, at Danmark ved ratifikationen tager forbehold for lægemidler ligesom Østrig har gjort, og som Irland siges at ville gøre.

2. Næringsmidler.

Industrirådet udtalte i 1976 om dette spørgsmål følgende:

»Rådet har bemærket, at der ikke er mulighed for at tage forbehold om opretholdelse af det eksisterende danske forbud mod patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler. Herefter forekommer det umiddelbart mindre vigtigt, at forbudet mod stofpatent på næringsmidler i en overgangsperiode kan opretholdes i dansk lovgivning. – Industrirådet har for sit vedkommende intet ønske om, at Danmark tager forbehold for næringsmidler. Det forekommer dog rimeligt, at Danmark under de forestående forhandlinger søger undgået, at andre lande tager et sådant forbehold.«

Det er nu oplyst, at Østrig har taget forbehold på dette område, og at også Irland overvejer et sådant forbehold.

Industrirådet har ikke ændret sin holdning til dette spørgsmål siden 1976, men vil på baggrund af det oplyste ikke modsætte sig, at Danmark eventuelt – hvis man fra anden side skulle ønske det – tager forbehold for næringsmidler.

II. Forslaget om Danmarks ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention.

A. Ratifikation.

Den nødvendige forudsætning for, at Fællesskabets Patentkonvention kan træde i kraft, er, at konventionen ratificeres af samtlige EF-lande. Det er Industrirådets opfattelse, at et fællesskabspatent kan blive et af de mest attraktive og kvalificerede patenter på verdensmarkedet, og at Danmark ikke bør stå hindrende i vejen for virkeliggørelsen af konventionen. Manglende dansk ratifikation kan vanskeliggøre forhandlingerne med nye EF-medlemmer på uheldig måde. Hertil kommer, at konventionen kan spare omkost-

ninger for – også mindre – patentdefensive virksomheder. Når nemlig et fællesskabspatent erklæres ugyldigt, får det virkning i alle 9 medlemslande, og man undgår udgifter til at angribe patentet i hvert enkelt land.

B. Forbehold.

1. Oversættelse.

Danmark bør ved ratifikationen forbeholde sig, at indehaveren af et fællesskabspatent skal indlevere en dansk oversættelse af patentskriftet i sin helhed.

Såfremt der opnås vished for, at samtlige andre EF-lande vil ratificere konventionen uden at tage dette forbehold, kan Industrirådet tiltræde, at Danmark tilbagetager forbeholdet. Men Industrirådet mener, at Danmark bør fastholde forbeholdet, såfremt blot ét andet EF-land kræver oversættelse.

2. Tvangslicens.

Industrirådet ser gerne konventionens bestemmelser om tvangslicens (art. 47 og 82) realiseret. Dog finder Industrirådet det rimeligt, at gensidighed i forhold til hvert enkelt land skal være forudsætning for, at udøvelse i andre lande kan sidestilles med udøvelse i Danmark.

På denne baggrund kan Industrirådet tilslutte sig lovforslagets nye formulering af § 95.

3. Retssager om krænkelse og ugyldighed.

Industrirådet har ikke noget ønske om, at Danmark tager forbehold på dette punkt, men vil dog ikke modsætte sig et sådant forbehold. Industrirådet finder det ikke i almindelighed værdifuldt for en opfinder at opnå en national domstols afgørelse om fællesskabspatentets gyldighed i det pågældende land, når afgørelsen dog ingen virkning har i den øvrige del af EF.

Med venlig hilsen

Ove Munch

/ J. C. Warnich-Hansen

Bilag 14.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRÅD

Den 22. oktober 1980

Vedr.: Henvendelse af 8.10.1980 om ratificering af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention og fremsættelse af lovforslag herom.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan tiltræde, at Danmark ratificerer Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

Vi er enige i ønsket om at kræve oversættelse af det europæiske patent til dansk, ligesom vi finder, at Danmark bør benytte sig af adgangen til overgangsordninger for så vidt

angår læge- og næringsmidler.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd forudsætter iøvrigt, at Industriministeriet har undersøgt og sikret, at adgangen til at tage patent på lægemidler ikke hindrer nye lægemiddelprodukters anvendelse ved forskning eller til gavn for den enkelte forbruger.

Med venlig hilsen

Jørgen Christiansen

/ Bent Greve

Bilag 15.**LANDBRUGSRAADET**

Den 24. oktober 1980

Landbrugsraadet har med skrivelse af 8. oktober 1980 – jr.nr. 580-1-80-AB – modtaget forslag til lov om ændring af patentloven med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

Således foranlediget skal Landbrugsraadet anføre, at man indtil Fællesskabets Patentkonvention træder i kraft ikke ser nogen grund til at indføre levnedsmiddelpatent i dansk lovgivning.

Der ses ikke at være anført væsentlige argumenter for ikke at tage forbehold med hensyn til levnedsmiddelpatent ved ratifikation af Europapatentkonventionen, hvorfor det afgørende må være ulemperne ved ikke at tage forbehold.

Landbrugsraadet skal følgelig anmode om, at indførelse af levnedsmiddelpatent i dansk

lovgivning i overensstemmelse med ovennævnte bemærkninger udskydes længst muligt derved, at der ved ratifikation af Europapatentkonventionen tages forbehold om levnedsmiddelpatent (som også Østrig har gjort), og at ratifikationen af Fællesskabspatentkonventionen udskydes længst muligt.

Samtidig bør det sikres, at kun ansøgninger oprindelig indleveret efter indførelsen af et dansk levnedsmiddelpatent meddeles patent med retsvirkning i Danmark.

For så vidt angår de mulige forbehold, der kan tages efter Fællesskabets Patentkonvention, bør der sikres den størst mulige ensartethed og gensidighed i de forbehold, EF-landene tager i forbindelse med ratifikationen, dog vil det være en fordel for Danmark, at der tages forbehold om dansk oversættelse.

Ovennævnte er tiltrådt af Andelsudvalget.

På Landbrugsraadets vegne

E. B.

Kjeld Ejler

Bilag 16.**DANSKE HUSMANDSFORENINGER**

Den 28. oktober 1980

Med skrivelse af 8. oktober 1980 har ministeriet til udtalelse fremsendt et forslag til lov om ændring af patentloven med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

Efter at have gennemlæst det om lovudkastet udarbejdede notat, skal man meddele, at Danske Husmandsforeninger ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Jørgen Pedersen

Bilag 17.**LANDSORGANISATIONEN I DANMARK**

Den 20. oktober 1980

Under henvisning til Deres brev af 8. oktober 1980 – journal nr. 580-1-80 AB – skal vi meddele, at LO ikke har særlige bemærkninger til forslagene til ændring af Patentloven.

P. F. V.

Knud Christensen

AKADEMIET FOR DE TEKNISKE VIDENSKABER

Den 17. oktober 1980

Vedr.: Deres Journal nr. 580-1-80

Vi har modtaget Deres skrivelse af 8.10.1980 vedrørende forslag til lov om ændring af patentloven. Dette er naturligvis et område af stor interesse for medlemmerne af Akademiet for de tekniske Videnskaber, men på grund af den korte tidsfrist har det ikke været muligt for sekretariatet at arrangere en generel høring af disse.

Vi har imidlertid indhentet udsagn fra de to parter, der tidligere har vist interesse for

sagen, nemlig et af vore medlemmer, professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard, samt et af de til akademiet knyttede institutter, Elektronikcentralen.

Fra begge sider har man fremhævet, at det må betragtes som en fordel for det danske samfund og dets erhverv, at den anførte lovændring gennemføres, hvorfor man giver det hele sin støtte.

Med venlig hilsen

Vibeke Q. Zeuthen
Akademisekretær

ELEKTRONIKCENTRALEN

Den 17. oktober 1980

I Elektronikcentralens Sektion for Patent- og Dokumentationsvirksomhed har vi gennemset de Dem med brev af 8. oktober 1980 fra Industriministeriet tilsendte »Forslag til lov om ændring af patentloven.«, »Notat« om samme og »Forslag til lov om ændring af lov om hemmelige patenter«.

Vi er derved kommet til følgende konklusion:

Det er muligvis rigtigt, at en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og af Fællesskabets Patentkonvention vil medføre et i forhold til ikke-ratifikation forøget antal af patenter med gyldighed for dansk område.

Dette kan muligvis indebære ulemper for den del af den danske industri, som afsætter sin produktion i Danmark, men under hen-

syn til at langt den overvejende del af dansk industri foruden at forsyne dansk område også er eksporterende til lande, der har ratificeret de nævnte patentkonventioner, finder vi, at et forøget antal patenter med gyldighed for dansk område for den overvejende del af den større danske industri ikke indebærer væsentlige ulemper.

Vi er tværtimod af den overbevisning, at et forøget behov for afsluttelse af licenskontrakter kan indebære en gunstig tilførelse af moderne viden og derigennem kan bidrage til at forbedre danske virksomheders konkurrenceevne.

Vi mener derfor at kunne anbefale, at ATV overfor Industriministeriet udtaler tilslutning til lovforslagenes ratifikation.

Med venlig hilsen
Elektronikcentralen

Otto Ring.

Bilag 19.

DaFFO

Den 20. oktober 1980

Angående Journal nr. 508-1-80 AB

Som svar på anmodning om udtalelse angående »Forslag til lov om ændring af patentloven« med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention vil Dansk Forening til fremme af Opfindelser fremsætte følgende bemærkninger:

Den første og umiddelbare reaktion er en undren over, at regeringen vil genfremsætte et lovforslag, som for kun to år siden blev forkastet af Folketinget. Det ses ikke, at der i mellemtiden er sket en udvikling, som kan betinge, at der foreligger en ændret situation. Det gælder hverken Folketingets sammensætning eller det område af erhvervslivet, som berøres af lovforslaget.

Både ud fra DaFFO's formålsparagraf og ud fra hensyn til Danmarks erhvervsliv som helhed har man med tilfredshed noteret sig Folketingets holdning, da patentloven var til revision for to år siden. DaFFO må derfor som sin grundholdning mene, at lovforslaget ikke burde fremsættes.

DaFFO har dog noteret sig, at lovforslaget også indeholder enkelte ændringsforslag, som alene omhandler den del af Patent Cooperation Treaty, som er ratificeret og indeholdt i den nugældende lov. Det gælder punkterne 7., 8. og 9. i forslagets paragraf 1. og omhandler patentlovens paragraffer 31., 33. og 38.

DaFFO har intet at indvende imod, at disse paragraffer bringes i overensstemmelse med de senere ændringer i PCT-konventionens gennemførelsesforskrifter, men DaFFO kan ikke godtage den *form*, som disse paragraffer har fået i forslaget. DaFFO anmoder derfor om, at følgende specifikke kommentarer tages i betragtning:

Angående Punkt 7. (Ændring af paragraf 31).

I dette ændringsforslag forekommer følgende: »...i de tilfælde og i det omfang, industriministeren fastsætter...«.

I betragtning af, at lovforslaget fremsættes af industriministeren, må det være muligt, at ministeren har gjort sig tanker om, i hvilke »tilfælde« og i hvilke »omfang« en oversættelse er nødvendig. Det bør derfor være en del af loven, så den, der læser lovteksten kan *vide*, hvad loven kræver. Det bør også være en del af selve loven af den grund, at loven så vidt det er muligt skal være permanent i hele sin gyldighedstid. Den må derfor ikke kunne blive genstand for betydende ændringer uden Folketingets medvirken.

Det vil erindres fra revisionen i 1978, at for DaFFO er spørgsmålet om oversættelse til dansk et kardinalpunkt. Det er stadig tilfældet.

Det er derfor DaFFO's opfattelse, at en original dansksproget ansøgning, eller en komplet oversættelse til dansk *skal* foreligge i *alle* tilfælde, hvor der søges om patent med gyldighed i Danmark. Det skal derfor være *hele* ansøgningen, som skal foreligge på dansk.

Denne opfattelse af problemet må gerne ses i forbindelse med den mere almene erkendelse, at intet patent kan have gyldighed i Danmark, *medmindre* og *før* det foreligger *offentliggjort* på dansk, altså ikke blot offentligt *tilgængeligt*.

Disse bemærkninger gælder ligeledes det i paragraffens stykke 2 forekommende: »...inden udløbet af den af industriministeren fastsatte frist.« I dette tilfælde må det være en simpel ting allerede nu at fastsætte en rimelig frist. For alle tidsfrister gælder det især, at det er ubekvemt for brugeren af loven, om sådanne frister kan fastsættes (ændres) admi-

nistrativt. Det giver en usikkerhed, som ikke bør forekomme i en lov.

Det er derfor DaFFO's ufravigelige opfattelse, at også denne tidsfrist *skal* fremgå af selve lovtæksten.

Angående Punkt 8. (ændring af paragraf 33).

Eftersom teksten til dette ændringsforslag endnu ikke foreligger, må DaFFO forbeholde sig en mulighed for at fremkomme med supplerende bemærkninger, såfremt det skønnes påkrævet.

Angående Punkt 9. (ændring af paragraf 33).

I dette ændringsforslag forekommer der både et: »...inden udløbet af den af industriministeren fastsatte frist.« og et: »...i det omfang, industriministeren fastsætter,...«.

Det er DaFFO's opfattelse, at både *tidsfrist* og *omfang* skal være indeholdt i selve lovtæksten, for kun derved kan det undgås, at der opstår tvivl og usikkerhed omkring loven.

Kapitlerne XI og XII

DaFFO kan under ingen omstændigheder bifalde, at disse to kapitler bliver en del af den danske patentlovgivning.

Selve teksten blev kommenteret i forbindelse med behandlingen af samme forslag i 1978, og i betragtning af den korte tidsfrist, der er tilstillet os, vil vi på nuværende tidspunkt blot henvise til enkelte punkter af industriministeriets *Notat* til lovforslaget.

Ifølge industriministeriets vurdering vil antallet af ansøgninger indleverede til direktoratet for patent- og varemærkevæsenet falde fra de nuværende cirka 6000 om året til omkring ét tusinde danske ansøgninger og omkring ét tusinde udenlandske. Det er dog nok fejlagtig at antage, at dette vil reducere direktoratets arbejde til en trediedel, idet de tilbageblevne ansøgninger må formodes at være overvejende, om ikke udelukkende, prioritetsskabende førstegangsansøgninger. Det er sådanne ansøgninger, som udgør den største og mest tidskrævende arbejdsindsats, eftersom man for de prioritetsbaserede udenlandske ansøgninger kan basere en stor del af sin vurdering på ansøgningens skæbne i andre lande, således som det er forudsat i lovens paragraf 29.

Det må iøvrigt forudses, at med en reduktion af antallet af ansøgninger til cirka 2000 om året, vil det ikke være muligt for direktoratet at opretholde en tilstrækkelig bred ekspertise til at kunne betjene erhvervslivet på en tilfredsstillende måde.

Går man så videre ud fra den vurdering, som udsiger, at antallet af ansøgninger om europæisk patent vil nå op på omkring 30.000 om året, så vil alle disse ifølge fællesskabernes Patentkonvention være at betragte som danske ansøgninger, idet man ikke kan forestille sig en ansøgning om et europapatent, som ikke omfatter mindst ét land indenfor de europæiske fællesskaber. Det betyder, at Danmarks erhvervsliv vil blive belastet med godt og vel fem gange så mange ansøgninger om patent i Danmark, og formodentlig indenfor hvert erhvervsområde omkring fem gange så mange udstedte patenter, som man skal kende til, og som man må undgå at krænke.

Det forekommer ganske urimeligt at belaste dansk erhvervsliv med en sådan overvågningsbyrde, og ikke mindst da overvågningen er af størst betydning i de tidlige faser, hvor ansøgningerne endnu ikke foreligger på det danske sprog.

Derimod ses det ikke, at Danmarks erhvervsliv opnår nogen fordel, som erhvervslivet ikke allerede har, idet muligheden for at søge patent under München konventionen også står åben for danske opfindere uden at Danmark ratificerer denne traktat.

Iøvrigt ses det heller ikke, at de Europæiske Fællesskaber opnår de fordele, man påstår at stræbe efter. Det gælder ikke engang selv om alle medlemslande ratificerer begge traktater. Så længe der overhovedet findes nationale patentordninger, vil man ikke kunne sikre varernes »frie bevægelighed«. Man kan heller ikke undgå at undre sig over den selvmodsigelse, der ligger i, at man i de Europæiske Fællesskaber vil sikre varernes »frie bevægelighed ved at forlange, at hvis bevægeligheden er hindret i blot ét af landene, så *skal* samme hindring gennemføres i alle landene.

Som tidligere nævnt anser DaFFO anvendelsen af det danske sprog for at være noget meget vigtigt. Det blev stærkt fremhævet sidste gang, og det er da også bemærket, at man i lovforslaget har taget alle de muligheder, konventionerne tillader, til at bevare dansk

sprog. Disse muligheder er bare ikke tilstrækkelige. I bedste fald vil det kunne give en frist på godt tretten år, nemlig hvis Danmark alene ratificerer München konventionen. Størstedelen af disse magre muligheder vil gå tabt ved at ratificere Luxembourg konventionen. Det vil i realiteten betyde, at der skabes præcedens for, at dokumenter, som skal have lovkraft i Danmark, kan skrives på et fremmed sprog. Det er en meget farlig præcedens for vor danske kulturarv. Det danske sprogs levetid måles i årtusinder, og ikke i årtier.

Til slut bør det iøvrigt lige bemærkes, at Danmark ikke har påtaget sig nogen som helst forpligtelse til at ratificere hverken München konventionen eller Luxembourg

konventionen. Patentvæsenet hører ikke ind under Rom-traktaten, et forhold som er klart indrømmet af Kommissionen.

Dette, sammenholdt med at der ikke har kunnet påvises nogen fordel for det danske folk som helhed, som blot tilnærmelsesvis opvejer de direkte og de indirekte ulemper og den konkurrenceforvridende situation, som dette lovforslag vil bringe erhvervslivet ind i, kan kun føre til den konklusion, at det er imod Danmarks interesser at fremsætte, endsiges støtte, dette forslag.

Skulle lovforslaget alligevel blive fremsat, vil DaFFO komme tilbage til sagen og fremføre yderligere kommentarer og argumenter.

Med venlig hilsen
for Dansk Forening til Fremme af Opfindelser

Karl Lerstrup
Civiling. prof. dr. sc.
Medlem af DaFFO's bestyrelse
Formand for idéforvaltningsudvalget

Spørgsmål 11:

Ministeren udtaler i sin forelæggelsestale, at 11 lande har ratificeret den europæiske patentkonvention, heraf 7 fællesmarkedslande, idet Danmark og Irland ikke er med.

Hvilke vesteuropæiske har ikke ratificeret?

Svar:

Følgende vesteuropæiske lande har underskrevet Den europæiske Patentkonvention: Belgien, Danmark, England, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Lichtenstein, Luxembourg, Norge, Schweiz, Sverige, Forbundsrepublikken Tyskland og Østrig.

Heraf mangler kun Danmark, Grækenland, Irland og Norge at ratificere konventionen.

I den diplomatiske konference, som gik forud for konventionens underskrivelse, deltog også Spanien, Jugoslavien, Monaco, Portugal, Finland og Tyrkiet. Disse lande underskrev imidlertid ikke konventionen.

Spørgsmål 12:

Er det rigtigt, at Finland og Norge ikke vil ratificere?

Svar:

Der foreligger ikke oplysninger om, at Finland og Norge ikke vil ratificere konventionen. Den manglende ratifikation er for Norges vedkommende blot et udtryk for ønsket om at indhente erfaringer om ordningens virke. Det samme gælder formentlig for Finlands vedkommende, hvortil kommer, at finske embedsmænd har givet udtryk for, at der ikke består udenrigspolitiske vanskeligheder for Finland ved at ratificere.

Spørgsmål 13:

Er ministeren vidende om, at andre lande end Finland og Norge ikke vil ratificere og da hvilke?

Svar:

For de fire lande, der har underskrevet, men endnu ikke ratificeret konventionen, Danmark, Grækenland, Irland og Norge, foreligger der ingen oplysninger om, at de ikke vil ratificere Den europæiske Patentkonvention.

For Norges vedkommende henvises til min besvarelse af spørgsmål 12. I Irland er fremsat lovforslag om ratifikation af konventionen.

Grækenland har som et led i tiltrædelsesforhandlingerne med EF også ført forhandlinger med Den europæiske Patentmyndighed. Der foreligger i Grækenland et lovudkast, der harmoniserer patentlovgivningen med Den europæiske Patentkonvention på tilsvarende måde som patentlovene i de øvrige europæiske lande er blevet ændret i sidste halvdel af 1970'erne. Som medlemsland af De Europæiske Fællesskaber vil Grækenland ratificere både Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

For de lande, der ikke har underskrevet Den europæiske Patentkonvention, kan jeg for Finlands vedkommende henvise til min besvarelse af spørgsmål 12. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der i 1981 vil blive indledt forhandlinger med Spanien og Portugal om optagelse i EF og dermed ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention som en del af fællesskabsretten, ligesom der fra Den europæiske Patentorganisations side vil blive optaget separate forhandlinger om indtrædelse i denne.

Spørgsmål 14:

Er det rigtigt, at Italien har store interne vanskeligheder på grund af en tidligere regerings tilslutning?

Svar:

Jeg er ikke bekendt med, at der skulle foreligge særlige problemer for Italien som følge af ratifikationen af Den europæiske Patentkonvention. Foranlediget af spørgsmålet har jeg imidlertid bedt udenrigsministeriet søge oplyst, hvorvidt dette skulle være tilfældet.

*Kontinuation af besvarelse af**Spørgsmål 14:*

Er det rigtigt, at Italien har store interne vanskeligheder på grund af en tidligere regerings tilslutning?

Svar:

I fortsættelse af min besvarelse af spørgsmål 14 kan jeg nu oplyse, at udenrigsministe-

HÅNDVÆRKSRADET

Den 30. oktober 1980

Forslag til lov om ændring af patentloven med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention.

I besvarelse af ministeriets skrivelse af 28. oktober 1980 (J.nr. 580-1-80 AB/erm) skal Håndværksrådet hermed fremsætte sine bemærkninger til det ovenfor nævnte lovforslag.

Ved skrivelse af 17. maj 1980 til folketingets erhvervsudvalg meddelte Håndværksrådet, at man var af den opfattelse, at en gennemførelse af det da fremsatte lovforslag

burde udskydes.

Det kan meddeles, at rådet fortsat nærer betænkelighed ved en gennemførelse af det fremsatte lovforslag, da der efter rådets opfattelse stadigvæk ikke er sket en afklaring af bl.a. de strukturelle konsekvenser og forholdet mellem større og mindre virksomheder ved gennemførelse af forslaget.

Med venlig hilsen

Hans-Georg Nielsen

riet gennem ambassaden i Rom har modtaget følgende indberetning:

»1. Ambassaden har fra industriministeriet fået oplyst, at man ikke fra italiensk side har problemer med indholdet af de to i ovenciterede telex nævnte patentkonventioner, medens praktiseringen af den italienske folgelovgivning kan volde visse administrative problemer, som skyldes personalemangel.

2. Det private patentbureau, Società Italiana Brevetti, har på ambassadens forespørgsel oplyst, at man, da Luxembourg-konventionen endnu ikke er trådt i kraft, kun har erfaringer med München-konventionen. Man har imidlertid ikke kendskab til særlige problemer af administrativ art i forbindelse med efterlevelsen af konventionens bestemmelser. På den anden side har det i patentbureauet givet anledning til undren, at italienske firmaer kun i ringe grad har gjort brug af München-konventionens muligheder for patentbeskyttelse i andre lande. Dette forhold kunne give anledning til spekulationer om en svækkelse på langt sigt af italiensk industri i forhold til andre lande, hvis firmaer anvender konventionen i større udstrækning, ligesom der kunne være risiko for en skævhed i balancen mellem Italiens bidrag til konventionens patentkontor og det udbytte, Italien og italienske firmaer kunne have af konventionen.

I denne forbindelse skal jeg bemærke, at det italienske patentvæsens administrative tilrettelæggelse af patentproceduren hviler på andre traditioner end f.eks. den danske, hvilket kan være årsag til nogle af de administrative problemer, der er anført af det italienske industriministerium.

Det tilføjes, at den medarbejder i patentbureauet, som har givet ambassaden de ovennævnte oplysninger, også er knyttet som ekspert til et regeringsudvalg til ændring af italiensk lovgivning med henblik på opfyldelse af de to patentkonventioner.

3. Et stort italiensk firma i elektronikbranchen har over for ambassaden givet udtryk for, at de to konventioner medfører en betragtelig reduktion i udgifterne til patentbeskyttelse i de af konventionerne omfattede lande. Firmaet har dog samtidig givet udtryk for, at opnåelsen af et europæisk patent er temmelig kompliceret på grund af de bureaukratiske procedurer, som skal iagttages.«

Det er min opfattelse, at nogle af de problemer, som er anført i indberetningen, kan skyldes, at det italienske patentvæsens administrative tilrettelæggelse af patentproceduren hviler på andre traditioner end f.eks. den danske.

Spørgsmål 15:

Jævnfør de italienske problemer bedes ministeren oplyse, hvor længe en eventuel tiltrædelse binder Danmark.

Svar:

Ifølge artikel 174 i Den europæiske Patentkonvention kan enhver kontraherende stat til enhver tid opsig den. Opsigelsen træder i kraft et år efter dagen for modtagelsen af en sådan meddelelse. Denne bestemmelse vil efter en ratifikation således også gælde for Danmark.

Spørgsmål 16:

Hvorfor haster det for den danske regering at gennemføre en ratificering, der eventuelt kan medføre samme problemer, som Italien har?

Svar:

Konventionen blev underskrevet af Danmark allerede i 1973 og trådte i kraft i 1977. Den europæiske Patentorganisation påbegyndte sit arbejde i 1978 og åbnedes i 1979 for ansøgninger inden for alle tekniske områder. Det er regeringen magtpåliggende, at Danmark og dansk erhvervsliv på så tidligt et tidspunkt som muligt kommer til at deltage i det europæiske samarbejde på patentområdet og hermed får del i de rationaliseringsfordele, som konventionen tilbyder, og kan drage nytte af de muligheder for teknologisk og erhvervsmæssig udvikling her i landet, som deltagelse i samarbejdet vil indebære. Hertil kommer, at Danmark og dansk erhvervsliv – ikke mindst på det teknologiske område – nødvendigvis må stå i intim vekselvirkning med det øvrige Europa for at få medindflydelse på udviklingen.

Et andet forhold er, at en forenkling og rationalisering også af den danske patentadministration er påtrængende. Alternativet til en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og den heraf følgende rationalisering vil være en endog meget væsentlig

og bekostelig udbygning af den danske administration på området. Omkostningerne herved vil skulle bæres af erhvervslivet. Endvidere indebærer en udbygning et spild af samfundsmæssige ressourcer – i form af kvalificerede ingeniører – der i højere grad kunne nyttiggøres i erhvervslivet.

På denne baggrund har den danske regering fundet, at tiden er inde til at søge ratifikationen af Den europæiske Patentkonvention gennemført.

Spørgsmål 17:

Vil ministeren være med til at udnytte de forbehold, som gives i artikel 167, pkt. 2 a, for den periode, der tilbydes i samme artikels pkt. 3?

Svar:

Artikel 167, pkt. 2 a i Den europæiske Patentkonvention kan give de kontraherende stater, hvis lovgivning indeholder forbud mod at meddele patent på lægemidler og næringsmidler, adgang til at tage forbehold om opretholdelse af sådant forbud i en overgangsperiode på højst 10 år fra tidspunktet for konventionens ikrafttræden med mulighed for forlængelse af overgangsperioden på højst 5 år.

Hvorvidt Danmark bør benytte sig af nævnte forbehold bør først og fremmest afgøres under hensyn til de berørte erhvervsinteresser.

Industrirådet har i denne anledning udtalt, at det er industrirådets opfattelse, at dansk medicinalindustri nu er stærk nok til at tåle udenlandske opfinderes patentering af lægemidler i Danmark, og at branchen desuden imødeser muligheden for selv at udtage dansk stofpatent på egne opfindelser. På denne baggrund har Industrirådet tilsluttet sig lovudkastets forudsætning om, at Danmark ikke ved ratifikation af konventionen tager noget forbehold for lægemidler.

Enkelte af Industrirådets medlemsvirksomheder inden for denne branche har dog udtrykt frygt for, at indførelse af stofpatent på lægemidler vil have uheldige virkninger for medicinalindustrien og landet som sådant, og disse virksomheder ønsker derfor, at de danske undtagelsesbestemmelser på dette område opretholdes i en overgangsperiode.

Samtidig er det dog understreget, at disse virksomheder ikke er modstandere af dansk ratifikation af konventionen som sådan, men blot ønsker, at Danmark ved ratifikationen tager forbehold for lægemidler, ligesom Østrig har gjort.

Landbrugsrådet, der har udtalt sig positivt for en ratifikation også af Den europæiske patentkonvention, finder at forbeholdet for så vidt angår levnedsmiddelpatenter bør udnyttes.

Det skal endvidere bemærkes, at det i patentloven gældende forbud mod at meddele patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler ikke er omfattet af adgangen til at tage forbehold i henhold til art. 167. Herefter forekommer det umiddelbart mindre vigtigt, at forbudet mod stofpatenter på næringsmidler i en overgangsperiode opretholdes. Under hensyn hertil samt til Industrirådets holdning med hensyn til patent på lægemidler har jeg ikke fundet, at Danmark bør tage det omhandlede forbehold. Herunder er yderligere lagt vægt på, at det allerede ved vedtagelsen i 1967 af den nugældende patentlov var forudsat, at lovens overgangsbestemmelser om forbud mod patent på lægemidler og næringsmidler samt fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler skulle ophæves, såfremt det da foreliggende konventionsudkast til en europæisk patentkonvention blev vedtaget. Erhvervslivet har således allerede i en overgangsperiode på godt 13 år haft mulighed for at indrette sig på denne situation.

Der skal i denne forbindelse peges på, at Den europæiske Patentkonvention indtil nu er ratificeret af følgende lande: Belgien, England, Frankrig, Holland, Italien, Lichtenstein, Luxembourg, Schweiz, Sverige, Vesttyskland og Østrig. Heraf har alene Østrig taget forbehold mod meddelelse af patent på lægemidler og næringsmidler.

Spørgsmål 18:

Da forholdene, jfr. artikel 167, pkt. 2 a, omfatter kemiske produkter, nærings- eller lægemidler, bedes ministeren oplyse, hvilke konsekvenser ændringen fra »fremgangsmådepatenter« til »stofpatenter« indebærer for de nævnte industrier.

Svar:

Forbudet i den gældende patentlovs kapitel XI, pkt. 1, stk. 2, mod stofpatent omfatter kun lægemidler og næringsmidler. Stofpatent på øvrige kemiske produkter har allerede i en lang årrække kunnet udstedes.

Afgang til at kunne udtage stofpatenter på lægemiddelområdet og næringsmiddelområdet vil bevirke, at de berørte virksomheders forskning og produktudvikling vil kunne koncentrere sig om tekniske nyskabelser, som indebærer beherskelse af hidtil ukendt teknik. Da der altid er større interesse for og efterspørgsel efter produkter med nye egenskaber, vil der derved være bedre afsætningsmuligheder for dansk industri. Hertil kommer, at de patenter, som udstedes på produkter med nye egenskaber, typisk repræsenterer en større økonomisk værdi for patenthaveren end patenter på nye fremgangsmåder til fremstilling af kendte produkter, og at disse produktpatenter i det hele taget giver en stærkere patentmæssig retsstilling for indehaveren.

Spørgsmål 19:

Hvad vil ministeren forvente, at det vil koste den lille danske producent at følge patentudviklingen ved professionel hjælp hhv. med eller uden tiltrædelse af konventionen?

Svar:

Enhver dansk virksomhed stor som lille kan i dag følge patentudviklingen i Danmark ved at abonnere på Dansk Patenttidende med Tillægget til Dansk Patenttidende. I det særlige tillæg, der ligesom selve Patenttidende udkommer hver uge, offentliggøres uddrag af de almindeligt tilgængelige ansøgninger.

Tillægget vil i tilfælde af en ratifikation blive suppleret med de tilsvarende oplysninger for europapatenter. Et årsabonnement på Dansk Patenttidende koster 100 kr. Tillægget, der er opdelt i sektioner, sådan at den enkelte abonnent kun behøver at abonnere på det område af teknikken, som han har speciel interesse for, koster 100 – 600 kr. pr. sektion på årsbasis. Årsabonnement på samtlige sektioner koster 2000 kr.

Patentdirektoratets Serviceafdeling foretager mod honorar diverse undersøgelser i dansk og udenlandsk patentmateriale. F.eks. kan en nyhedsundersøgelse danne grundlag

ved afgørelse af, om en patentansøgning skal indleveres. En anden type undersøgelse kan kortlægge et teknisk område til brug for et udviklingsprojekt. Serviceafdelingen kan også overvåge publiceringen i en række lande af nye patenter og patentansøgninger. Nærmere regler om denne patentserviceordning og om betaling herfor findes i handelsministeriets bekendtgørelse nr. 69 af 28. februar 1978 angående en patentserviceordning, som ændret ved industriministeriets bekendtgørelse nr. 511 af 21. november 1980.

Virksomhederne kan også lade overvågningsarbejdet udføre af en patentagent. Prisen herfor kendes ikke.

Spørgsmål 20:

Hvorledes kan man sikre sig, at en siddende regering ikke straks ratificerer »fællesskabets patentkonvention«, hvorved eventuelle forbehold øjeblikkelig bortfalder?

Spørgsmål 21:

Kan man gennem denne lovgivning ved indførelse af en særskilt paragraf eller ændring sikre sig, at eventuelle forbehold respekteres i forbeholdsperioden, som ifølge § 167 maksimalt kan være gældende til oktober 1987, såfremt der ikke dokumenteres særlige forhold, der giver yderligere 5 års forlængelse?

Svar:

Jeg henviser herom til min besvarelse af spørgsmål 9.

Spørgsmål 22:

Kan det oplyses, hvorfor Irland ikke har afsluttet parlamentsbehandling – heller ikke med henblik på ratifikation af Den europæiske Patentkonvention? Hvornår forventes parlamentsbehandlingen i Irland afsluttet?

Svar:

Spørgsmålet om ratifikation af Den europæiske Patentkonvention giver i Irland ikke anledning til forfatningsmæssige problemer, idet en tilslutning til Den europæiske Patentkonvention ikke betragtes som afgivelse af suverænitet. Det forventes, at Irland vil ratificere konventionen – i løbet af sommeren 1981.

Ligesom det gælder Den europæiske Patentkonvention er der i de politiske partier i Irland et stærkt flertal for ratifikation af Fællesskabspatentet. De hidtidige forfatningsmæssige overvejelser i tilknytning til Fællesskabspatentet ventes efter de seneste oplysninger fra Irland at være umiddelbart foran deres afslutning, således at vejen skulle stå åben for en snarlig ratifikation også af denne konvention.

Spørgsmål 23:

Patentdirektoratets indtægt for så vidt angår patentafgifter var i 1979 omkring 23 mill. kr. Hvis denne indtægt – ved et fald i antallet af ansøgninger fra ca. 6.000 til ca. 2.000 årligt – falder med et beløb af størrelsesordenen 15 mill. kr., hvorledes skal direktoratets fortsatte drift da finansieres? (Der udbetaltes til de akkordlønnede ingeniører i 1979 ca. 3,7 mill. kr.)

Svar:

Ved tiltrædelse af Den europæiske Patentkonvention vil direktoratets indtægter ikke – som forudsat i spørgsmålet – falde proportionalt med antallet af indleverede ansøgninger. Af direktoratets indtægter ved patentafgifter på 23,6 mill. kr. hidrører 18 mill. kr. fra årsafgifter for udstedte patenter, medens afgifterne på ansøgningsstadiet, herunder indleveringsafgiften, udgør 5,6 mill. kr. Den væsentligste del af udgifterne ved behandlingen af patentansøgninger dækkes således af årsafgifterne.

Antallet af årlige her udstedte patenter, der i 1980 var 1645, vil i en årrække fremover ikke falde, selv under et system med europæiske patenter, når henses til de 34.000 ansøgninger, der er under behandling. Indtægten ved årsafgifter fra de af direktoratet udstedte patenter vil således kunne opretholdes uændret i mange år.

Hertil kommer indtægten fra de europæiske patenter, der vil blive udstedt af Den europæiske Patentmyndighed med gyldighed for Danmark. Der vil for sådanne patenter, hvor direktoratet ikke har haft udgifter i forbindelse med behandlingen af ansøgningerne, blive indbetalt sædvanlige årsafgifter til direktoratet, der efter de gældende regler vil kunne beholde 40 pct. af disse beløb, medens

resten skal overføres til Den europæiske Patentmyndighed.

Som nævnt i lovforslagets almindelige bemærkninger vil en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention medføre en betydelig rationalisering af direktoratets arbejde. Når henses til, at antallet af nationale ansøgninger forventes at falde til omkring 2.000 pr. år, vil dette stort set svare til patentafdelingens kapacitet, hvis den tekniske sagsbehandling alene varetages af direktoratets fastansatte ingeniører og ikke som nu for en væsentlig dels vedkommende af akkordansatte ingeniører og af de fastansatte ingeniører ved merarbejde. Dog vil direktoratets store sagsbeholdning medføre, at akkordarbejdet må fortsætte en del år endnu.

Dette vil indebære, at direktoratets administrationsudgifter vil falde mere end direktoratets indtægter, hvorfor der ikke kan forudses vanskeligheder med at finansiere direktoratets fortsatte drift.

Spørgsmål 24:

Patentdirektoratets stab af fastansatte og deltidsansatte ingeniører kan, ifølge direktoratets årsberetning for 1979, tabel 5, i dag udfylde ca. 320 af de ca. 400 klasser, patentansøgninger opdeles i efter emne. Kan det oplyses, hvor mange klasser der kan udfyldes af de fastansatte?

Svar:

Den manglende angivelse i patentdirektoratets årsberetning 1979, af navne på sagsbehandlere for visse patentklasser i tabel 5 er ikke udtryk for, at direktoratet ikke har faglig ekspertise til at behandle ansøgninger i disse klasser. Uanset at antallet af tekniske sagsbehandlere i direktoratet er for lille i forhold til antallet af indleverede patentansøgninger, er de fastansattes faglige fordeling så tilpas spredt, at de alene vil kunne behandle alle patentklasser.

De manglende navne ud for visse patentklasser hænger sammen med akkordsystemet, som indebærer, at den enkelte akkordmedarbejder har kontrakt med direktoratet om at behandle ansøgninger i bestemte klasser. Dette betyder dog ikke, at »navneløse« klasser ikke bliver behandlet. Sådanne sager fordeles af afdelingen blandt de fastansatte sagsbehandlere.

Jeg skal påny bemærke, at 2000 ansøgnin-
ger om året vil være tilstrækkeligt til, at pa-
tentdirektoratet fortsat vil kunne fungere som
patentudstedende myndighed med både ny-
hedsundersøgelse og patentérbarhedsbedøm-
melse på et fuldt kvalificeret niveau.

Spørgsmål 25:

Det undersøgelsesmateriale, som danner
grundlag for europæiske patenter, omfatter
ikke materiale på de skandinaviske sprog. Et
europæisk patent kan altså udstedes, selv om
f.eks. et dansk patent burde hindre det. Hvad
skal den (danske) indehaver af det danske
patent gøre for at hindre noget sådant?

Kan han nedlægge indsigelse uden at skul-
le betale en indsigelsesafgift på for tiden DM
450,-? Kan han nedlægge indsigelse på
dansk?

Svar:

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt
indsigelse kan nedlægges uden betaling af
indsigelsesafgift, kan jeg oplyse, at indsigelse
ifølge Den europæiske Patentkonventions
art. 99, stk. 1, og art. 105, stk. 2, først betrag-
tes som indleveret, når indsigelsesafgiften er
betalt.

I øvrigt skal jeg henvise til besvarelsen af
spørgsmålene 5 og 6.

Spørgsmål 26:

Kan den lange behandlingstids uheldige
økonomiske virkninger for patentdirektoratet
– at mange ansøgninger opgives inden årsaf-
gifter skal betales – afhjælpes ved, at årsaf-
gifterne betales løbende også for ansøgnin-
ger, således som det er tilfældet for eksem-
pelvis europæiske patentansøgninger og an-
søgninger om patent i Tyskland, Holland
m.fl.?

Svar:

Nogle af de økonomisk uheldige virknin-
ger af en lang behandlingstid vil kunne afbø-
des ved at indføre et system med årsafgifter
på ansøgningsstadiet.

En sådan omlægning har været overvejet i
1975, men blev dengang opgivet bl.a. fordi
man ikke på daværende tidspunkt fandt det
rimeligt at ændre systemet således, henset til
det meget betydelige antal ansøgninger, di-
rektoratet havde under behandling. Spørgs-

målet er imidlertid inden for den sidste tid
taget op til drøftelse mellem de nordiske lan-
de. Baggrunden for, at dette spørgsmål på ny
er taget op, er, at der under de nuværende
forhold, hvor der kun udstedes mellem 1.600
og 2.000 patenter om året, og hvor en ikke
uvæsentlig del af ansøgningerne behandles
helt frem til umiddelbart før patentudstedel-
se, men denne så opgives og/eller ingen
årsafgifter indbetales på grund af, at behand-
lingen har strakt sig over en lang årrække,
anvendes megen arbejdskraft både behand-
lingsmæssigt og registreringsmæssigt, uden at
patentansøgerne betaler herfor. Tilmed nyder
de i denne periode uden afgift en provisorisk
beskyttelse for deres opfindelse.

Da patentdirektoratet forudsættes økono-
misk at skulle hvile i sig selv, bevirker oven-
nævnte forhold, at der via afgiftsfastsættelsen
opkræves årsafgifter af de ansøgere, hvis an-
søgninger fører til patent, af en sådan stør-
relsesorden, at de er med til at betale for be-
handlingen af de ansøgninger, som der ville
blive betalt årsafgifter for, om de kunne føre
til patent så tidligt, at der endnu var interesse
for at holde dem i live.

En opkrævning af årsafgifter i ansøgnings-
tiden vil kunne medføre en nedsættelse af
årsafgifterne for udstedte patenter, samtidig
med at der spares arbejdskraft ved behand-
ling af ansøgninger, hvis gennemførelse til
patent er tvivlsom.

Spørgsmål 27:

Af bemærkningerne til lovforslaget frem-
går, at Dansk Forening for industriel Retsbe-
skyttelse anfører, at »de betænkeligheder ved
en tilslutning, som ved forslagets seneste be-
handling blev fremdraget, synes at have vist
sig ubegrundet.«

Har den pågældende forening oplyst, hvil-
ke betænkeligheder det har været muligt at
efterprøve, uden at Danmark har tiltrådt
Den europæiske Patentkonvention?

Svar:

Dansk Forening for industriel Retsbeskyt-
telse har ikke i sit hørings svar uddybet denne
udtalelse.

Foreningens svar er vedlagt som bilag til
besvarelsen af spørgsmål 10.

Spørgsmål 28:

Et patent er et forbud mod at andre end patenthaveren udøver den patenterede opfindelse i det geografiske område, som patentet dækker. Hvorledes fremmes samhandelen inden for fællesmarkedet ved, at man i stedet for forbud, som gælder et vist antal lande i fællesmarkedet, søger at indføre et forbud, som gælder hele fællesmarkedsområdet?

Svar:

Uensartet eneretsbeskyttelse for samme produkt i de forskellige EF-lande bevirker, at produktet i lande, hvor der ikke er udtaget eller kan udtages patent, kan produceres af andre end patenthaveren uden de omkostninger, som produktudvikling, patentafgifter og eventuelle licensafgifter udgør. Imidlertid vil eksport til lande, hvori der er udtaget patent, ikke finde sted, uden at der herved sker en krænkelse af patenthaverens eneret. Eneretighedernes nationale karakter virker derfor konkurrenceforvridende og hindrende for den frie varebevægelse. Varernes fri bevægelighed er en af EF's grundtanker og indebærer, at en vare, der markedsføres i et af medlemslandene, i princippet også frit skal kunne markedsføres i de øvrige medlemslande.

Fællesskabspatentet har ligesom nationale patenter til hensigt at dække ét marked. Der er ikke grund til at tro, at eksistensen af et fællesskabspatent gør situationen forskellig fra i dag, idet alle væsentlige patenter allerede i dag er udtaget som nationale patenter i de enkelte fællesmarkedslande. Fællesskabspatentets formål er derfor, som jeg tidligere har nævnt, en rationalisering, hvor man ved én ansøgning kan få designeret hele fællesmarkedet under ét.

Spørgsmål 29:

Kan ministeren udtale sig generelt om udbredelsen af spærrepatenter i henholdsvis store og små lande (eksempelvis USA kontra Danmark) og om, hvordan dette fænomen påvirker henholdsvis store og små virksomheders trivselsmuligheder?

Svar:

Spærrepatenter indebærer, at en patenthaver lægger en ring af patenter uden om sin egen hovedopfindelse for derved at beskytte sig imod, at konkurrenter kommer for tæt på

denne opfindelse. Begrebet spærrepatent forudsætter således, at patenthaver ikke agter at udnytte et sådant patent.

Patentmyndighederne har ikke oplysninger om, i hvilket omfang patenter udnyttes, og er således ikke i stand til at udtale sig om den eventuelle udbredelse af spærrepatenter.

Det kan i øvrigt tilføjes, at såfremt patenter ikke udnyttes, vil der kunne meddeles tvangslicens til herværende virksomheder efter patentlovens regler.

Spørgsmål 30:

I fortsættelse af svaret på udvalgets spørgsmål 15 (bilag 8) bedes det oplyst, om der også skal % af folketinget til at vedtage en udmeldelse.

Svar:

Der er ikke i grundloven foreskrevet en særlig fremgangsmåde for så vidt angår ophevelse af love, der er vedtaget i henhold til reglerne i grundlovens § 20. Forfatningskommissionen af 1947 har imidlertid i sin betænkning om forslag til Danmarks Riges Grundlov på s. 31 udtalt følgende om spørgsmålet:

»Det bemærkes, at der i Kommissionen har været enighed om, at såfremt en suverænitetsbeføjelse, som rigsdagen tidligere har overdraget til en mellemfolkelig myndighed, ønskes taget tilbage, vil et lovforslag herom kunne vedtages efter den almindelige regel ved simpelt flertal.«

Denne opfattelse blev også lagt til grundlag ved behandlingen af forslaget til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, jfr. justitsministeriets redegørelse for visse statsretlige spørgsmål i forbindelse med en dansk tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, juli 1972, side 59-61.

Spørgsmål 31:

I fortsættelse af svaret på udvalgets spørgsmål 19 (bilag 8) forespørges, om ministeren har mulighed for at indhente et par eksempler på, hvad private patentagenter beregner sig for overvågning, dels for en enkelt branche, dels for området totalt, altså for samtlige patenter, når det gælder overvågning for, hvad der måtte fremkomme af patentanmeldelser i hele Europa, og vil mini-

steren i givet fald tilstille udvalget de indhentede oplysninger?

Svar:

Til belysning af det af udvalget stillede spørgsmål har jeg gennem direktoratet for patent- og varemærkevæsenet indhentet vedlagte redegørelse fra De Danske Patentagenters Forening, hvortil jeg skal henvisse.

Jeg skal til redegørelsen alene bemærke, at

De Danske Patentagenters Forening

Den 28. januar 1981

Vedr. forespørgsel fra Folketingets Erhvervsudvalg i forbindelse med lovforslag nr. L 88/96 til lov om ændring af patentloven (Folketinget 1980-81)

Den 21. januar 1981 har Direktoratet ved fuldmægtig, cand. jur. Lise Østerborg, spurgt, om foreningen vil kunne besvare følgende spørgsmål, som Folketingets Erhvervsudvalg har stillet til industriministeren i anledning af udvalgets behandling af ovennævnte lovforslag:

Det forespørges, om ministeren har mulighed for at indhente et par eksempler på, hvad private patentagenter betegner sig for overvågning dels for en enkelt branche, dels for området totalt,

altså for samtlige patenter, når det gælder overvågning for, hvad der måtte fremkomme af patentanmeldelser i hele Europa, og vil ministeren i givet fald tilstille udvalget de indhentede oplysninger.

I anledning heraf skal jeg meddele, at foreningen, efter at spørgsmålet har været drøftet på et bestyrelsesmøde, mener at måtte besvare det, således som det fremgår af vedlagte skrivelse.

Med venlig hilsen

Finn Nielsen

I anledning af Direktoratets forespørgsel skal det oplyses, at overvågningsarbejde af den omhandlede art normalt beregnes på grundlag af omfanget af det udførte arbejde, herunder bl.a. vurdering af klientens interessefære, dels med henblik på fastlæggelse af i hvilke patentklasser undersøgelsen bør foretages, dels i geografisk henseende.

Det hypotetiske tilfælde, at en klient skulle ønske overvågning af samtlige patenter i samtlige europæiske lande, synes urealistisk og derfor uden interesse.

Det, spørgsmålet tager sigte på, er formentlig en sammenligning mellem en konkret og naturlig afgrænset overvågning foretaget før og efter Danmarks tiltrædelse af

den Europæiske Patentkonvention og eventuelt også før og efter tiltrædelsen af Fællesmarkedets Patentkonvention.

I det følgende forudsættes det, at spørgsmålet skal forstås på denne måde, og at der, for at konkretisere spørgsmålet, tænkes valgt en overvågning inden for et bestemt teknisk område, f.eks. plove og deres fremstilling, et emne, der må søges i den internationale klasse AO1B 3/00 til 17/00.

Endvidere skal kommenteres to tilfælde, nemlig et i hvilket overvågningen skal omfatte ansøgninger, der kommer i samtlige lande, der har ratificeret den Europæiske Patentkonvention, og et i hvilket overvågningen

alene skal vedrøre ansøgninger, der kan ventes at omfatte Danmark.

Det vil i intet af tilfældene have nogen mening at søge at angive absolutte tal, fordi udlæg og omfanget af arbejdet blandt andet afhænger af, om der er tale om en patentklasse, hvori der kommer mange eller kun få ansøgninger. Omkostningerne ved fremskaffelse af kopier og eventuelle oversættelser kan heller ikke forudsiges. Seriose overvågninger i udlandet, der ikke blot tilsigter en orientering om teknikkens udvikling, men skal gardere mod utilsigtet krænkelse af andres rettigheder, foretages som oftest med bistand af kolleger eller institutioner i de pågældende lande. Omkostningerne afhænger her af de pågældendes debitering. Der skal imidlertid i det følgende forsøges en sammenligning af arbejdet før og efter en ratifikation af den Europæiske Patentkonvention.

A. Overvågning omfattende den Europæiske Patentkonventions Lande samt Danmark.

Før ratifikation.

Der må idag foretages løbende undersøgelse blandt offentliggjorte nationale patentansøgninger og videreførte PCT-ansøgninger i hvert enkelt land samt blandt EPC-ansøgninger offentliggjort af EPC.

Efter ratifikation.

Arbejdet bliver i det væsentlige det samme, fordi forøgelsen i omfanget af undersøgelsesmateriale i Danmark bliver lille i forhold til det samlede materiale, og fordi tilvæksten i ansøgninger med gyldighed for Danmark vil være gentagelser af udenlandske.

Bemærkning.

Før den Europæiske Patentkonvention trådte i kraft, var arbejdet mindre, fordi der kun skulle undersøges blandt de nationale patentansøgninger.

Træder Fællesmarkedets Patentkonvention i kraft, forøges arbejdet kun, hvis fællesskabspatenter offentliggøres på en sådan måde, at der må søges i to forskellige serier af publikationer: en for Europapatenter og en for Fællesmarkedspatenter. En egentlig rationalisering af overvågnings- og undersøgelsesarbejdet kan først ventes, hvis de nationale patentudstedelser helt ophører.

B. Overvågning af almindeligt tilgængelige ansøgninger med gyldighed for Danmark.

Før ratifikation.

Forudsættes, at undersøgelsen alene foretages i Dansk Patenttidende (hvori oplysninger om PCT-ansøgninger, der videreføres i Danmark, først kommer 6-7 måneder efter, at de er blevet almindeligt tilgængelige), omfatter den gennemsyn af ca. 52 numre årligt med et ukendt antal rapporteringer og med et ukendt antal sider kopier.

Efter ratifikation.

Forudsættes, at Dansk Patenttidende kommer til at indeholde oplysning om europapatentansøgninger, som er blevet almindeligt tilgængelige, og hvori Danmark er blevet designeret, og forudsættes det endvidere, at ordregiveren kan tolerere en forsinkelse som for PCT-ansøgninger, bliver generalomkostningerne de samme som før, medens arbejdet øges svarende til det øgede antal ansøgninger, der må gennemses og rapporteres, og udlæg til kopier øges tilsvarende.

Bemærkning.

Behøver ordregiveren hurtig rapport, kan det være nødvendigt at foretage overvågning også i PCT-Gazetten. Tilsvarende kan det efter ratifikation af den Europæiske Patentkonvention være nødvendigt at foretage overvågning i EPO Patent Bulletin. Dette vil medføre fordyrelse af overvågningen.

C. Overvågning af specifikke ansøgninger.

De førnævnte overvågningsopgaver, som spørgsmålet direkte angår, varetages i vidt omfang af virksomhederne selv uden medvirken fra patentbureauer, f.eks. gennem abonnement på de af Patentdirektoratet udgivne sammendrag fra offentligt tilgængelige danske patentansøgninger eller tilsvarende overvågningsabonnementer gennem udenlandske servicebureauer.

De hyppigst forekommende undersøgelses- og overvågningsopgaver hos patentbureauerne angår de tilfælde, hvor der gennem en klasseovervågning af ovennævnte almene karakter findes specifikke danske eller udenlandske ansøgninger, hvis fremtidige skæbne ønskes fulgt, f.eks. fordi de er direkte rele-

vante for en virksomheds produktionsprogram eller udviklingsplaner.

Udførelsen af og omkostningerne ved sådanne overvågninger, som ofte varetages under medvirken af offentlige eller private foretagender (f.eks. Patentdirektoratets serviceafd.), som har en nem, direkte og jævnlig adgang til de respektive patentmyndigheders registre og ansøgningsakter, varierer meget fra land til land, og det har næppe nogen mening at komme med gennemsnitstal. I nogle tilfælde må der således betales en fast grundpris pr. kvartal, medens der i andre tilfælde kun betales, når der fremkommer rapporter om nyt i sagen (f.eks. Patentdirektoratets serviceafdeling).

For virksomheder, der i forvejen foretager en almen overvågning af udenlandske, herunder europæiske ansøgninger, kan der næppe ventes nogen væsentlig forøgelse af arbejdet med overvågning af specifikke ansøgninger, med tiden måske endda en vis lettelse, fordi samtidig overvågning af parallelle ansøgninger i flere europæiske lande afløses af overvågning af en enkelt europæisk ansøgning.

For virksomheder, der indtil nu kun har foretaget overvågning blandt danske ansøgninger, må der derimod regnes med en forøgelse både af arbejdet som følge af et større antal ansøgninger med gyldighed for Danmark og af omkostningerne som følge af, at overvågning af specifikke europæiske ansøgninger med lejlighedsvis aktgennemsyn bedst og formentligt også billigst kan gennemføres af foretagender af ovennævnte art, f.eks. med sæde i München.

KONKLUSION

Ovenstående redegørelse forklarer, hvorfor det er umuligt, selv ved en konkret opgave, på forhånd at vurdere omkostningerne ved en overvågning. Udenlandske undersøgelsesbureauer angiver ikke den slags arbejde i deres prislister.

Med de forbehold, der fremgår af det foregående, kan det oplyses, at omkostningerne idag ved konkrete løbende overvågninger typisk ligger mellem 400-900 kr. pr. kvartal. En forøgelse af ansøgningstallet til det 5-dobbelte vil ikke føre til en femdobling af selve overvågningsarbejdet, men måske nok en femdobling af antallet af rapporterede

ansøgninger og fremskaffede kopier. Skønmæssigt må man antagelig regne med en forøgelse, der i gennemsnit bliver en fordobling.

Kontinuation af besvarelse af:

Spørgsmål 31:

I fortsættelse af svaret på udvalgets spørgsmål 19 (bilag 8) forespørges, om ministeren har mulighed for at indhente et par eksempler på, hvad private patentagenter beregner sig for overvågning, dels for en enkelt branche, dels for området totalt, altså for samtlige patenter, når det gælder overvågning for, hvad der måtte fremkomme af patentanmeldelser i hele Europa, og vil ministeren i givet fald tilstille udvalget de indhentede oplysninger?

Svar:

Som anført i min besvarelse af spørgsmål 31 ville De Danske Patentagenter Forening fremkomme med en uddybning af konklusionen i foreningens redegørelse af 28. juni 1981.

Foreningen har herefter fremsendt vedlagte til uddybning af konklusionen i ovennævnte redegørelse.

Spørgsmålet vedrører omkostninger ved overvågning. Foreningen har nu i sin seneste uddybning af redegørelsen rejst nogle spørgsmål vedrørende omfanget af overvågning efter dansk ratifikation af de europæiske patentkonventioner.

Jeg skal herom henvise til besvarelsen af spørgsmålene 3, 5 og 6.

Spørgsmål 31:

I fortsættelse af svaret på udvalgets spørgsmål 19 (bilag 8) forespørges, om ministeren har mulighed for at indhente et par eksempler på, hvad private patentagenter beregner sig for overvågning, dels for en enkelt branche, dels for området totalt, altså for samtlige patenter, når det gælder overvågning for, hvad der måtte fremkomme af patentanmeldelser i hele Europa, og vil ministeren i givet fald tilstille udvalget de indhentede oplysninger?

Svar:

Til belysning af det af udvalget stillede spørgsmål har jeg gennem direktoratet for

Beretn. o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

patent- og varemærkevæsenet indhentet vedlagte redegørelse fra De Danske Patentagenters Forening, hvortil jeg skal henviser.

Jeg skal til redegørelsen alene bemærke, at den i konklusionen på side 6 anførte forøgelse af ansøgningstallet til det 5-dobbelte vedrører forholdene efter en ikrafttrædelse af Fællesskabets Patentkonvention og efter udløbet af overgangsperioden.

Foreningen er opmærksom på, at denne tilstand ikke er aktuel ved ikrafttrædelse af Den europæiske Patentkonvention for Danmark, og foreningen vil fremkomme med en uddybning af denne konklusion.

De Danske Patentagenters forening:

Uddybning.

Med de forbehold, der fremgår af det foregående, kan det oplyses, at omkostningerne idag ved konkrete løbende overvågninger typisk ligger mellem 400–900 kr. pr. kvartal. Den forventede forøgelse af ansøgningstallet til det 5-dobbelte, når Fællesskabspatentkonventionen er trådt i kraft og overgangsperioden i henhold til Art. 86 er udløbet, vil ikke føre til en femdobling af selve overvågningsarbejdet, men måske nok en femdobling af antallet af rapporterede ansøgninger og fremskaffede kopier. Skønmæssigt må man antagelig regne med en forøgelse, der i gennemsnit bliver en fordobling.

I den mellemliggende periode, hvis første fase indledes af en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention, vil overvågningsarbejdet væsentligst afhænge af to forhold, nemlig antallet af europæiske patentansøgninger, herunder antallet af danske designeringer, og den publikationsform, patentdirektoratet vælger til bekendtgørelse af ansøgningerne. I den anden fase af den mellemliggende periode, hvor Fællesskabspatentkonventionen er trådt i kraft, men ansøgere stadig kan indlevere europæiske patentansøgninger med national designering af de enkelte EF-lande (Art. 86), afhænger overvågningsarbejdet endvidere af ansøgernes valg mellem fællesskabspatent, hvorved Danmark automatisk vil omfattes, og europæisk patent, hvorved Danmark i en del tilfælde vil blive designeret.

Om disse talstørrelser kan der på det foreliggende grundlag kun blive tale om gisninger, idet erfaringsmaterialet fra andre små

lande, der er sammenlignelige med Danmark, er for lille, især henset til at den europæiske patentmyndighed kun siden 1. december 1979 har været åbnet for alle tekniske områder.

Det kan dog fastslås, at antallet af europæiske patentansøgninger er i stærk stigning. Mens der således i 1978 blev indleveret 3000 ansøgninger og i 1979 blev indleveret 11.020 ansøgninger, skønnes antallet i 1980 at blive ca. 19.000 (Official Journal of the European Patent Office no. 1 81), og dette tal forventes at stige yderligere i de kommende år. Hvad enten Danmark efter en dansk ratifikation disignerer i knap 60 pct. af ansøgningerne (som Sverige og Schweiz i 1979), i 75 pct. af ansøgningerne (som Holland i 1979), eller – nok mere sandsynligt – et sted derimellem, vil antallet af ansøgninger med gyldighed for Danmark betragteligt overstige de nuværende ca. 5.500 nationale ansøgninger, og omkostningerne ved overvågningen vil hurtigt kunne nærme sig den ovenfor skønnede fordobling.

På baggrund af den store usikkerhed vedrørende størrelsen af omkostningsforhøjelsen ved overvågningen finder Patentagentforeningen, at der kan være anledning til at påpege, at det stillede spørgsmål om overvågning er opfattet som alene vedrørende *fremfindning* og fremskaffelse af oplysninger om patentansøgningerne, men derimod *ikke vurdering* af indholdet efter nærmere opgave.

Fremfindning af danske nationale patentansøgninger kan idag ske på grundlag af oplysninger i Dansk Patenttidende. Optages tilsvarende oplysninger i tilfælde af dansk ratifikation i Dansk Patenttidende vedrørende samtlige europapatentansøgninger, i hvilke Danmark er designeret, bliver selve opslagsarbejdet i forbindelse med overvågningen det samme. Der må dog formentlig af tekniske grunde regnes med en forsinkelse af 18-måneders-offentliggørelsen i forhold til offentliggørelsen af nationale ansøgninger. For ordregivere, for hvem det er magtpåliggende at få omgående oplysning om en ansøgning, der bliver almindelig tilgængelig, må overvågning derfor ske i såvel den danske som den europæiske publikation, hvilket fordyrer overvågningen.

Dette gælder også, hvis patentdirektoratet i overensstemmelse med lovforslaget (§ 83) kun bekendtgør de ansøgninger, hvor ansø-

geren har benyttet sig af sin ret til at indlevere oversættelse af patentkravene til dansk, idet de øvrige (på basis af svenske erfaringer formentlig væsentlig flere) ansøgninger, hvor Danmark er designeret, må findes i den europæiske patentbulletin.

Uanset omfanget af Direktoratets bekendtgørelse, kompliceres afgrænsningen af de for ordregiveren relevante ansøgninger betydeligt. Sammendrag af nationale danske patentansøgninger publiceres nu som et overskueligt sektionsopdelte tillæg til Patenttidende, hvorved der hurtigt kan foretages en »finsortering«, inden kopier af hele ansøgningsteksten rekvireres. For europæiske patentansøgninger er det – hvis kopiomkostningerne ikke skal blive urimeligt høje – nødvendigt først at foretage en »grovsortering« alene på grundlag af de fremmedsprogede benævnelser og patentklasser, derefter rekvirere kopier af de fremmedsprogede sammendrag og danske patentkrav, hvis sådanne er indleveret, og efter en »finsortering« rekvirere kopier af de fremmedsprogede patentansøgninger, der skønnes relevante.

Vurderingen af relevansen af fundne ansøgninger er i almindelighed lettere for ordregiveren, når teksten er på dansk, selv om det ikke er ualmindeligt, at danskere søger sagkyndig bistand med hensyn til forståelsen også af danske ansøgninger og patenter. En vurdering kræver normalt et studium ikke alene af beskrivelse, krav og tegning, men også af den kendte teknik.

Formålet med overvågningen har indflydelse på, om der bliver tale om væsentligt øgede omkostninger ved den efterfølgende bearbejdning af overvågningens resultat. Typiske formål kan være:

1. almindelig orientering om teknikkens udvikling inden for et bestemt teknisk område, f.eks. med henblik på at opnå licens eller forhandlerrettigheder,
2. sikring mod krænkelse af andres rettigheder,
3. sikring mod, at tredjemand opretholder et europæisk patent, der dækker Danmark, uanset at der eksisterer en ældre dansk patentret vedrørende den samme eller en nært beslægtet opfindelse.

Skal blot formål nr. 1 opfyldes, afhænger omkostningerne ved *vurderingen* væsentligst af antallet af ansøgninger, der dækker Dan-

mark, og af om sproglige og juridiske vanskeligheder nødvendiggør sagkyndig bistand.

Opfyldelsen af formål nr. 2 medfører derimod en væsentlig forøgelse af omkostningerne ved vurderingen i de tilfælde, hvor overvågningen afslører fremmedsprogede rettigheder, som må studeres minutiøst. Det er allerede nu ikke ualmindeligt, at en dansker, der vil undgå at krænke et udenlandsk patent, må søge sagkyndig bistand i det pågældende fremmede land, dels på grund af sproglige problemer, dels på grund af juridiske. Det er normalt af vigtighed, at en potentiel krænkelsesrisiko afværges tidligst muligt, inden der er investeret for store beløb, dvs. snarest efter 18-månedersdagen. Man kan altså ikke vente til der ad åre udstedes et europæisk patent og siden fremkommer en dansk oversættelse.

Selv om Danmark kun skulle blive designeret i 4000 europæiske ansøgninger årligt svarende til den forventede nedgang i nationale ansøgninger, vil omkostningerne ved vurderingsarbejdet af sproglige årsager blive væsentligt større end de nuværende. Det må endvidere som nævnt ovenfor forventes, at designeringerne væsentligt overstiger dette antal, og at omkostningerne dermed yderligere forøges væsentligt.

Opfyldelsen af formål nr. 3 kræver overvågning af udstedte europæiske patenter, fremskattelse af patentbeskrivelsen på behandlingssproget, vurdering af mulighederne for at få patentet afslået, nedlæggelse af indsigelse på behandlingsproget (eller på dansk med efterfølgende oversættelse også af dansksproget modholdsmateriale), dvs. en procedure, der er dyrere som følge af dels den relativt høje afgift, dels nødvendigheden af oversættelse.

Det skal endelig tilføjes, at formål 3 vil delvis opfyldes, hvis det obligatoriske nyhedsundersøgelsesmateriale også udvides til at omfatte dansk patentlitteratur, men at det under alle omstændigheder kan blive aktuelt at nedlægge indsigelse mod europæiske patenter i flere tilfælde end det i øjeblikket sker over for danske patenter, alene af den grund at antallet af patenter forøges væsentligt. Det skal erindres, at en indsigelse også kan bases på forudgående åbenlys udøvelse, mundtlige foredrag eller dansk tidsskriftlitteratur. Ingen af disse modholdskategorier vil normalt være kendt for de respektive patent-

myndigheder, medmindre de gøres gældende under en indsigelsesprocedure.

Spørgsmål 32.

Kan ministeren bekræfte eller afkræfte følgende fremstilling:

- a) Inden Danmark går med i de patentkonventioner, som lovforslaget omfatter, er situationen den, at en patentansøger altid vil skulle kommunikere på flere forskellige sprog, lige så snart ansøgeren er inde i fasen med at skulle dokumentere over for de indsigelser, der måtte komme fra andre lande.
- b) Når man er i overvågningssituationen, er situationen da den, at man skal kunne overvåge, ikke blot hvad der foreligger af danske patenter (dansksprogede), men overvågningen gælder i langt højere grad de eventuelle krænkelser, der måtte fremkomme fra andre landes side på diverse landes sprog.
- c) Altså enten Danmark tiltræder konventionerne eller ej, da skal man være kyndig på en række sprog, både hvis man er aktiv patentudtager, eller hvis man blot er overvåger, eller hvis man blot følger med i hvilke patenter der udstedes.

Svar:

Jeg kan bekræfte den i spørgsmålet givne fremstilling. Dansk erhvervsliv skal, hvad enten Danmark ratificerer de europæiske patentkonventioner eller ej i patentretlig henseende kunne arbejde på fremmede sprog.

På ansøgningsstadiet vil en ratifikation af de europæiske patentkonventioner ikke betyde nye sprogkrav. Der vil fortsat kunne indgives nationale patentansøgninger i Danmark, hvor behandlingssproget såvel på ansøgningsstadiet som i indsigelsessituationen er dansk. Tilsvarende har nationale ansøgninger om patent i udlandet altid skullet indgives på de pågældende landes officielle sprog. Efter ikrafttrædelsen af Den europæiske Patentorganisation vil man ved ansøgning om patent i et eller flere af konventionen omfattende lande kunne indskrænke sig til at korrespondere på ét af organisationens 3 officielle sprog, engelsk, tysk og fransk.

For den eksporterende del af dansk erhvervsliv og for virksomheder, som ønsker at holde sig ajour med patentudviklingen i ud-

landet, har overvågning af udenlandske patenter altid skullet foregå på de pågældende landes officielle sprog. Også her gælder, at man ved overvågning af en europæisk patentansøgning kan begrænse sig til Den europæiske Patentorganisations 3 officielle sprog.

Overvågning af patentansøgninger med gyldighed for Danmark har hidtil kunnet ske på dansk. Dette vil også efter en ratifikation være tilfældet for nationale ansøgninger. Ratifikation af de europæiske patentkonventioner vil imidlertid indebære, at overvågning af europæiske patentansøgninger, hvori Danmark er designeret, vil skulle ske på et af Den europæiske Patentorganisations 3 officielle sprog. I denne forbindelse skal dog bemærkes, at udstedte europæiske patenter først har gyldighed her i landet, når patentskriftet er oversat til dansk. Såfremt Danmark ikke tager forbehold i henhold til art. 88 i Fællesskabets Patentkonvention vil for så vidt angår et fællesskabspatent dog alene kravene foreligge oversat til dansk. Jeg henviser i øvrigt herom til min forelæggelsestale. Da indsigelsesfasen for et europæisk patent først indtræder ved patentets udstedelse, indebærer dette, at nedlæggelsen af indsigelser mod et europæisk patent, hvori Danmark er designeret, kan ske på basis af et til dansk oversat patentskrift. Behandlingssproget under indsigelsesproceduren er dog et af Den europæiske Patentorganisations 3 officielle sprog.

Som ovenfor anført, må den eksportorienterede del af dansk erhvervsliv og de virksomheder, der ønsker at holde sig ajour med patentudviklingen i udlandet, allerede i dag udføre overvågning på fremmede sprog. Som anført i min besvarelse af spørgsmålene 3 og 19 vil patentdirektoratets serviceafdeling i øvrigt kunne påtage sig den fornødne overvågning for virksomheder, der måtte ønske dette.

Spørgsmål 33:

Med hvilken begrundelse er de to konventioners ratifikation samlet i én lov?

og

Spørgsmål 34:

Vil ministeren overveje at dele lovforslaget op i to love, en for hver konvention?

Svar:

Begrundelsen for, at de to konventioners ratifikation er samlet i én lov, er, at der er tale om ændringer i én og samme lov, patentloven. Det ville derfor have været usædvanligt og uhensigtsmæssigt at søge de to konventioners ratifikation gennemført ved to ændringslove. Hertil kommer, at ratifikationen af de to konventioner udgør en helhed. Den europæiske Patentkonvention tilsigter en simplificering og billiggørelse af patentudstedelsen, hvilket sker gennem en fælles ansøgningsprocedure med henblik på opnåelse af patent i flere lande. Fællesskabets Patentkonvention er en overbygning herpå med det erhvervsøkonomiske sigte at fjerne hindringer for samhandelen inden for fællesmarkedet, således at denne kan foregå ikke blot uden toldmæssige eller kvantitative restriktioner, men også uden patentmæssige hindringer og så vidt muligt med en patentretlig ligestilling af landenes erhvervsliv.

På ovennævnte baggrund finder jeg ikke rimelig anledning til at foretage en opdeling af lovforslaget i to love.

Spørgsmål 35:

Hvilke konsekvenser vil det få for erhvervslivet, såfremt Danmark kun vedtager den europæiske konvention og ikke fællesskabskonventionen?

og

Spørgsmål 36:

Hvilke konsekvenser vil det få i EF, at Danmark ikke vedtager fællesskabskonventionen?

Svar:

Hvis Danmark kun ratificerer Den europæiske Patentkonvention, vil dette for erhvervslivet indebære, at man ikke opnår de fulde fordele af det patentsystem, som de to konventioner som helhed udgør. Jeg skal herom henvise til såvel lovforslagets almindelige bemærkninger og min forelæggelsestale, som til mine tidligere besvarelser af erhvervsudvalgets spørgsmål, specielt spørgsmålene 1 og 9.

I EF ville det forhold, at Fællesskabets Patentkonvention ikke kunne ratificeres, betyde, at bestræbelserne for at fremme de frie

varebevægelser hæmmes. Det skal i denne anledning præciseres, at det er en forudsætning for, at Fællesskabets Patentkonvention træder i kraft, at samtlige EF-medlemslande, herunder Danmark, ratificerer konventionen.

Jeg finder i denne forbindelse anledning til at henvise til, at industrirådet i sin udtalelse til lovforslaget bl.a. har anført, at fællesskabspatentet kan blive et af de mest attraktive og kvalificerede patenter på verdensmarkedet, og at Danmark ikke bør stå hindrende i vejen for virkeliggørelsen af Fællesskabets Patentkonvention.

Spørgsmål 37:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 1.

Patentdirektoratet har i dag 34.000 ansøgninger under behandling. For 10 år siden var antallet 29.000. Dette kunne tyde på, at arbejdskraften i direktoratet ikke er ret meget for lille. Ville antallet af ansøgninger under behandling ikke kunne nedbringes væsentligt ved en kun midlertidig udbygning af direktoratet?

Er det ikke korrekt, at udenlandske patentskrifter er tilgængelige på direktoratets læsesal? Hvorfor kan dansk industri ikke holde sig à jour med tekniske nyskabelser inden for deres område ved at læse disse skrifter? Er det eventuelt et problem, at disse skrifter ikke er tilgængelige på dansk?

Det anføres som en fordel, at europæiske patenter for at have gyldighed i Danmark skal foreligge på dansk. Er det ikke korrekt, at kun kravene skal foreligge på dansk, når der er tale om fællesskabspatenter?

Svar:

På baggrund af de frister og den behandlingsform, som patentloven foreskriver, tager behandlingen af en patentansøgning i direktoratet i gennemsnit ca. 3 år. Dette gør det også naturligt, at direktoratet har et antal ansøgninger under behandling svarende til ca. 3 års sagstilgang. Dette vil for direktoratets vedkommende sige 15.000-16.000 verserende patentansøgninger. Denne tilstand har ikke eksisteret siden begyndelsen af 1960'erne.

Det er i sammenhæng hermed, at direktoratets for tiden 34.000 ansøgninger skal vurderes. At få standset stigningen i antallet af sager under behandling og at få nedbragt

antallet af sager under behandling med 18-19.0000 ansøgninger kan imidlertid næppe lade sig gøre ved en midlertidig udbygning af direktoratet. Dette vil for det første forudsætte ansættelse af et meget stort antal tekniske medarbejdere bl.a. henset til, at direktoratets tekniske sagsbehandlere kun kan færdigbehandle 50-60 ansøgninger årligt, hvortil kommer, at en sagsbehandler først efter 3 års ansættelse i direktoratet kan opfylde denne norm. Hertil kommer yderligere, at det har vist sig særdeles vanskeligt at skaffe kvalificerede ingeniører til at varetage denne sagsbehandling, ligesom det er min opfattelse, at en udbygning af direktoratet fremfor at ratificere konventionerne vil betyde spild af ressourcer - i form af kvalificerede ingeniører - der kunne nyttiggøres i højere grad ude i erhvervslivet.

Såfremt ratifikation ikke kan gennemføres, må jeg, hvor beklageligt det end er, imidlertid søge den fornødne udvidelse af patentdirektoratet gennemført for at få tilvejebragt en rimelig behandlingstid.

Udenlandske patentskrifter er tilgængelige på direktoratets læsesal eller pr. rekvisition. En afgørende forudsætning for, at den omhandlede import af teknologi kan finde sted, er imidlertid ikke alene kendskab til patentlitteraturen, idet en i et patentskrift beskrevet opfindelse normalt kun kan udnyttes med økonomisk fordel ved et samarbejde med patenthaveren derved, at denne på licensbasis stiller sit know-how til rådighed for den interesserede danske virksomhed.

En øget udenlandsk patenteringsvirksomhed i Danmark vil derfor fremme teknologisk udvikling her i landet, enten på licensbasis eller ved egen produktion.

Det er korrekt, at europæiske patenter for at få gyldighed for Danmark skal foreligge på dansk. Tages der forbehold i henhold til Fællesskabets Patentkonvention art. 88, vil dette også gælde fællesskabspatenter, i modsat fald vil patentkravene og ikke beskrivelsen foreligge på dansk.

Spørgsmål 38:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 2.

Er de økonomiske fordele, som en ratifikation vil medføre, væsentlige i sammenligning med de øvrige omkostninger ved at ind-

levere en europæisk ansøgning? (Alene gebyrer beløber sig til kr. 11.000,- plus kr. 690,- for hvert land, den europæiske ansøgning skal omfatte).

Svar:

For danske virksomheder, der ønsker at søge patent i udlandet, indebærer Den europæiske Patentkonvention i sig selv den fordel, at ansøgning om patent for flere lande kan indleveres som én ansøgning på ét sprog. Oversættelse til de øvrige sprog behøves først udarbejdet på et stadium, hvor det står klart, at patent kan meddeles. Da omkostningerne til oversættelse er væsentlige ved patentudtagelse i andre lande, er det af stor betydning, at disse først skal afholdes, når der er skabt klarhed over, at en rettighed virkelig kommer i stand.

Efter en ratifikation fremkommer for danske virksomheder flere yderligere fordele:

Danmark kan omfattes af en europæisk patentansøgning. Derved kan det i givet fald undgås, at en ansøgning om patent på en opfindelse i Danmark og andre vest-europæiske lande skal behandles i to adskilte patenteringsprocedurer.

Danske ansøgere om europæisk patent kan benytte en dansk patentagent under behandlingen ved Den europæiske Patentmyndighed. Da udgifterne til honorarer til patentagent overstiger de offentlige gebyrer, er der en væsentlig besparelse at hente i den omstændighed, at danske ansøgere ikke er henvist til at skaffe sig en udenlandsk patentfuldmægtig via deres danske patentagent. Størrelsen af gebyrerne ved Den europæiske Patentmyndighed er i denne sammenhæng af mindre betydning.

Danske virksomheder vil kunne lade sig repræsentere over for Den europæiske Patentmyndighed ved deres eget personale. Dette forhold vil bevirke, at virksomhederne kan få fuldt udbytte af eget patentsagkyndigt personale uden at skulle ofre tid og udgifter til fremmed, købt patentsagkyndig bistand.

Spørgsmål 39:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 3.

Patenter som udenlandske erhvervsvirksomheder udtager i Danmark angår normalt specialiseret teknik, som i det praktiske liv

kun i beskedent omfang vil berøre mindre virksomheder. Der er her tale om patenter i henhold til årligt ca. 5000 patentansøgninger. Kan der heraf sluttes noget om indholdet af de øvrige patenter, som vil komme på basis af ca. 25.000 europæiske patentansøgninger?

Svar:

I modsætning til de større vesteuropæiske industrilande, hvis industri dækker alle tekniske områder, har dansk industri specialiseret sig på et mindre antal tekniske fagområder. Ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention vil i denne sammenhæng indebære, at patenter på områder, hvor dansk industri hidtil ikke har markeret sig, også vil omfatte Danmark. Det må således forventes, at den væsentligste del af de i spørgsmålet omhandlede 25.000 patenter vil vedrøre områder, som ikke umiddelbart berører dansk industri, og derfor ikke vil medføre begrænsninger og konkurrence for denne.

Spørgsmål 40:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 4.

Danskere kan under de forskellige procedurer indlevere aktstykker på dansk. Dog skal der inden 1 måned indleveres en oversættelse til behandlingsproget. Hvem skal bekoste disse oversættelser?

Svar:

Oversættelser til behandlingsproget for en europæisk patentansøgning og et fællesskabspatent skal beskostes af den pågældende part. Dette gælder for en patentansøger, en indsiger, en, der søger et fællesskabspatent kendt ugyldigt, og for patenthaveren, som begærer sit fællesskabspatent begrænset.

Dette svarer ganske til den situation, som foreligger i dag, og som også fortsat vil foreligge, hvor danskere er involveret i procedurer om nationale patenter i udlandet, det være sig som patenthaver, indsiger eller den, der søger et patent kendt ugyldigt.

Spørgsmål 41:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 5.

Nyhedsundersøgelsen skal principielt udvides til at omfatte materiale i det mindste

fra de kontraherende stater. Hvorledes forestiller man sig, at sagsbehandlerne ved den europæiske patentmyndighed bliver i stand til at læse materiale på eksempelvis dansk?

Det er administrationsrådet, som fastlægger omfanget af udvidelsen. Hvilken indflydelse har danske interesser – efter en dansk ratifikation – på rådets afgørelser?

Patentdirektoratet kan uafhængigt af den europæiske patentmyndighed foretage nyhedsundersøgelse i det danske materiale. Hvorledes skal denne undersøgelse finansieres, hvis ikke ansøgeren selv ønsker og betaler en sådan undersøgelse?

Svar:

På det praktiske plan kan en udvidelse af nyhedsundersøgelsesmateriale ved Den europæiske Patentmyndighed til også at omfatte dansk patentlytteri tænkes gennemført ved hjælp af det forholdsvis store antal svenske sagsbehandlere. Ligeledes ventes også danske tekniske sagsbehandlere efter en ratifikation at få ansættelse ved Den europæiske Patentmyndighed. Man kan endvidere forestille sig, at patentdirektoratet på Den europæiske Patentmyndigheds vegne kan foretage undersøgelse i det dansksprogede materiale.

Ved omtalen af det danske materiale skal jeg erindre om, at langt den overvejende del vil foreligge også på udenlandske sprog i form af parallelle ansøgninger og patenter også i andre lande. Det rent danske materiale øges årligt med ca. 900 nyindleverede ansøgninger indleveret af danskere, og heraf fører ca. 250 til patent.

Danmark vil få indflydelse på administrationsrådets afgørelser om omfanget af Den europæiske Patentmyndigheds nyhedsundersøgelsesmateriale derved, at Danmark ved at ratificere konventionen bliver medlem af administrationsrådet.

Hvis patentdirektoratet skal foretage en supplerende nyhedsundersøgelse ex officio for europæiske patentansøgninger, der designerer Danmark, skal den finansieres over direktoratets almindelige budget.

Spørgsmål 42:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 19.

Tillægget til Dansk Patenttidende koster i årsabonnement kr. 2.000,-. Er denne pris ik-

ke således sammenhængende med antallet af ansøgninger, at en suppleret med de tilsvarende oplysninger for europapatenter vil forhøje abonnementsprisen til måske 10.000,- kr.?

Svar:

Tillægget til Dansk Patenttidende, som består af uddrag af almindeligt tilgængelige danske patentansøgninger, vil efter en ratifikation af Den europæiske Patentkonvention kun blive suppleret med de tilsvarende oplysninger for europæiske ansøgninger, for så vidt de designerer Danmark. Danmark ventes kun designeret i 40–50 pct. af alle europæiske patentansøgninger. Allerede af den grund vil der ikke kunne blive tale om en femdobling af abonnementsprisen.

Ingen danske virksomheder har brug for at abonnere på hele Tillægget, som omfatter samtlige tekniske områder. Abonnement på Tillægget er opdelt sådan, at der for den enkelte virksomhed typisk kun vil være tale om at abonnere på én af de ni sektioner. Prisen på en sektion varierer fra 100–600 kr. årligt.

Selv når overgangsperioden i henhold til Fællesskabets Patentkonvention måtte udløbe, (hvilket i givet fald tidligst vil ske omkring år 2000), og Danmark derfor vil være omfattet af alle ansøgninger om et fællesskabspatent, vil prisen for et sektionsabonnement på Tillægget ikke stige proportionalt med en forøgelse af antallet af ansøgninger med gyldighed for Danmark, som bliver almindeligt tilgængelige.

Spørgsmål 43:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 22.

Er det ukorrekt, at den irske forfatning (artikel 29 og 34) sikrer, at den irske højesteret kan kende europæiske patenter ugyldige?

Svar:

Europæiske patenter kan kendes ugyldige af de nationale domstole, herunder de irske, jfr. besvarelsen af spørgsmål 6. Jeg kan således bekræfte, at den irske højesteret – lige så vel som den danske – vil kunne kende europæiske patenter ugyldige.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 22 er de forfatningsmæssige overvejelser i forbindelse med fællesskabspatentkonventionen,

hvorefter ugyldigkendelse af et fællesskabspatent skal ske ved annullationsafdelingerne, umiddelbart foran deres afslutning.

Spørgsmål 44:

Ad ministerens svar på udvalgets spørgsmål 23.

Når henses til den sædvanlige levetid for et dansk patent (ikke den maksimale, men den faktiske), hvor mange år vil da patenter i henhold til de 34.000 ansøgninger kunne give direktoratet indtægter?

Når de nævnte patenter bortfalder vil direktoratets indtægter (i nugældende priser) falde ca. 12 mill. kr. årligt. Hvis udgiften til akkordlønnede ingeniører (ca. 3,7 mill. kr.) bortfalder, vil der stadig mangle ca. 8 mill. kr. Hvorledes skal dette beløb dækkes ind?

Direktoratet vil efter de gældende regler kunne beholde 40 pct. af sædvanlige årsafgifter for europæiske patenter. Er det ikke korrekt, at direktoratet ikke får indtægter ved fællesskabspatenter?

Svar:

Der findes ikke nogen »sædvanlig levetid« for et patent. Hvor længe en patenthaver ønsker at holde et patent i kraft vil afhænge af flere forhold, herunder bl.a. af, hvor hurtigt den tekniske udvikling forløber inden for det pågældende område. De 34.000 ansøgninger vil derfor kunne give direktoratet indtægter gennem mange år, uanset at der falder ansøgninger og patenter bort i løbet af hele den maksimale løbetid på 20 år, ikke mindst da et ikke ubetydeligt antal holdes i kraft i samtlige 20 år.

Når direktoratets beholdning af patentansøgninger er nedbragt til et niveau, der naturligt svarer til et ansøgningstal på årligt ca. 2000, vil direktoratets indtægter fra egen produktion andrage ca. 1/3 af de nuværende patentafgifter eller ca. 8 mill. kr. alt andet lige. Det må dog forventes, at en større del af de indkomne ansøgninger til den tid vil føre til patent og således give flere årsafgifter, idet ansøgningerne vil kunne behandles så hurtigt, at kun få ansøgninger bliver så gamle, at de mister ansøgerens interesse.

Yderligere vil direktoratet få indtægter fra årsafgifter for de af Den europæiske Patentorganisation udstedte patenter med gyldighed for Danmark. Stadig forudsat, at vi er så

langt ude i fremtiden, at indtægter fra patenter, der hidrører fra de i dag ikke-færdigbehandlede ansøgninger i direktoratet, er bortfaldet, det vil sige om 20 år, kan man formentlig skønne, at der til den tid vil komme ca. 30.000 ansøgninger til Den europæiske Patentorganisation i München. Hvis Danmark bliver designeret i 40–50 pct. af ansøgningerne, og man regner med, at i gennemsnit 50 pct. af ansøgningerne fører til patent, vil Danmark beholde 40 pct. af årsafgifterne af mellem 6000 og 7500 patenter. Der knytter sig naturligvis den største usikkerhed til dette antal, men det betegner i hvert fald det teoretisk højest mulige tal. Selv med et væsentligt mindre antal gyldige patenter for Danmark ses det imidlertid, at der næppe vil blive tale om nogen indtægtsnedgang ved en tilslutning til Den europæiske Patentorganisation.

Danmark vil ganske vist ikke direkte modtage indtægter i form af årsafgifter for fællesskabspatenter. Dog gælder det, at et eventuelt overskud beregnet særskilt for fællesskabspatenterne vil blive fordelt mellem EF-medlemslandene. Først senere skal det undersøges, om der eventuelt kan blive tale om at skabe et finansieringssystem byggende på en egentlig fællesskabsfinansiering, jfr. Fællesskabets Patentkonvention artikel 24.

Spørgsmål 45:

Alle væsentlige patenter er allerede i dag udtaget som nationale patenter i de enkelte fællesmarkedslande. Antallet af europæiske ansøgninger forventes at ligge på årligt ca. 30.000. Antallet af danske ansøgninger er nu årligt ca. 6.000. Udgør forskellen ca. 24.000 patenter, som er uvæsentlige? I så fald vil dansk ratifikation og gyldighed i Danmark af disse 24.000 ansøgninger næppe betyde en væsentlig import af teknologi.

Svar:

Patentsystemet indebærer, at patenter, der er væsentlige for indehaveren, udtages i de vigtigste industrilande enten som nationale patenter eller som europæiske patenter.

I modsætning til de større vesteuropæiske industrilande, hvis industri dækker alle tekniske områder, har dansk industri specialiseret sig på et mindre antal tekniske fagområder. Ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention vil i denne sammenhæng indebære, at

patenter på områder, hvor dansk industri hidtil ikke har markeret sig, også vil omfatte Danmark. Det må således forventes, at den væsentligste del af de i spørgsmålet omhandlede 24.000 patenter vil vedrøre områder, som ikke umiddelbart berører dansk industri og derfor ikke vil medføre begrænsninger og konkurrence for denne.

Tværtimod vil det forhold, at flere patenter er gældende i Danmark, medføre dels en øget viden og dels en forøget produktion via licenser, og det vil herved kunne medvirke til at fremme den teknologiske udvikling på områder, hvor dansk industri hidtil ikke har markeret sig.

Spørgsmål 46:

Vil Irland tiltræde konventionerne og i bekræftende fald hvornår?

Svar:

Jeg skal til besvarelsen af spørgsmålet henviser til min besvarelse af spørgsmål 22 og 43.

Spørgsmål 47:

En beregning over den betydning en gennemførelse af disse regler ville have for valutabalancen de nærmeste år udbedes.

Svar:

Patentretten er begrundet i et hensyn til den industrielle udvikling. Spørgsmålet om dansk ratifikation af de europæiske patentkonventioner må først og fremmest vurderes ud fra erhvervslivets holdning til og interesse i disse konventioner.

Det er industrirådets opfattelse, at et veludviklet patentretligt system begunstiger den tekniske udvikling og forøger erhvervslivets muligheder for en intensiveret produktudvikling med henblik på større konkurrenceevne på eksportmarkederne. Industrirådet støtter derfor dansk ratifikation af såvel Den europæiske Patentkonvention som Fællesskabets Patentkonvention.

I forbindelse med lovforslagets fremsættelse i folketinget har De Danske Patentagenter Forening udtalt, at dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention – på grund af det store fald i nationale danske ansøgninger fra udenlandske ansøgere – vil betyde en nedgang i indførsel af fremmed

valuta gennem patentbureauerne på ca. 45 mio. kr. pr. år.

Om denne side af sagen kan bemærkes, at det som anført ovenfor er min opfattelse, at spørgsmålet om dansk ratifikation af de europæiske patentkonventioner må ses ud fra industriens interesse og ikke ud fra et kortsigtet hensyn til patentagenternes indtjening.

Jeg finder dog anledning til at anføre, at danske patentagenter – efter ratifikation af Den europæiske Patentkonvention – vil kunne opnå autorisation hos Den europæiske Patentmyndighed, hvorved der vil kunne spares betydelige honorarer til udenlandske patentagenter. Hertil kommer, at den forøgede produktudvikling, som ratifikation af de europæiske patentkonventioner påregnes at ville få for dansk erhvervsliv, vil kunne være til fordel også for patentagenterne.

Uanset at de valutamæssige virkninger af dansk ratifikation af de europæiske patentkonventioner ikke umiddelbart lader sig beregne, finder jeg, at de vil være klart positive. Der lægges herved vægt på, at den import af teknologi, som dansk ratifikation af de europæiske patentkonventioner indebærer, vil styrke erhvervslivets konkurrenceevne på eksportmarkederne.

Spørgsmål 48:

Som bekendt er en enkelt medicinalfabrik eller 2 modstandere af, at Danmark tiltræder konventionerne i henhold til lovforslaget herom. Tidligere har flere virksomheder i medicinalbranchen været modstandere.

Kan ministeren oplyse, hvor stor en procentdel af medicinalbranchen der direkte er modstandere, når der regnes i procent af voreksport, og når der regnes i procent af dansk produktion i alt?

Svar:

Mig bekendt er ingen danske medicinalfirmaer imod, at Danmark tiltræder de to europæiske patentkonventioner.

I forbindelse med lovforslagets fremsættelse har industrirådet vedr. spørgsmålet om indførelse af stofpatent på lægemidler i skrivelse af 27. oktober 1980, der er fremsendt til erhvervsudvalget som bilag 13 til besvarelse af spørgsmål 10, udtalt:

»Enkelte af Industrirådets medlemsvirksomheder inden for denne branche, nemlig

A/S Dumex og A/S Gea, har dog udtrykt frygt for, at indførelse af stofpatent på lægemidler vil have uheldige virkninger for medicinalindustrien og landet som sådant, og disse virksomheder ønsker derfor, at de danske undtagelsesbestemmelser på dette område opretholdes i en overgangsperiode. Der er imidlertid grund til at understrege, at heller ikke disse virksomheder er modstandere af dansk ratifikation af konventionen som sådan, men blot ønsker, at Danmark ved ratifikationen tager forbehold for lægemidler ligesom Østrig har gjort, og som Irland siges at ville gøre.«

Den samlede danske produktion af medicinalpræparater udgjorde 2,15 mia. kr. i 1979, hvoraf eksporten udgjorde 1,6 mia. kr.

Da alene det samlede varesalg for A/S Dumex fremgår af de offentligt tilgængelige regnskaber, medens dette ikke er tilfældet for så vidt angår A/S Gea, er det ikke muligt at oplyse, hvilken procentdel nævnte virksomheders produktion og eksport udgør af den samlede danske produktion og eksport. Det må dog antages, at der er tale om en meget begrænset andel.

Spørgsmål 49:

I forbindelse med især næringsmiddelproblematikken oplyste hr. Kelm-Hansen (S) under 1. behandling af lovforslagene bl.a.: »Erfaringerne i den mellemliggende periode har fået disse betænkeligheder til at blegne en del« (spalte 3722 i fortrykket af folketingets forhandlinger).

Ministeren bedes oplyse, hvilke erfaringer der her er tale om. Endvidere oplyste industriministeren (spalte 3732), at man: »... har løst endnu en række af de mindre problemer, der dengang blev rejst ...«.

Ministeren bedes oplyse, hvilke mindre problemer der i mellemtiden er blevet løst og hvilke løsninger.

Svar:

Jeg deler den opfattelse hr. Kelm-Hansen gav udtryk for, og der foreligger efter min opfattelse erfaringer i den angivne retning. I forbindelse med ratifikation af Den europæiske Patentkonvention har Liechtenstein, Luxembourg, Schweiz og Sverige således ophævet eksisterende forbud mod stofpatent på næringsmidler. Herudover har de nævnte

lande samt Italien ophævet forbud mod stofpatent på lægemidler. Hertil kommer, at en række af de øvrige lande, der har ratificeret Den europæiske Patentkonvention, har ændret deres forskellige specialregler på dette område som led i harmoniseringen af den materielle patentret i forbindelse med ratificering af Den europæiske Patentkonvention. Af de lande, der indtil nu har ratificeret Den europæiske Patentkonvention, har således alene Østrig taget forbehold overfor meddelelse af patent på lægemidler og næringsmidler. Endvidere fremgår det af det græske lovudkast til ratificering af Den europæiske Patentkonvention, at også Grækenland vil indføre stofpatent på lægemidler. Stofpatent på næringsmidler kan allerede idag udtages i Grækenland.

I henhold til Den europæiske Patentkonvention kan der ikke tages forbehold med hensyn til fremgangsmåder ved fremstilling af næringsmidler. Erfaringerne fra udlandet tyder på, at fremstillingsmetoderne – og ikke næringsmidlet som sådant – er det væsentligste middel til beskyttelse af opfindelser på dette område. Når derfor forbudet mod patent på fremstillingsmetoder forsvinder ved Danmarks eventuelle ratifikation af Den europæiske Patentkonvention, vil det kun være et lille skridt videre også at ophæve undtagelsen for selve næringsmidlet.

For såvel lægemidler som næringsmidler er de hovedhensyn, der oprindeligt var fremhævet til støtte for undtagelsesreglerne, ikke hensyn til industrien men sociale hensyn.

Ved ændringen af patentloven i 1967 bemyndigedes handelsministeren til at ophæve det gældende forbud mod patentering af næringsmidler og lægemidler samt fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler.

Baggrunden herfor var, for så vidt angår næringsmidler, at de nordiske komiteer til forberedelse af patentloven af 1967 ikke kunne tænke sig, at der skulle kunne opfindes nye næringsmidler, som var af en sådan social og ernæringsmæssig betydning, at fremstilling straks skulle kunne sættes igang af enhver.

For så vidt angår lægemidler var det ligeledes komiteernes opfattelse, at de sociale hensyn, der lå bag forbudet, måtte anses som væsentligt reduceret, p.g.a. den sociale lovgivning, lovgivningen vedrørende apotekervarer samt monopollovgivning.

Under henvisning til den tid, der er forløbet siden da, synes disse argumenter idag at stå endnu stærkere.

I øvrigt skal jeg vedr. lægemidler henvise til mine kommentarer til henvendelsen af 26. januar 1981 fra A/S Dumex og Danmarks Apotekerforening.

Spørgsmål 50:

Inddrages dansk og skandinavisk materiale i undersøgelsen forud for udstedelsen af europapatentet?

Svar:

Jeg skal herom henvise til min besvarelse af spørgsmålene 5 og 41.

Spørgsmål 51:

Er der lovteknisk noget til hinder for at stille nedennævnte ændringsforslag til L 88, og hvilke konsekvenser vil dette eventuelle ændringsforslag have for Danmarks mulighed for at ratificere konventionerne?

Ændringsforslag

Pkt. 9, 2. stk., erstattes med:

»Kapitel XI i den nugældende lov bliver herefter nyt kapitel XIII«.

Svar:

Der er intet lovteknisk til hinder for at stille det anførte ændringsforslag.

Ændringsforslaget vil indebære, at patenter på opfindelser af næringsmidler og lægemidler samt patenter på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler fortsat først kan meddeles efter et af industriministeren senere fastsat tidspunkt.

Ændringsforslaget vil endvidere skabe mulighed for, at Danmark, indtil forbudet mod patent på lægemidler og næringsmidler ophæves, i henhold til art. 167, stk. 2a i Den europæiske Patentkonvention i en overgangsperiode og indtil Fællesskabets Patentkonvention træder i kraft, vil kunne tage forbehold over for meddelelse af europæiske patenter, der giver beskyttelse for nærings- og lægemidler med gyldighed for Danmark.

Det foreslåede ændringsforslag vil endelig indebære, at det eksisterende forbud mod patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler opretholdes. Da der imidlertid

ikke i henhold til art. 167, stk. 2a i Den europæiske Patentkonvention kan tages forbehold over for meddelse af patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler, finder jeg, at nævnte forbud i forbindelse med ratifikation af Den europæiske Patentkonvention bør ophæves, da det må anses for uønskeligt og uhensigtsmæssigt, at det patenterbares område ikke er identisk for nationale og eu-

ropæiske patenter.

Såfremt ændringsforslaget ønskes fremsat, foreslås dette formuleret på følgende måde:

I kapitel XI, der herefter bliver kapital XIII, ændres pkt. 1, stk. 2, til »Patent på opfindelser af næringsmidler og lægemidler kan dog først meddeles med virkning her i landet efter et af industriministeren fastsat tidspunkt«.

B. Henvendelser til udvalget og ministerens kommentarer hertil

Brancheforeningen af Farmaceutiske
Industrivirksomheder i Danmark

Den 23. april 1981

I andledning af det af industriministeren den 28. november 1980 skriftligt fremsatte lovforslag (L 88 og L 96) skal B.F.I.D. – ligesom ved tidligere lejligheder – alvorligt advare imod indførelse af stofpatent i Danmark.

B.F.I.D. omfatter følgende farmaceutiske industrivirksomheder:

- CIMABREX A/S
Industrivænget, 4622 Havdrup
- DANSK FARMACEUTISK INDUSTRI
A/S
Herlev Hovedgade 297, 2730 Herlev
- ERCOPHARM A/S
Skelstedet 13 – 15, 2950 Vedbæk
- FERRATON
Svalebæk, 4690 Haslev
- LEERBECK & HOLMS KEMISKE FA-
BRIKER
Ingemannsvej 3, 1964 København V
- MARCOPHARMA LABORATORIES
Molestien 1 – 3, 2450 København SV
- NORDIA
Damvejen, Bendstrup, 3400 Hillerød
- PHARMA-MEDICA A/S
Vesterlundvej 19, 2730 Herlev
- PHARMA-VINCI A/S
Undalsvej 6, 3300 Frederiksværk

A/S ROSCO
Taastrupgaardsvvej 30, 2630 Taastrup

SALMED A/S
Box 156, 2970 Hørsholm

SCANPHARM A/S
Industriparken 33, 2750 Ballerup,

hvis produktion navnlig sælges på eksport-
markederne.

Danmark har hidtil i konkurrence med andre lande, som ikke er tilsluttet konventionen, kunnet eksportere til store områder, men denne eksport af medicin vil med indførelse af stofpatent gradvis forsvinde og blive overtaget af lande, der ikke er tilsluttet konventionen; heraf kan nævnes: Finland, Irland, Norge, Ungarn og Polen.

Indførelse af stofpatent vil betyde, at incitamentet til udvikling af bedre og billigere fremstillingsmetoder i Danmark forsvinder. Endvidere vil Monopoltilsynet være uden kontrolmuligheder overfor udenlandske monopolkoncerner.

Der kan for danske virksomheder – og for landet – ikke påvises nogen fordele ved, at Danmark tilslutter sig konventionen.

Ulemperne ved indførelse af stofpatent i Danmark er imidlertid så alvorlige, at for-
eningen ønsker at slutte sig til andre advar-
sler imod lovforslagets vedtagelse.

Venlig hilsen
p.f.v.

Jørgen Reumert
formand

Ministerens kommentarer til skrivelsen af 23. april fra Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark.

I spørgsmålet om, hvorvidt tiden er inde til ophævelse af forbudet mod patent på lægemidler, har jeg lagt vægt på Industrirådets udtalelse om, at dansk medicinalindustri nu er stærk nok til at tåle udenlandske opfinderes patentering af lægemidler i Danmark, og at branchen desuden imødeser muligheden

for selv at udtage dansk stofpatent på egne opfindelser.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmålene 17, 18, 48, 49 og mine kommentarer til henvendelse af 26. januar 1981 fra A/S Dumex og Danmarks Apotekerforening.

Danmarks Apotekerforening Den 27. januar 1981.

Sammenfatning

Danmarks Apotekerforening har efter fremsættelsen af forslag til lov om ændring af patentloven (lovforslag nr. L. 88) og forslag til lov om ændring af lov om hemmelige patenter (lovforslag nr. L. 96) løbende fulgt debatten og vurderet virkningerne for landet og specielt dettes medicinforbrug samt det tilhørende patentarbejde.

Foreningen finder, at fordelene ved lovforslagene gennemførelse har været stærkt overdrevne. Realistisk vurderet er fordelene få, små og diskutabile, og de overskygges langt af en forøget arbejdsløshed samt øgede medicinudgifter for den enkelte patient og landet samt af et stærkt stigende valutaforbrug.

Danmarks Apotekerforening må fraråde lovforslagenes gennemførelse, og såfremt dette alligevel måtte ske, da tilråde en ændring, som længst muligt udelukker stofpatentering for lægemidler og virksomme indholdsstoffer.

Den 28. januar 1980 fremsatte industriministeren i Folketinget forslag til lov om ændring af patentloven (lovforslag nr. L. 88) og forslag til lov om ændring af lov om hemmelige patenter (lovforslag nr. L.96).

Baggrunden for disse fremsættelser er ønsket om hjemmel for ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention. Det fremgår af fremsættelsen, at det allerede i december 1977 forgæves blev forsøgt at opnå Folketingets tilslutning til de nævnte ratifikationer.

Danmarks Apotekerforening tilsendte i august 1976 Handelsministeriet en udtalelse om foreningens synspunkter i anledning af lovforslagenes indhold, specielt med henblik på overgangen til stofpatentets ubegrænsede patentering af lægemidler og disses virksomme indholdsstoffer.

Med udgangspunkt i industriministerens skriftlige fremsættelse af lovforslagene den 28. november 1980 finder Danmarks Apote-

kerforening anledning til at fremsætte visse betragtninger.

Industriministeren begrundet bl.a. genfremsættelsen med vigtigheden af, at Danmark deltager i det internationale patentarbejde og hermed også får del i de rationaliseringsfordele, som samarbejdet vil medføre. I den anledning skal Danmarks Apotekerforening henvise til Industrirådets udtalelse i sit brev af 27. oktober 1980 til Industriministeriet. Her hedder det på første side vedrørende Den europæiske Patentkonvention:

»Uanset om Danmark ratificerer konventionen eller ej, kan danske virksomheder nyde godt af de vigtigste rationaliseringsfordele, som oprettelsen af Den europæiske Patentmyndighed indebærer.«

Dette synspunkt deles af civilingeniør P. Hjortsø, Politiken den 7. januar 1981.

Videre begrundet industriministeren genfremsættelsen med Danmarks undertegnelse af begge konventioner. Danmarks Apotekerforening finder at måtte give hr. Lawaetz ret, når han under lovforslagenes første behandling den 5. december 1980 udtalte:

»Prestige må vi se bort fra. Vi må rent egoistisk varetage vore egne interesser. Her må man skele til Danmarks erhvervsstruktur med de overordentlig mange mange små og mellemstore virksomheder foruden de få store.«

Når industriministeren i fremsættelsen anfører, at hovedformålet med Den europæiske Patentkonvention er at simplificere og billiggøre udstedelsen af patenter, skal foreningen henvise til civilingeniør P. Hjortsø. Denne skriver i Politikken den 7. januar 1981:

»Til eksempel kan nævnes, at indleveringsgebyret for en dansk patentsøgning er kr. 800, for hvilket gebyr ansøgeren får både en nyhedsundersøgelse og patenterbarhedsprøvnings for sin opfindelse. For at opnå det samme ved Europa-patentmyndigheden skal der betales kr. 12.700, hvis blot et enkelt land er designeret, og så bliver prøvningen endda dårligere end den, som det danske Patentdirektorat kan præstere, fordi Europa-patentmyndigheden ikke tager trykskrifter på skandinaviske sprog i betragtning.

Hvad der blev forudsagt for flere år siden, er da også blevet bekræftet i de par år, Europa-patentkonventionen har været i kraft, nemlig at udgifterne til en Europapatentansøgning er 4-5 gange så store som udgifterne til en national patentansøgning. Dette levner ganske vist stadig en økonomisk gevinst til den, der søger om 5 eller flere patenter, en økonomisk gevinst, som også haves, selv om vi ikke ratificerer, men der er næppe tale om rationalisering, således som erhvervslivet forstår dette begreb.«

Med hensyn til industriministerens omtale af det erhvervsøkonomiske sigte med fællesskabskonventionen kan Danmarks Apotekerforening tilslutte sig hr. Alfred Hansens kritiske bemærkninger under lovforslagets første behandling, hvorunder hr. Alfred Hansen citerede professor Karl Lerstrups kronik i Børsen af 2. december 1980.

Foreningen er ligeledes enig med hr. Alfred Hansen i dennes bemærkninger om det øgede antal patenter, som efter konventionernes ratificering vil binde dansk industris handlefrihed. Selv Industrirådet peger i sit brev af 27. oktober 1980, side 4 på, at fællesskabspatentet vil blive et af de mest attraktive og kvalificerede patenter på verdensmarkedet, hvilket vil medføre et meget stort antal patenter med gyldighed for hele EF. Dette leder direkte til den fare, som hr. Lawaetz påpegede under lovforslagets første behandling, nemlig faren for at dygtige danske producenter reduceres til licensproducenter.

Et af resultaterne af den store forøgelse af patenter med gyldighed for Danmark påpeger hr. Kai Norup i sin udtalelse til Børsen den 27. oktober 1980. Det hedder her:

»Resultatet af dette må formodes at blive, at vi i Danmark kommer til at opleve en stigning i antallet af krænkelssager.«

I sin fremlæggelse lægger industriministeren vægt på en lettelse af Patentdirektoratets arbejdsbyrde. Civilingeniør P. Hjortsø udtaler i Politiken den 7. januar 1981, at industriministeren overdriver betydningen af antallet af uafsluttede sager. Yderligere påpeger hr. Hjortsø, hvorledes det reducerede antal nationale patentansøgninger vil medføre arbejdsløshed blandt patentingeniører hos direktora-

ret såvel som hos patentbureauer, og ikke at forglemme en mistet indtjening af ca. 50 mio D.kr. i fremmed valuta.

Industriministeren fortsætter sin fremsættelse med at understrege, at flere patenter betyder import af teknologi af væsentlig betydning for landets industrielle udvikling. Denne mening deler hr. Kelm-Hansen i sin ordførertale under lovforslagets første behandling. Danmarks Apotekerforening finder det nødvendigt at fremhæve, at patenter med gyldighed for Danmark aldrig har været en nødvendighed for at få kendskab til informationsindholdet i skrifterne. Såvel gennem Patentdirektoratets serviceafdeling som gennem patentbureauerne eller ved egne søgninger har man hidtil kunnet skaffe sig al ønskelig viden om teknologiske fremskridt til inspiration og udvikling for dansk industri og erhvervsliv. Noget helt andet er, at dansk industri ved det øgede patentantal er tvunget til at importere teknologi ved licensaftaler, altså den fare som hr. Lawaetz forudser.

Industriministeren fremhæver i fremsættelsen, at den forøgede overvågning vil medvirke til, at virksomhederne holder sig bedre à jour med tekniske nyskabelser inden for deres område. Herved skulle dansk erhvervslivs ressourcer i større grad rettes mod industriel forskning og produktudvikling. I Politiken den 27. oktober 1980 påpeger hr. Kai Norup den stærkt stigende økonomiske belastning, som bliver resultatet af den øgede overvågning. Enten må organisationer og firmaer oprette/udvide egne patentafdelinger, eller betale for overvågningen hos serviceafdeling eller patentbureauer. Det står Danmarks Apotekerforening uklart, hvorledes en økonomisk belastning kan rette ressourcer mod noget som helst.

Danmarks Apotekerforening kan ikke anbefale, at Folketinget følger industriministeren i lovforslaget om ophævelse af undtagelsesbestemmelserne for patentering af lægemidler, gældende patentlov kapitel XI, punkt 1, stk. 2. Det er foreningens meget klare opfattelse, at de ændringer, som siden 1977-fremsættelsen er sket i landets økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation, taler endnu stærkere for en opretholdelse af forbudet mod patentering af lægemidler og disses virksomme bestanddele. Foreningen står uforstående over for hr. Kelm-Hansens bemærkninger under lovforslagets første be-

handling om, at erfaringerne siden 1977 har fået betænkelighederne til at blegne. Foreningen er ikke et sådant omslag bekendt, men kan mere tilslutte sig hr. Kjelgaards udlægning under lovforslagets første behandling om »sandhed med modifikationer«. Mere præcist er det vel at sige, at de allerstørste danske medicinalfabrikker går ind for ratificeringen, medens den valutabesparende og prisdæmpende produktion af synonym-præparater er modstandere, se f.eks. morgenavisen Jyllandsposten den 26. november 1980, hvor direktør Niels Østergaard, A/S Dumex beskriver synonym-produkternes betydning.

Danmarks Apotekerforening er gennem sine medlemmer og sit DAK-Laboratorium også producent af synonym-præparater, men stilles ved indførelse af stofpatent, altså undtagelsesbestemmelsernes bortfald, væsentligt vanskeligere end industrien, idet foreningen kun virker på *dansk område* og derved ikke har eksportindtægter.

Den produktion, der i dag foretages på landets apoteker, er fordelt på ca. 1500 præparater, og disse præparater repræsenterer 40 pct. af de lægemiddelpakninger, der udleveres fra apotekerne.

Denne andel har været meget stabil i de sidste 10 år, hvilket udelukkende skyldes, at Danmarks Apotekerforening under gældende patentlovs forbud mod lægemiddelpatenter har iværksat udvikling og markedsføring af nyere lægemidler til erstatning for ældre og umoderne lægemidler. Den omtalte udvikling er foretaget ved at indkøbe de aktuelle råvarer og herudfra formulere det færdige lægemiddel.

På det økonomiske område har de apoteksproducerede præparater en andel på 20 pct. af omsætningen. Fordelingen mellem udenlandsk og dansk produktion er vist i bilag 1. Årsagen til, at andelen i kroner og øre er mindre end mængdeandelen, er, at de ældre lægemidler er forholdsvis billige, samt at de nyudviklede præparater markedsføres til priser, der ligger op til 20 pct. under tilsvarende præparater. Dette forhold har ofte medført, at markedsføring af et apoteksfremstillet præparat har resulteret i en prisnedsættelse hos konkurrenterne. Denne effekt er vist i bilag 2. Set med forbrugernes øjne har markedsføring af de apoteksfremstillede præparater således en prisdæmpende effekt.

Set fra en samfundsøkonomisk synsvinkel må apoteksproduktionen betegnes som valutabesparende. Således indkøbes kun de relativt billige råvarer i udlandet, medens det omkostningskrævende udviklings- og dokumentationsarbejde udføres her i landet.

Såfremt patentlovens bestemmelser vedrørende adgangen til patentering af lægemidler og disses virksomme stoffer ændres ved undtagelsesbestemmelsernes ophævelse, således som forudset i lovforslag nr. L. 88, ville dette have meget uheldige følgevirkninger.

Lægemedelindustrien, i særlig grad den udenlandske, vil ved hjælp af produktpatentet kunne opretholde et fuldstændigt monopol på det enkelte lægemiddel og dets virksomme stof i hele patentets løbetid på 20 år. Det vil i dette tidsrum ikke være muligt for synonym-producenter, herunder danske apoteker, at udvikle og markedsføre lignende præparater med samme virksomme indholdsstof. Effekten af sådanne tilstande er forsøgt anskueliggjort på bilag 3, dog kun for Nitrazepam-præparater (sovemiddel). Foreningen er dog overbevist om, at den virkelige udgiftsforskel vil være væsentlig større, idet konkurrence fra danske synonym-præparater har påvirket prislejet for udenlandske præparater i nedadgående retning. Ved produktpatent og dermed manglende konkurrence vil patenthaver kunne opretholde præparatets pris, så længe patentet udelukker konkurrence. Dette forhold vil oftest blive set, hvor det drejer sig om udenlandsk producerede præparater, idet danske myndigheder vil stå svagt i vurderingen af rimeligheden af præparatets pris.

Effekten af produktpatentet vil derfor være øget udgift for den enkelte patient og for landet. Forholdet anskueliggøres ved bilag 4. Da hovedparten og yderligere de dyreste lægemidler er importeret, vil følgen også blive et større valutaforbrug.

En betingelse for opretholdelse af den billigere og valutabesparende apoteksproduktion er en stadig fornyelse af sortimentet. Dette sidste vil være stærkt vanskeliggjort af lægemiddelpatenter. Foreningen skønner, at indførelse af patenter på lægemidler og disses virksomme bestanddele over en årrække vil medføre en nedgang i antallet af personer beskæftiget ved apoteksproduktion af lægemidler. Nedgangen forventes at blive mindst 500 personer.

Beretn. o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

Under de herskende økonomiske og beskæftigelsesmæssige forhold er hverken øgede medicinudgifter og valutaforbrug så lidt som større arbejdsløshed blandt patentingeniører og apotekspersonale det, der bør stræbes imod, og slet ikke som betaling for de få, små og yderst diskutabile modydelser, som kan hidrøre fra ratifikation af de to patentkonventioner og bortfald af undtagelsesbestemmelsen for patentering af lægemidler.

Danmarks Apotekerforening skal derfor på det kraftigste anbefale, at

lovforslagene nr. L. 88 og L. 96 ikke vedtages,

subsidiært,

såfremt lovforslagene nr. L. 88 og L. 96 vedtages, sker dette med ændring, således at undtagelsesbestemmelsen for lægemiddelpatentering opretholdes længst muligt, hvorunder der også tages det fornødne forbehold til Europa-patentkonventionen, og ratifikationen af fællesskabskonventionen udskydes i tilsvarende tidsrum.

Med venlig hilsen

p.f.v.

H. Tovborg-Jensen

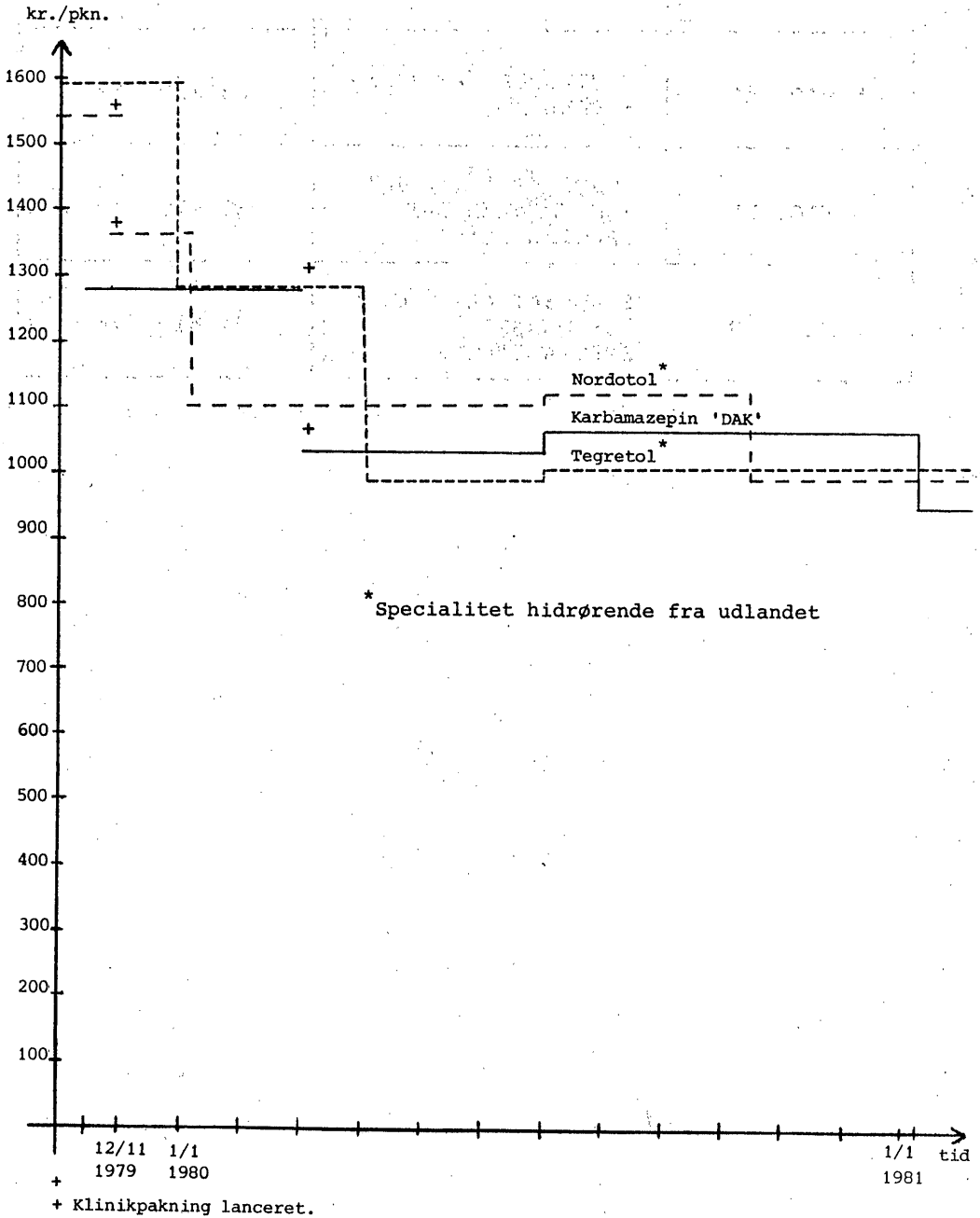
formand

Medicinomsætningen i Danmark fordelt på producenter

Producenter	1971		1973		1975		1976		1977		1978		1979	
	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%
Udenlandske fabrikker	329	41,8	425	42,5	628	45,2	645	44,3	780	47,4	970	49,6	1108	51,3
Danske fabrikker	269	34,2	359	35,9	464	33,3	475	32,7	515	31,3	605	31,0	659	30,5
Private apoteker	189	24,0	216	21,6	299	21,5	335	23,0	352	21,3	379	19,4	393	18,2
I alt	787	100	1000	100	1391	100	1455	100	1647	100	1954	100	2160	100

DAK's prisregulerende effekt på karbamazepin-præparaterne
 Klinikpakning. Pris pr. 1250 stk. à 200 mg.

Bilag 2

Nitrazepam analyse

Bilag 3.

VALUTAUDGIFT	I MIO. KR. 1979	FORBRUGERUDGIFT
8 MIO. KR.	NUVÆRENDE PRÆPARAT- FORDELING	23 MIO. KR.
15 MIO. KR.	FORUDSAT ALT SOLGT SOM UDENLANDSKE SPECIALITETER	33 MIO. KR.
2 MIO. KR.	FORUDSAT ALT SOLGT SOM DANSKE SPECIALITETER	21 MIO. kr.

Samfundsperspektivet

Bilag 4

VALUTAUDGIFT	I MIO. KR. 1979 f. samtl. specialiteter	FORBRUGERUDGIFT
450 MIO. KR.	NUVÆRENDE PRÆPARAT- FORDELING	1900 MIO. KR.
1200 MIO. KR.	FORUDSAT ALT SOLGT SOM UDENLANDSKE SPECIALITETER	2750 MIO. KR.
200 MIO. KR.	FORUDSAT ALT SOLGT SOM DANSKE SPECIALITETER	1600 MIO. kr.

**Ministerens kommentar til skrivelse af 27. januar 1981
fra Danmarks Apotekerforening
er tilgået udvalget sammen med kommentar
til henvendelse af 26. januar 1981 fra Dumex.**

Dumex

Den 26. januar 1981.

I anledning af de af industriministeren den 28. november 1980 skriftligt fremsatte lovforslag (L88 og L96) skal vi tillade os at anføre følgende:

Ved 1. behandlingen af en tilsvarende ændring af patentloven i 1977 udtalte Socialdemokratiets ordfører (1976/77, spalte 2717):

»at der næppe kunne herske nogen som helst tvivl om, at det er rimeligt og fornuftigt at søge en international koordinering af patentretten, og at det er utvivlsomt, at dansk industri, når alle fire konventioner, der omfattes af lovforslaget, er trådt i kraft, vil opnå fordele i form af ensartethed, forenkling og billiggørelse af ansøgning om udstedelse af patenter. På den anden side har det ikke nogen mening at benægte, at tilstræbelsen af disse konventioner også er forbundet med visse problemer, bl.a. vil *europakonventionen* indebære, at vi i Danmark må gå fra en hidtil begrænset produktbeskyttelse til en ubegrænset, det vil sige, at kemiske forbindelser kan patenteres uanset anvendelsesområde. Der vil ligeledes kunne udstedes patenter for lægemidler og næringsmidler, hvilket med danske øjne nok kan forekomme noget betænkeligt, da vi ikke hidtil har haft patentmuligheder på disse områder... (1977/78, spalte 3890) ... Hvis Folketinget imidlertid ikke skulle være sindet at stå ved sin egen beslutning, må vi naturligvis drøfte både muligheden for og betimeligheden af, at Danmark bruger den i konventionen indeholdte adgang til at tage forbehold på disse områder.«

Under folketingsdebatten den gang blev det oplyst, at en lang række myndigheder og organisationer:

Indenrigsministeriet,
Statens Seruminstitut,
Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark – B. F. I. D.,
Danmarks Apotekerforening,

Dansk Forening til Fremme af Opfindelser,

Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953,

De Danske Patentagenters Forening,

Dumex A/S,

Håndværksrådet,

Medicinalfabrikken Gea A/S og

Niels Clauson-Kaas' kemiske laboratorium

frarådede, at lovforslaget vedtoges, og også monopoltilsynet mente, at det ud fra en konkurrencepolitisk synsvinkel var dårligt med en udvidelse af patenterbare områder indenfor lægemidler, næringsmidler og fremstilling af næringsmidler og at både Norge og Finland havde indtaget en afvisende holdning.

Folketinget besluttede i 1978 ikke at vedtage lovforslaget om tilslutning til europapatentkonventionen, og det blev under arbejdet i erhvervsudvalget af et flertal tilkendegivet (jfr. betænkning af 19. maj 1978, blad 768)

»at spørgsmålet om indførelse af adgang til patent på lægemidler har i særlig grad haft udvalgets opmærksomhed, idet der i nogle henvendelser har været argumenteret for vedtagelse af lovforslaget med mulighed for at opnå sådanne patenter, mens andre stærkt har frarådet at man på nuværende tidspunkt indfører adgang hertil, og at Danmark benytter sig af den mulighed, der består i henhold til Den europæiske Patentkonventions artikel 167 og Strasbourgkonventionens art. 12 for at tage forbehold mod indførelse af patent på lægemidler.

Det er over for udvalget oplyst, at der ikke er mulighed for at tage forbehold i forbindelse med tilslutning til Fællesskabets Konvention, der dog først ventes at træde i kraft om en årrække. Udsættelse i henhold til Europapatentkonventionen kan udstrækkes til 10 år, der under ganske særlige omstændigheder kan forlænges med 5 år. Et forbehold skal dog tages tilbage, så snart forholdene tillader det...

...Udvalget har været indstillet på at løse disse problemer for medicinalbranchen ved at udnytte muligheden for forbehold i henhold til Den europæiske Patentkonvention...«

Man var altså i 1978 sindet at benytte adgangen til at tage forbehold til den i 1967 vedtagne patentlov. Hvad er det så, der er sket, som kan få den nuværende socialdemokratiske ordfører til den 5. december 1980 under første behandlingen af det nu foreliggende forslag at sige, at »erfaringerne i den mellemliggende periode har fået betænkelighederne til at blegne en del«? Mon man ikke blot føler sig bundet af sin vedtagelse af patentloven af 20. december 1967, selvom ingen internationale juridiske krav kan tvinge Danmark til at tiltræde konventionen.

Så vidt vi i Dumex kan se, kan der ikke foreligge erfaringer i den mellemliggende periode, eftersom stofpatent ikke blev vedtaget i 1978, og vi er af den opfattelse, at den mellemliggende tid snarere har fået flere firmaer og organisationer (f.eks. Landbrugsrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd) til at erkende, at det havde været dyrt for det danske samfund at gennemføre ratifikationen. Vi henviser til den polemik, der har fundet sted i pressen.

I vor henvendelse til Folketingets Erhvervsudvalg den 12. april 1978 gjorde vi rede for, at de udenlandske medicinproducenter gerne så et produktpatent indført, fordi de derved opnår en ekstra beskyttelse, der giver højere forbrugerpriser og større indtjening. At det stadig er de store multinationale selskabers politik, fremgår af en annoncekampagne, som Roche har gående i internationale tidsskrifter. Temaet er, at hvis man støtter efterligningerne, forhindrer man nye opfindelser; men det mærkværdige er, at de nævnte eksempler er produkter, hvor patenterne enten er udløbet eller er nær ved at udløbe. D.v.s. at et produktpatents indførelse ikke ville kunne forhindre andre firmaer i at efterligne netop disse præparater. Meningen er derfor snarere at få lægerne til at fortsætte at skrive recepter på de nævnte varemærker og derved fortsat holde prisen og indtjeningen oppe udover den beskyttelse i tid patentlovgivningen giver.

Der er naturligvis god mening i at opretholde en patentlovgivning, der giver mulig-

hed for en indtjening, der sikrer udvikling af nye produkter, men det er næppe hensigtsmæssigt, at kun nogle få virksomheder i kraft af et stofpatent kan få monopol på at forske. Set med vore øjne repræsenterer et fremgangsmådepatent således som det hidtil har været praktiseret, et rimeligt alternativ til et stofpatent. Netop det schweiziske multinationale medicinselskab Hoffman-La Roche benytter kæmpebeløb på forskning, (f.eks. kom det frem i monopolankenævns sagen om beroligende midler, at Roche anvendte 1,9 milliarder danske kroner på forskning i 1975 – se vedlagte uddrag af Monopoltilsynets meddelelser nr. 2, 1977, side 60), medens den samlede danske medicinindustri i sammenligning hermed kun kan anvende meget ringe midler til forskning, ca. 100 millioner kroner. Dette beløb vil blive betydelig ringere, hvis de multinationale selskaber kan opnå en yderligere beskyttelse i form af et produktpatent og derfor vil mange danske fabrikker have færre midler til at skabe nye produkter gennem forskning. Det er derfor karakteristisk at det er de store lande med de store multinationale selskaber, der har presset på for at få gennemført et EF-produktpatent, fordi det er disse, der vil have den største fordel af et sådant patent.

Under et fremgangsmådepatents vilkår er det lykkedes den samlede danske medicinindustri, bl.a. gennem synonympræparater at skabe sig en anselig position blandt verdens medicinindustri og en for landet værdifuld eksport. (Se vedlagte oversigt fra FN.) For Dumex' vedkommende kan vi med vedlagte liste demonstrere, at vi fra 1962 til 1980 har markedsført 17 lægemidler, der på introduktionstidspunktet kun fandtes som importerede præparater. Med undtagelse af tre stoffer er der tale dels om stoffer, hvortil Dumex har opfundet egne fremstillingsprocesser uafhængige af de af opfinderne patenterede præparater, dels om licenser, som Dumex utvivlsomt ikke ville have opnået, hvis de udenlandske originalopfindere havde følt deres danske monopolstilling tilstrækkeligt beskyttet ved stofpatent. Da vi samtidigt har markedsført disse præparater til ca. 10 pct. lavere priser for forbrugerne, har vi erstattet udenlandske firmaers tilsvarende præparater og sparet det danske samfund for mange millioner kroner (547,04 mill. kr.). Derudover

har vi skabt en eksport af disse præparater til andre lande på 1,01 milliarder kr.

Det ville ikke have været muligt, hvis der havde eksisteret et spærrende produktpatent. Så ville vi dels ikke kunne producere i Danmark og dels ikke kunne opfylde de udenlandske krav om, at en dansk registrering er nødvendig for at opnå det udenlandske lands salgstilladelse.

Beregninger har vist, at det danske samfund med et fremgangsmådepotent for medicin har opnået en præparatfordeling mellem importeret medicin og dansk fremstillet medicin, der pr. år betyder en valutaudgift på ca. 500 mill. kr. Hvis al medicin skulle importeres på grund af at udenlandske firmaer havde dækket sig med stofpatenter, ville der blive brug for 1.200 mill. kr. i valutaudgift, men kun 200 mill. kr. i råvareudgift, hvis al medicin kunne fremstilles i Danmark.

Vi vil således stærkt anbefale, at ratifikationen af de to konventioner udskydes, indtil EF-patentkonventionen er en realitet i alle EF-medlemslande.

I modsætning til EF-patentkonventionen er den Europæiske Patentkonvention allerede trådt i kraft. Det forekommer os, at der hersker en vis uklarhed i offentligheden i henhold til sammenhæng mellem udkastet til den nye danske patentlov og tiltrædelsen til Europapatentkonventionen.

Forholdet er det, at udkastet er *tilpasset* den europæiske patentlov. Hvis denne blive vedtaget, er dette dog ikke ensbetydende med, at Danmark tiltræder konventionen; vi kan gøre det, eller vi kan, hvis vi foretrækker det, lade være dermed. I hvert fald er vedta-

gelsen af den nye patentlov en nødvendig forudsætning for ratificering, *dog med et vigtigt forbehold:*

Jfr. Art. 167 af patentkonventionen kan enhver kontraherende stat forbeholde sig ret til at bestemme, at der ikke skal gives beskyttelse for kemiske produkter eller for nærings- eller lægemidler. Dette forbehold har virkning i højst ti år fra konventionens ikrafttræden (det kan evt. forlænges med yderligere fem år) – d.v.s. fra den 7.10.1977.

Danmark er karakteristisk ved, at dets industri er delt op i en række »småindustrier« og dette gælder også medicinområdet, og desværre er enhver af disse svage, når det gælder om at tage kampen op med de store multinationale selskaber. Desuden er en ikke uvæsentlig del af den danske medicineksport eksport til tredielande, der normalt ikke har patentdækning. Denne eksport ville også rammes ved indførelse af stofpatent på lægemidler.

Der er ikke fuld enighed i vor brancheforening om vore synspunkter, idet visse af de større firmaer mener, at dansk medicinindustri gennem egen produktudvikling har styrket sin patentmæssige modstandskraft. Vi er bange for, at dette er et alt for optimistisk standpunkt, og at virkeligheden vil vise, at vi ikke har den tilstrækkelige modstandskraft, og at det vil blive dyrt for landet. Vi beder derfor om, at vore argumenter imod ophævelsen af særbestemmelserne for lægemiddelpatenter bliver alvorligt overvejet i betragtning af de alvorlige konsekvenser, det kan have for landet.

Med venlig hilsen

A/S DUMEX (Dumex Ltd.)

N. Østergaard

Without the innovators, there could be no imitators

Librium® (chlordiazepoxide HCl) Roche
Premarin (conjugated estrogens) Ayerst Laboratories
HydroDiuril (hydrochlorothiazide) Merck Sharp & Dohme
Lanoxin (digoxin) Burroughs Wellcome Co.
Lasix (furosemide) Hoechst-Roussel
Meticorten (prednisone) Schering Corporation
Anturane (sulfapyrazone) Ciba-Geigy Corporation
Erythrocin (erythromycin) Abbott Laboratories

Research and development, the life blood of pharmacotherapeutic progress

The drugs that have contributed so much to modern medicine were the product of long years of expensive research. And tomorrow's drugs depend upon continuation of the research and development going on right now. The cost of that research is one of the things reflected in the price of a brand-name drug. The substitution of a cheaper "generic" drug for a brand-name product may save the patient some money at the prescription counter. However, it threatens the very foundations of modern pharmaceutical research.

The hidden cost of "cheaper" generic drugs

Much of the enthusiasm for generic prescribing is based on a shortsighted view that fails to take such long-term issues into account. While cost is an important factor, pharmaceutical research, the quality of medicine, and future generations of patients must all be considered.

Settling for cheaper drugs today could deprive you and your patients of the drugs they may need tomorrow.

ROCHE®

**To encourage imitation
is to discourage innovation**

Monopoltilsynets meddelelser 1977/2

fastslået, at Dumex' priser er urimelige, og man slutter derfra, at også Roches priser er for høje. Roche har ikke kendskab til det materiale monopoltilsynet har modtaget fra Dumex, men det er givet, at omkostningsforholdene i Dumex ikke kan sammenlignes med omkostningsforholdene i en selvstændig forskende medicinfabrik som Roche. Det er i strid med almindeligt anerkendte forvaltningsretlige principper at bygge en afgørelse på oplysninger, som er ukendte for den virksomhed afgørelsen angår.

Når man skal vurdere store forskende medicinfabrikkers nettoindtjening, må der tages afgørende hensyn til fabrikkernes årlige udgifter til farmaceutisk forskning og til videreudvikling af foreliggende præparater. Hertil kommer, at medicinfabrikkerne har betydelige kontrolomkostninger, som normalt henføres til fabrikationsomkostninger.

Roche-koncernen havde i 1975 forsknings- og udviklingsomkostninger på ca. 750 mio. S.fr. eller ca. 1,9 mia. d.kr. I årene forud har man haft nogenlunde tilsvarende forsknings- og udviklingsomkostninger, som i øvrigt udgør ca. 15 pct. af omsætningen.

En imiterende virksomhed som Dumex har ikke nær så store forskningsudgifter som Roche, og det er derfor helt uberettiget, når monopoltilsynet bygger afgørelsen vedrørende Roche på regnskabsoplysninger fra Dumex.

Monopoltilsynet har til støtte for sin påstand bl.a. anført, at tilsynet har konstateret, at der på et nærmere afgrænset vareområde forekommer urimelige priser, og tilsynet har

derefter foretaget et indgreb efter lovens § 6.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at »indgreb i prisdannelsen vil blive bragt i anvendelse på områder, hvor der forekommer en ufuldkommen priskonkurrence og træghed i den almindelige pristilpasning. Også på områder, hvor andre konkurrencemidler end priskonkurrencen bringes i anvendelse, f.eks. omkostningskrævende konkurrencemidler o.lign., kan der være anledning til at benytte prislovens indgrebsbeføjelser for at sikre en rimelig prisdannelse«. Endvidere skal der gribes ind på områder, hvor der foreligger en almindelig inflationær prisudvikling. Der er således ingen tvivl om, at direkte prisindgreb kan anvendes såvel i en »akut« situation med henblik på at forhindre urimelige prisstigninger m.v. som i tilfælde, hvor der konstateredes urimelige priser som følge af ufuldkommen priskonkurrence og træghed i den almindelige pristilpasning.

Endvidere har monopoltilsynet anført, at reglerne i pris- og avancelovens § 7 ikke kan føre til, at en virksomhed, der er et datterselskab af en anden virksomhed, har krav på, at et indgreb efter § 6 skal baseres på datterselskabets indkøbspris fra moderselskabet, og dette måtte gælde, hvadenten moderselskabet er dansk eller udenlandsk. Ligesom en dansk virksomhed, der måtte udskille salgsfunktionen i et særligt selskab, ikke kan forlange, at den »interne afregningspris« mellem moderselskabet og salgsselskabet skal betragtes som kostpris i lovens forstand, må det gælde, at dette heller ikke kan forlanges, når moderselskabet er en udenlandsk virksomhed.

DEPARTMENT OF INTERNATIONAL ECONOMIC AND SOCIAL AFFAIRS
STATISTICAL OFFICE

DÉPARTEMENT DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES ET SOCIALES INTERNATIONALES
BUREAU DE STATISTIQUE

1978
YEARBOOK OF
INTERNATIONAL TRADE STATISTICS
ANNUAIRE STATISTIQUE
DU COMMERCE INTERNATIONAL

VOLUME II

TRADE BY COMMODITY
COMMODITY MATRIX TABLES,
COMMERCE PAR PRODUIT
TABLEAUX DE LA MATRICE PAR PRODUIT

UNITED NATIONS/NATIONS UNIES
New York, 1979

541 MEDICINAL ETC PRODUCTS

PROD MEDICINAUX PHARMACEUT 541

TRADE BY COMMODITY IN THOUSAND U.S. DOLLARS - COMMERCE PAR PRODUIT EN MILLIERS DE DOLLARS E.U

Main trade table with columns for countries (COUNTRIES-PAYS) and years (1974, 1975, 1976, 1977, 1978). Rows list various countries and regions like World, Developed Market, Africa, etc.

(VALUE AS PERCENTAGE OF WORLD TOTAL) (VALEURS EN POURCENTAGE DU TOTAL MONDIAL)

Percentage of world total table with columns for years (1969-1978) and rows for countries/regions. Values are percentages of the world total.

Besparelser for det danske samfund

PROZIL	Salg ab fabrik	1962-1980:	25,02	mill.	kr.
DUMOCYCLIN	- - -	1962-1980:	31,08	-	-
ERGOTEX	- - -	1962-1976:	1,0	-	-
DEPRINOL	- - -	1962-1980:	2,19	-	-
CHLORAMEX	- - -	1963-1979:	0,41	-	-
DUMOCYCLIN m. hydr.	- - -	1963-1980:	2,53	-	-
MONAZAN	- - -	1963-1976:	4,--	-	-
DUMOCYCLIN vet.	- - -	1964-1977:	0,5	-	-
OXYCYCLIN	- - -	1964-1980:	2,11	-	-
DOPAMET	- - -	1965-1980:	73,28	-	-
DILCIT	- - -	1966-1980:	4,91	-	-
STESOLID	- - -	1966-1980:	196,55	-	-
CONFORTID	- - -	1966-1980:	92,67	-	-
RISOLID	- - -	1968-1980:	3,84	-	-
METRONIDAZOL	- - -	1968-1980:	0,90	-	-
NITRAZEPAM (DUMOLID)	- - -	1970-1980:	14,56	-	-
IMPUGAN	- - -	1971-1980:	41,75	-	-
		Ialt:	497,31	mill.	kr.
		+ 10 %:	49,73	-	-
			547,04	mill.	kr.

Eksportindtægter for de samme præparater: 1.011,00 mill. kr.

Ialt: 1.558,04 mill. kr.

Ministerens kommentarer til henvendelserne fra Dumex og Danmarks Apotekerforening.

Almindelige bemærkninger med hensyn til spørgsmålet om stofpatent på lægemidler.

1. Ved lægemidler forstås medicinske præparater såsom vacciner, piller, mikstur osv., det vil sige kemiske stoffer og blandinger heraf, der har en terapeutisk eller profylaktisk virkning. Kirurgiske instrumenter og andre mekaniske anordninger, der benyttes i lægevidenskaben, er ikke lægemidler i patentlovens forstand, og de kan derfor frit patenteres. Derimod kan helbredelses- og operationsmetoder m.v. ikke patenteres, jfr. § 1, stk. 3.

Det gældende forbud mod stofpatent på lægemidler vedrører alene lægemidlet som sådant, medens der frit kan meddeles patent på fremgangsmåder til fremstilling af lægemidler, og sådanne patenter meddeles i meget stort tal. Ud af de ca. 2100 patenter, udstedt her i landet i 1979 var ca. 350 fremgangsmåder til fremstilling af lægemidler. Hvis den patenterende fremgangsmåde er den eneste praktikable til fremstilling af stoffet, yder patentet en ganske stærk beskyttelse, jfr. patentlovens § 3, stk. 1, nr. 3, om den indirekte produktbeskyttelse.

Af lovens ordlyd kunne man få det indtryk, at patentering inden for lægemiddelinindustrien altid må forudsætte, at fremgangsmåden ved tilvirkningen er ny, idet det er den, og kun den, der efter lovens ord skulle kunne patenteres. Praksis havde imidlertid allerede under den indtil 1967 gældende patentlov for længst sat sig ud over dette krav som følge af en i 1937 afsagt kendelse af en af handelsministeren nedsat særlig kommission. Denne praksis er blevet bekræftet og videreført af den nugældende patentlov ved dennes ikrafttrædelse i 1968. Man har såvel i Danmark som i de øvrige nordiske lande i vidt omfang meddelt patent på fremgangsmåder, uanset at fremgangsmåden ikke i sig selv er ejendommelig og derfor ikke kan anses for en opfindelse, hvis produktet kan påvises at have en overraskende terapeutisk virkning (analogifremgangsmåder). Da man

således i meget vidt omfang meddeler patenter på fremgangsmåder til fremstilling af lægemidler under hensyn til det fremstillede produkts lægelige virkning, har man i realiteten ydet en patentbeskyttelse, der kommer ret nær til den beskyttelse, man ville yde ved et produktpatent. Det forudsættes dog, at der i hvert fald teoretisk er en anden mulighed for fremstilling af det pågældende stof, idet man ikke ved at patenteres samtlige mulige fremgangsmåder ved fremstilling af stoffet må kunne få patent på dette.

De opfindelser, som A/S Dumex har fået patent på, angår specielle fremgangsmåder til fremstilling af lægemidler, som allerede er frembragt af andre. Disse fremgangsmåder adskiller sig fra analogifremgangsmåder derved, at de ikke frembringer nye produkter.

2. Den beskrevne patenteringspraksis har sit grundlag i den gældende patentlovs kapitel XI, pkt. 1, stk. 2, som midlertidigt opretholder forbudet mod bl.a. lægemiddelpatenter. Baggrunden herfor er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og i bemærkningerne til § 1, nr. 9.

Det administrative grundlag findes i de af direktoratet for patent- og varemærkevæsenet udstedte patentbestemmelser, bilag II, hvori der bl.a. bestemmes følgende:

»Hvis nyheden ved en opfindelse angives at ligge i fremgangsmåden til fremstilling af produktet, skal kravet eller kravene rettes på »fremgangsmåde«. De almindelige regler gælder for prøvning af opfinderisk enhed og nyhed.

Hvis opfindelsens nyhed angives at ligge alene i produktet, skal kravet eller kravene rettes på »analogifremgangsmåde«. Herefter kan der bevilges patent, til trods for at fremgangsmåden som sådan ikke indeholder noget patenterbart nyt (dvs. er analog med tidligere kendte fremgangsmåder). Forudsætningerne herfor er, at produktet er nyt og har uventede og værdifulde egenskaber, hvilket i det mindste skal fremgå af beskrivelsen.«

3. Til sammenligning med forholdene i andre vesteuropæiske lande skal det anføres, at blandt de lande, der indtil nu har ratificeret Den europæiske Patentkonvention, har alene Østrig taget forbehold overfor meddelelse af patent på lægemidler og næringsmidler. Stofpatent på lægemidler kan således meddeles i Belgien, England, Frankrig, Holland, Italien, Liechtenstein, Luxembourg, Schweiz, Sverige og Vesttyskland. Med det græske lovudkast til ratificering af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention er det blevet klart, at også Grækenland vil indføre stofpatent på lægemidler. Danmark vil derfor i givet fald være det eneste EF-land med forbud mod patent på lægemidler.

4. Endelig vil jeg i denne sammenhæng fremhæve, at bemyndigelsen for industriministeren til at ophæve det gældende forbud mod patentering af næringsmidler og lægemidler samt fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler blev indsat i patentloven i 1967. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at det da gældende forbud måtte bortfalde, såfremt det da foreliggende konventionsudkast til en europæisk patentkonvention blev vedtaget, og der herved skabtes mulighed for erhvervelse af et europæisk patent på lægemidler og næringsmidler, og for såvidt et af de nordiske lande enten var tilsluttet Fællesmarkedet eller Den europæiske Patentkonvention. Dansk erhvervsliv og medicinalindustrien har således nu i en overgangsperiode på godt 14 år haft mulighed for at indrette sig på denne situation.

Samtidig skal anføres, at industrirådet kan tilslutte sig, at det gældende forbud mod patent på opfindelsen af lægemidler ophæves i forbindelse med dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention. Industrirådet har i forbindelse hermed yderligere tilkendegivet, at rådet i øvrigt er af den opfattelse, at dansk medicinalindustri nu er stærk nok til at tåle udenlandske opfinderes patentering af lægemidler i Danmark, og at det eksisterende forbud bør ophæves uanset dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention.

Specielle bemærkninger til skrivelse af 26. januar 1981 fra A/S Dumex.

1. Selskabet ønsker, at den gældende ordning med hensyn til patenter på lægemiddelområdet opretholdes indtil videre, hvilket

man finder bedst stemmende med sine interesser. Det oplyses, at der ikke er fuld enighed i den pågældende brancheforening om disse synspunkter, idet visse af de større firmaer mener, at dansk medicinindustri gennem en produktudvikling har styrket sin patentmæssige modstandskraft.

Hertil skal jeg bemærke, at ved en påtænkt ophævelse af en midlertidig retstilstand vil der altid være nogle få virksomheder, som ikke i løbet af overgangsperioden har fået indrettet deres produktion på den kommende retstilstand og derfor søger ophævelsen udskudt.

2. I forbindelse med regeringens fremsættelse af lovforslag om ratifikation af de europæiske patentkonventioner, ønsker selskabet oplyst, hvad der er sket, siden lovforslaget var forelagt folketinget i 1978. Det anføres hertil, at Folketingets Erhvervsudvalg på daværende tidspunkt var indstillet på at løse medicinalindustriens problemer ved at udnytte muligheden for forbehold i henhold til Den europæiske Patentkonvention.

Hertil vil jeg fremhæve, at de af udvalget i betænkning af 19. maj 1978 fremsatte ændringsforslag til lovforslaget ikke indeholdt forslag til opretholdelse af det gældende forbud mod patentering af lægemidler med henblik på udnyttelse af forbeholdsadgangen i artikel 167 i Den europæiske Patentkonvention. På denne baggrund er det foreliggende lovforslag altså ikke udtryk for en holdningsændring.

Samtidig finder jeg dog anledning til at henvise til industrirådets ovenfor nævnte indstilling. Endelig vil jeg ikke lægge skjul på, at Danmark i EF-sammenhæng vil komme til at indtage en usædvanlig særstilling, såfremt der efter ratifikation af Den europæiske Patentkonvention ikke vil kunne udtages stofpatenter på såvel næringsmidler som lægemidler i Danmark.

3. Selskabet henviser til, at indførelse af stofpatent på lægemidler vil betyde, at multinationale medicinalfirmaer vil opnå en monopolstilling på det danske marked.

Det ligger i patentrettens natur, at den gennem offentliggørelse af de patenterede opfindelser fremmer den tekniske udvikling, ligesom den er til fordel for de virksomheder, der gennem et omfattende forskningsarbejde bidrager til denne udvikling. Dette er

Beretn. o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

der særlig grund til at understrege med hensyn til udvikling af nye lægemidler. Den omstændighed, at visse virksomheder inden for en branche i et land ikke står teknisk på højde med tilsvarende industri i udlandet og hidtil ikke har iværksat et forskningsarbejde af tilsvarende omfang som udenlandske virksomheder, kan ikke begrunde, at industrimrådet som sådant holdes uden for patentlovgivningen. Denne bør ikke benyttes til en indirekte beskyttelse af indenlandsk industri. Anses en beskyttelse for fornøden, må den iværksættes på anden måde, men ikke derved at man gennem patentlovgivningen giver den pågældende industrigren mulighed for uden licensbetaling at udnytte det af andre virksomheder iværksatte forskningsarbejde.

De i henvendelsen anførte argumenter med hensyn til en mindre medicinalindustris stilling i forhold til udenlandske virksomheder gælder i øvrigt ikke specielt denne industrigren, men synes at have gyldighed også på alle andre områder, hvor store udenlandske industrivirksomheder udfører et betydeligt forskningsarbejde og søger resultaterne patenteret her i landet. Sådanne synspunkter bør derfor ikke kunne begrunde specielle undtagelser for netop det område, der her drøftes.

I bemærkningerne til hvad indførelse af stofpatenter vil betyde for de multinationale medicinalfirmaer, henviser A/S Dumex til en annoncekampagne, som medicinalfirmaet Hoffman-La Roche m.h.t. visse produkter har ført over temaet, at støtte til efterligninger hindrer nye opfindelser. Da patenttiden for de pågældende produkter er enten udløbet eller nær ved at udløbe, er det selskabets opfattelse, at baggrunden for kampagnen ikke er hensynet til nye opfindelser, men snarere at sikre de pågældende produkters markedsværdi efter udløbet af patenttiden. At dette også skulle være Hoffman-La Roches intention, må efter min opfattelse nærmest være indlysende og fuldt legitimt, da en hvilken som helst erhvervsvirksomhed må og bør sikre sine produkters fortsatte markedsføring efter beskyttelses-periodens udløb.

4. Selskabet henviser yderligere til, at ratifikation af Den europæiske Patentkonvention uden udnyttelse af adgangen til at tage forbehold over for patent på lægemidler, vil blive dyrt for Danmark i form af tabt valuta-

indtjening, dels som følge af en nedgang i eksporten af synonympræparater dels som følge af en forøget import af lægemidler.

Hertil skal først og fremmest anføres, at den eksport af synonympræparater, som A/S Dumex plæderer for, alene kan eksporteres til (oversøiske) lande, som ikke kender produktpatenter inden for medicinalindustrien. Der er således tale om en meget snæver eksport og samtidig en stærkt konkurrencebetonet eksport, idet udenlandske virksomheder, der driver en tilsvarende politik som A/S Dumex, vil kunne indgå i konkurrencen på de pågældende markeder.

I en vurdering af, hvorvidt en forøget import af lægemidler vil få indflydelse på den danske valutastilling, indgår flere momenter. I den danske synonymproduktion indgår import af råvarer, og ressourcer i øvrigt, der i stedet kunne udnyttes langt bedre til produktudvikling. Yderligere har eksport af synonympræparater en yderst konkurrencebetonet karakter. En eksport baseret på nyudviklede og patenterbare produkter indtager derimod en konkurrencemæssig særstilling, ligesom eksportmarkederne for sådanne produkter er betydeligt større og mere købedygtige.

Det er derfor min opfattelse at indførelse af stofpatent på lægemidler på længere sigt vil få positive valutamæssige konsekvenser for Danmark.

Specielle bemærkninger til skrivelse af 27. januar 1981 fra Danmarks Apotekerforening.

1. Til foreningens bemærkninger om, at en stigning i antallet af patenter med gyldighed for Danmark vil binde dansk industri, skal anføres, at en stigning i antallet af patenter er ensbetydende med import af teknologi. Et veludviklet patentsystem øger erhvervslivets muligheder for en intensiveret produktudvikling med henblik på en større konkurrenceevne. Hertil kommer, at licensproduktion tilfører dansk erhvervsliv know-how, som går langt ud over indholdet af patentskrifterne. De enkelte virksomheders ressourcer vil således kunne rettes direkte på forøget produktudvikling med henblik på en bedre konkurrenceevne på eksportmarkederne.

Som anført i mine kommentarer til henvendelsen fra A/S Dumex, finder jeg, at en eksport baseret på synonympræparater er for snæver, og jeg er af den opfattelse, at en eks-

port baseret på intensiv produktudvikling på længere sigt vil være til gavn for såvel beskæftigelsen som erhvervslivet.

2. For så vidt angår foreningens bemærkninger om, hvilken indflydelse ratifikation af konventionerne vi få på den danske valuta-beholdning, tillader jeg mig at henvise til mine kommentarer til henvendelsen fra A/S Dumex. Dog finder jeg anledning til at bemærke, at det meget betydelige antal ubehandlede sager i direktoratet har til følge, at udstedelsen af patenter ofte sker på et så sent tidspunkt, at patentet ikke længere er aktuelt. Dette indebærer, at patentet ikke kan sælges eller danne basis for licens, hvilket er uacceptabelt både for patenthaveren og i valutamæssig henseende.

3. De enkelte virksomheders overvågning vil altid kun omfatte en begrænset del af de europæiske patentansøgninger, der har designeret Danmark, idet overvågning ifølge sagens natur er begrænset til den enkelte virksomheds særlige tekniske område.

Hertil kommer, at overvågningsbyrden for den patentaktive del af dansk erhvervsliv ikke forøges gennem ratifikation af de europæiske patentkonventioner. Denne del af erhvervslivet har altid med henblik på at følge den nyeste teknik overvåget samtlige patentansøgninger og udstedte patenter. Det samme gælder for den eksporterende del af dansk erhvervsliv, der altid har måttet overvåge egne rettigheder på eksportmarkederne, samt andre patenter med henblik på at undgå krænkelser.

En stigning i antallet af patenter med gyldighed for Danmark vil således alene betyde en forøget overvågningsbyrde for den patentdefensive hjemmemarkedsvirksomhed. Da overvågning som ovenfor nævnt er begrænset til den enkelte virksomheds særlige tekniske område, finder jeg ikke som udtrykt i foreningens skrivelse, at der er tale om en stærkt stigende økonomisk belastning. I øvrigt finder jeg anledning til at henvise til min besvarelse af spørgsmål 3.

DE DANSKE PATENTAGENTERES FORENING

Den, 28. januar 1981

Til
Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

Vedr. L88 og L96, folketingset 1980-81.

De Danske Patentagenteres Forening (Patentagentforeningen) har allerede i skrivelse af 31. oktober 1980 til industriministeriet fremsat bemærkninger til lovforslaget og skal hermed over for udvalget resumere hovedpunkterne og fremsætte enkelte supplerende bemærkninger.

1. Erfaringer med Den europæiske Patentkonvention
2. Fællesskabets Patentkonvention
 - A. Forbehold og sprogproblemer
 - B. Forholdet til de nye EF-medlemslande
3. Lovforslagets konsekvenser for patentdirektoratet
4. Konsekvenser for dansk erhvervsliv
5. Konsekvenser for patentagenterne
6. Lovforslagets indhold
 - A. Konsumtion af patentrettigheder
 - B. Indirekte produktbeskyttelse
7. Omvendt bevisbyrde
8. Tillægspatenter
9. Lægemedler og næringsmidler
10. Spørgsmål til industriministeren

1. ERFARINGER MED DEN EUROPÆISKE PATENTKONVENTION

Til belysning af dansk erhvervslivs hidtidige udnyttelse af Den europæiske Patentkonvention kan det oplyses, at der i 1978 og 1979 ud af henholdsvis 3599 og 11020 europæiske patentansøgninger blev indleveret henholdsvis 19 og 32 patentansøgninger fra danske ansøgere, mens der de samme år til patentdirektoratet blev indleveret henholdsvis 938 og 895 ansøgninger fra danske ansøgere.

Efter Patentagentforeningens optælling var der i perioden 14. maj - 10. december 1980, hvor 18 måneders offentliggørelserne omfattede alle tekniske områder, offentliggjort 28 europæiske patentansøgninger af dansk oprindelse ud af ialt 9780 offentliggjorte ansøgninger og 14. januar 1981 var antallet vokset til 42 ud af ialt 11871 offentliggjorte ansøgninger. I perioden 14. maj - 17. december 1980 androg antallet af offentliggjorte danske patentansøgninger fra danske ansøgere ca. 272.

Denne beskedne danske andel af de europæiske patentansøgninger er måske udtryk for en vis tilbageholdenhed over for systemet, men det er ikke Foreningens opfattelse, at en ændring af denne holdning vil influeres væsentligt af en dansk ratifikation, da den økonomiske gevinst som anført under pkt. 4 nedenfor er marginal.

Patentagentforeningen har ikke kunnet konstatere, at der foreligger erfaringer, som sagligt kan begrunde en påstand om, at konventionen nu har vist sin forventede duelighed.

Den europæiske patentmyndighed har ganske rigtigt vist, at den kan fungere godt og smidigt - i hvert fald op til patentudstedelsen. Et virkeligt vurderingsgrundlag fremkommer imidlertid først, når de udstedte patenter har været genstand for indsigelse fra offentligheden, d.v.s. de berørte virksomheder. Indsigelsesproceduren kan - i modsætning til den nationale - først påbegyndes ni måneder efter patentudstedelsen.

Om frygten for en blokering af systemet som følge af et stort antal indsigelser og ap-

peller er berettiget, kan først afgøres om nogle år.

Omkostningerne ved indsigelse og appel er endnu ukendte, og hvor meget de vil reducere den ved den rationaliserede patentudstedelse opnåede fordel, kan næppe forudsiges.

Erfaringer med hensyn til oversættelser af de europæiske patenter til andre sprog end behandlingssproget foreligger heller ikke endnu.

Det foreskrevne undersøgelsesmateriale, der danner grundlag for nyhedsundersøgelsen ifølge Den europæiske Patentkonvention, omfatter ikke patenter og patentansøgninger fra de nordiske lande. Der kan således meget vel blive meddelt europæiske patenter på opfindelser, der er kendt eller ikke adskiller sig væsentligt fra opfindelser, der er patenteret i Danmark eller andre nordiske lande, hvilket ikke er i harmoni med det erklærede mål: at skabe et stærkt europæisk patent.

Helt bortset fra denne målsætning forekommer det åbenbart urimeligt, at der efter dansk ratifikation skal kunne meddeles europæiske patenter med gyldighed for Danmark, uden at dansk patentlitteratur har været taget i betragtning.

Naturligvis har indehaveren af et dansk patent mulighed for at gøre sit patent gældende ved at nedlægge indsigelse mod et europæisk patent, der efter hans opfattelse er foregribet af det danske – hvis han bliver opmærksom på forholdet inden indsigelsesfristen. En sådan indsigelse skal imidlertid nedlægges på ét af de tre behandlingssprog: engelsk, fransk eller tysk, ligesom det danske patent til brug for indsigelsen skal oversættes til det valgte sprog. Overholder patenthaveren ikke indsigelsesfristen, er han henvist til ugyldighedssøgsmål (retssag) for dansk domstol. Disse procedurer involverer betydelige omkostninger for den danske patenthaver.

Det er ved lovforslagets fremsættelse af industriministeren blevet fremhævet, at der fra dansk side har været lagt afgørende vægt på de kontraherende staters ret til at meddele nationale patenter.

Udover at give patenthaveren en tidsbegrænset eneret til at udøve den patenterede opfindelse i Danmark, har danske patenter den defensive funktion at sikre patenthaveren mod, at andre får patent her i landet på den samme eller nærliggende opfindelser. Denne sidste funktion tilgodeses ved patent-

direktoratets nyhedsundersøgelse af indlevere de danske patentansøgninger.

Den ufuldstændige europæiske nyhedsundersøgelse kan altså medvirke til en udvanding af de danske patenters defensive værdi, der kun kan modvirkes ved betydelige udgifter for patenthaveren.

Foreningen har i sin ovennævnte skrivelse af 31. oktober 1980 til industriministeriet, pkt. 11, nærmere uddybet de ovenfor påpegede problemer og herunder henvist til, at der er truffet en særlig aftale med den italienske patentmyndighed om nyhedsundersøgelse i italiensk patentlitteratur.

Foreningen må derfor anbefale, at det – inden dansk ratifikation – sikres, at dansk og så vidt muligt også anden nordisk patentlitteratur inddrages i det obligatoriske undersøgelsesmateriale.

Det er på baggrund heraf og andre usikkerhedsmomenter omkring virkningerne af og omkostningerne i forbindelse med opnåelse af europisk patent, at Foreningen i sin skrivelse til industriministeriet har givet udtryk for, at en væsentlig del af Foreningens medlemmer mener, at der bør næres stor betænkelighed ved en dansk ratifikation af konventionerne.

2. FÆLLESSKABETS PATENTKONVENTION

A. Forbehold og sprogproblemer

Fællesskabets Patentkonvention er i endnu højere grad end Den europæiske Patentkonvention præget af uafklarede spørgsmål, ikke mindst på omkostningssiden. Specielt indeholder konventionens Art. 88–90 en række forbeholdsmuligheder, og det er ikke afklaret, i hvilken udstrækning de enkelte EF-lande vil tage disse forbehold. Patentagentforeningen mener, at Danmark bør tage samtlige disse forbehold og har noteret, at lovforslagets §§ 45, 94, 95 og 96 åbner mulighed herfor, men savner sikkerhed for, at muligheden også vil blive udnyttet, jfr. også bemærkningerne til lovforslaget.

Opmærksomheden henledes specielt på, at det kun er patentkravene i de patenter, der udstedes på grundlag af de forventede 30.000 fællesskabspatentansøgninger om året (mod nu ca. 6000 danske ansøgninger), der skal publiceres på alle EF-sprog. Ansøgeren afgør selv, om han vil udnytte muligheden for alle-

rede på ansøgningsstadiet at indlevere en oversættelse af patentkravene. Til forståelse af patentkravene er det som oftest nødvendigt at læse patentbeskrivelsen, og denne vil kun foreligge på behandlingssproget (engelsk, fransk eller tysk), medmindre et eller flere lande tager forbehold efter Art. 88, jfr. stk. 1. Selv om Danmark tager dette forbehold, er der dog ikke sikkerhed for, at der efter patentudstedelse foreligger en oversættelse af patentbeskrivelsen, jfr. Art. 88, stk. 2-4.

Uanset et dansk forbehold efter Art. 88 vil patentbeskrivelser i hele ansøgningsperioden kun foreligge på behandlingssproget. De deraf følgende overvågningsproblemer er omtalt nedenfor under pkt. 4.

Det ovenfor rejste problem vedrørende den manglende europæiske nyhedsundersøgelse i dansk patentlitteratur bliver endnu større ved fællesskabspatenter, idet antallet af disse må antages væsentligt at overstige antallet af europæiske patenter, hvor Danmark er designet.

B. Forholdet til de nye EF-medlemslande

I forbindelse med lovforslagets fremsættelse har det været anført, at hensynet til Grækenland og de to kommende EF-medlemslande - Spanien og Portugal - talte for, at parlamentsbehandlingen i Danmark, Holland og Irland med henblik på en ratifikation af de to konventioner blev fremskyndet. Spørgsmålet er imidlertid, om hensynet til de nye lande ikke snarere taler for det modsatte.

Af de tre lande har ifølge lovforslagets bilag 1 (fejlagtigt benævnt bilag 2) endnu kun Grækenland underskrevet Den europæiske Patentkonvention - med forbehold for patentering af lægemidler og næringsmidler - men ikke ratificeret konventionen. For alle tre landes patentvæsen gælder det, at det befinder sig på et primitivt stadi, idet patentansøgninger kun underkastes en formel prøvning, hvorefter patent meddeles, hvis blot ansøgningen falder inden for det principielt patenterbare område.

Der forestår således et meget betydeligt lovændringsarbejde, før landene vil kunne ratificere blot Den europæiske Patentkonvention. Spørgsmålet om oversættelse af fællesskabspatentet til et nationalt sprog må antages at være mindst lige så relevant for disse

lande som for Italien, på hvis foranledning forbeholdsmuligheden i Art. 88 i konventionen blev indført.

Spørgsmålet om oversættelser til de forskellige sprog må selvsagt være af væsentlig betydning for dansk erhvervsliv og for prisen for den opnåede »rationaliseringsgevinst«. Det synes derfor som om hensynet til de nye lande snarere taler for, at de får lejlighed til at deltage i de løbende forhandlinger om forberedelsen af konventionens ikrafttræden, og herunder også at gøre det klart, hvorledes de stiller sig til forbeholdene vedrørende oversættelser (Art. 88), tvangslicens (Art. 89) og retssager vedrørende krænkelser (Art. 90).

Det må derfor anbefales, at en dansk stillingtagen til en ratifikation af begge konventioner udskydes, til disse forhold er nærmere belyst, og til de ligeledes påpegede usikkerhedsmomenter vedrørende Den europæiske Patentkonvention bedre kan bedømmes.

3. LOVFORSLAGETS KONSEKVENSER FOR PATENTDIREKTORATET

Foreningen har i udtalelsen til industriministeriet udbedt sig en nærmere redegørelse for forslagens økonomiske konsekvenser, idet det er vor opfattelse, at en ratifikation medfører en forpligtelse til at bevilge beløb af en ikke ubetydelig størrelse i de kommende år, hvis den erklærede målsætning om at opretholde en funktionsdygtig dansk patentmyndighed skal opretholdes.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres en forventet nedgang af nationale danske ansøgninger fra 6000 til 2000 ansøgninger om året. Dette betyder straks en nedgang i indleveringsafgift til patentdirektoratet på 4000 gange 800 kr., dvs. 3,2 mio. kr. om året. Hertil kommer efterhånden tabet af fremlægelsesafgifter, herunder trykningsafgifter, samt af årsafgifter, i det omfang sidstnævnte ikke kompenseres af direktoratets andel (25 - 40 pct.) i årsafgifterne for de europæiske patenter. *Det bemærkes, at direktoratet ikke vil få andel i årsafgifterne for fællesskabspatenterne.*

Opmærksomheden henledes på, at handelsministeren allerede i 1976, jfr. underbilag 2 til bilag 1, spalte 1819-20, stillede sig tvivlende over for, om patentvæsenet på længere sigt kunne hvile i sig selv. På baggrund af de nu indhøstede erfaringer med Den europæi-

ske Patentkonvention må det være muligt at kunne give en mere udførlig redegørelse for de økonomiske konsekvenser af en dansk ratifikation.

4. KONSEKVENSER FOR DANSK ERHVERVSLIV.

Industrirådet går ind for en ratifikation, mens Håndværksrådet nærer betænkelighed, hvilket også gælder en overvejende del af Patentagentforeningens medlemmer. Landbrugsrådet har anmodet om, at en ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention udskydes længst muligt.

Den patentaktive del af erhvervslivet har allerede nu muligheden for at udnytte Den europæiske Patentkonvention med dens rationaliseringsfordele. Det er dog almindeligt anerkendt, at disse fordele kun er aktuelle for den lille del af erhvervslivet, der søger patent i mere end 4-5 europæiske lande, jfr. også de i punkt 1 anførte ansøgningsantal. Hvis Danmark ratificerer, vil det kun medføre en marginalgevinst svarende til besparelsen ved direkte repræsentation gennem en dansk patentagent eller egen patentingeniør over for den europæiske patentmyndighed.

Den del af erhvervslivet, der alene holder sig orienteret om, hvad der er beskyttet i Danmark, må naturligvis foretrække, at konventionerne ikke ratificeres, så overvågningsarbejdet kan holdes på et minimum, dels fordi antallet af patenter holdes nede, dels fordi sproget alene er dansk og retsgyldigt.

For både danske og europæiske patentansøgninger, herunder fremtidige ansøgninger om fællesskabspatent, gælder det, at de på 18-måneders-dagen, jfr. patentlovens § 22, stk. 2, bliver offentligt tilgængelige, og at der udstedes bekendtgørelse herom. Hensigten hermed er, at opfindere og virksomheder på et tidligt stadium kan orientere sig om, hvilke rettigheder de kan blive nødt til at respektere, såfremt ansøgningerne fører til patent.

Under den nuværende patentlovgivning sker bekendtgørelsen om indholdet af *danske patentansøgninger* i et tillæg til dansk patenttidende, som det fremgår af som bilag 1 vedlagte kopi af en side deri, i form af en benævnelse og et sammendrag, der i kort form angiver, hvad opfindelsen går ud på, samt om muligt en typisk figur, hvortil der henvi-

ses i sammendraget. Tillægget er opdelt i et antal sektioner efter patentklasser, således at man kan abonnere på den sektion, som har interesse. På denne måde kan en opfinder eller virksomhed *på dansk* holde sig orienteret om, hvad der søges beskyttet ved patent, og ved anskaffelse af kopier af ansøgningerne *på dansk* gennemgå disse nærmere.

Anderledes forholder det sig med europæiske patentansøgninger og til sin tid også fællesskabspatentansøgninger. De bekendtgøres (som nævnt på 18-måneders-dagen) i et europæisk patentblad på de tre behandlingssprog *tysk, engelsk og fransk*. Bekendtgørelsen af de europæiske patentansøgninger indeholder om selve opfindelsen kun patentklassen samt benævnelsen, som er angivet på de nævnte tre behandlingssprog. Det samme gælder bekendtgørelsen i det europæiske patentblad af udstedte europæiske patenter. Eksempler på disse bekendtgørelser findes som bilag 2 og 3. Selve benævnelsen angiver ikke i detaljer, hvad opfindelsen går ud på, men kun det forholdsvis brede område, som opfindelsen ligger indenfor.

Ansøgerens formelle mulighed for indlevering af en oversættelse af patentkravene til dansk allerede på ansøgningsstadiet, vil kun medføre en begrænset sproglig lettelse af overvågningsarbejdet, da hovedparten af ansøgningerne stadig kun vil foreligge med krav og beskrivelse på behandlingssproget.

En vis yderligere lettelse vil kunne opnås, hvis patentdirektoratet udfærdiger bekendtgørelse af alle offentliggjorte europæiske ansøgninger, hvori Danmark er designeret.

5. KONSEKVENSER FOR PATENTAGENTERNE

En ratifikation blot af Den europæiske Patentkonvention vil medføre en brat nedgang i tilgang af nyt arbejde, og beskæftigelsen vil efterhånden blive reduceret. Da nedgangen i hovedsagen vil ramme ansøgninger fra udenlandske ansøgere, må man regne med bortfald af størstedelen af patentagenterhvervets samlede valutaindtjening til landet.

Til belysning af disse forhold skal Foreningen gengive følgende ansøgningsstatistik fra Sverige:

Antal indleverede ansøgninger til den svenske patentmyndighed:

År	Totalt	Nedgang i forhold til 1977	Fra udenlandske ansøgere	Nedgang i forhold til 1977	Fra svenske ansøgere	Nedgang i forhold til 1977
1977.....	14.979		10.476		4.503	
1978.....	13.473	÷ 10%	8.917	÷ 11%	4.556	
1979.....	10.741	÷ 29%	6.625	÷ 34%	4.116	÷ 10%
1980.....	9.192	÷ 39%	5.108	÷ 51%	4.084	÷ 11%

De svenske tal bekræfter således, at ansøgningsnedgangen væsentligst vil ramme ansøgninger fra udenlandske ansøgere. Det bemærkes, at Sverige kunne designeres i europæiske patentansøgninger fra 1. juni 1978, og at alle tekniske områder kunne behandles fra 1. december 1979.

Vor svenske søsterorganisation har skønnet tabet i indtjening af fremmed valuta til ca. 7 mill. Sv. kr. i 1978, 21. mill. i 1979 og 33 mill. i 1980, hvoraf 3,5 mill. kr. til patentverket.

Den forventede tilsvarende tilbagegang for Danmark kan patentagenterne ikke påregne opvejet af en forøget patentaktivitet hos danske klienter. Det forøgede overvågningsarbejde i forbindelse med europæiske patentansøgninger, der som nævnt ovenfor kan komme på tale, må således i vidt omfang påregnes varetaget af andre foretagender, som f.eks. patentdirektoratets serviceafdeling, hvilket jo også direkte tilsigtes ifølge ministerens fremsættelsestale, eller andre statslige eller statsstøttede foretagender under teknologistyrelsen med samme funktion som elektronikcentralens patentsektion. Med sådanne foretagender, der i det mindste delvis drives for offentlige midler, er det næppe realistisk at tro, at patentbureauerne som rent privat drevne, uafhængige virksomheder kan tage konkurrencen op.

Ligeledes kan der næppe umiddelbart påregnes nogen compensation for indtægtstabt i form af oversættelsesarbejder vedrørende europæiske patentbeskrivelser. For det første stilles der ingen kvalitetskrav til disse danske oversættelser, der for fællesskabspatenternes vedkommende tilmed ikke har nogen retslig betydning for beskyttelsen, og for det andet går der forventelig omkring 3 år efter konventionens ikrafttræden for Danmark, inden oversættelsesarbejde af denne art kan komme på tale.

Selv en betydelig forøgelse af de arbejdsopgaver, som idag udføres for danske klienter, kan heller ikke forventes at give nogen væsentlig compensation, og en kvantitativ reduktion af den uafhængige ekspertise, der vil stå til rådighed for danske virksomheder med hensyn til patentspørgsmål, forekommer derfor sandsynlig. Det forekommer i denne forbindelse væsentligt at fremhæve, at disse rådgivnings- og andre arbejdsopgaver kun kan udføres med sikkerhed for uafhængighed inden for rammerne af et privat liberalt erhverv.

Et problem synes også at rejse sig for den fremtidige uddannelse af ingeniører fra læreanstalter og teknika til kvalificerede patentagenter. I ingeniøruddannelserne har indføring i patentproblemer hidtil haft en meget tilbagetrukket plads, og uddannelsen af patentagenter er derfor sket gennem oplæring i et patentbureau gennem daglig beskæftigelse med behandling af patentsager for danske og udenlandske klienter og over for danske og udenlandske myndigheder i et antal år, således mindst 5 år for at kunne optages som medlem af Patentagentforeningen.

Det er uomtvisteligt, at netop denne daglige kontakt og korrespondance med udenlandske ansøgere og kolleger bidrager væsentligt til, at patentagenterne til stadighed holder sig ajour med de forskellige landes lovgivning og praksis til gavn for danske virksomheder.

En dansk ratifikation vil medføre en væsentlig tilbagegang i denne løbende faglige kontakt og dermed en reel vanskeliggørelse af patentagentuddannelsen. Hertil kommer, at den uddannelse af yngre medarbejdere, som Patentagentforeningens medlemmer hidtil har varetaget, kan blive ramt af den førnævnte indtægtsnedgang for erhvervet.

6. LOVFORSLAGETS INDHOLD

A. Konsumtion af patentrettigheder

Den gældende patentlov indeholder i § 3, stk. 3 nr. 2 en regel om national konsumtion af nationale patentrettigheder, idet den ved patent opnåede eneret ikke omfatter handlinger angående produkter, som af patenthaveren eller med dennes samtykke er bragt i omsætning her i landet.

Det er fortsat uforståeligt, hvorfor der skal være sproglig uoverensstemmelse mellem denne § og Fællesskabets Patentkonvention, Art. 81, hvortil der henvises i lovforslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4), og hvis ordlyd i øvrigt ikke citeres korrekt i ministerens bemærkninger, side 15, spalte 2, linie 5-6, hvor der burde stå:

»eller med hans *udtrykkelige* samtykke er bragt i omsætning i et andet EF-land«.

Foreningen har tidligere rejst dette problem, jfr. underbilag 2, spalte 1971-1972, og ministeren har svaret, jfr. spalte 1980, at det i bemærkningerne (til 1978-loven) klart er fremhævet, at de foreslåede bestemmelser trods forskelle i ordlyden skal forstås på samme måde som konventionens tilsvarende regler. Når dette skal være den faktiske retstilstand, bør det også fremgå direkte af lovteksten.

Det er endvidere uforståeligt, at § 3 skal indeholde to forskellige bestemmelser om konsumtion af nationale patentrettigheder.

B. Indirekte produktbeskyttelse

Også for den indirekte produktbeskyttelse som følge af et patent på en fremgangsmåde bør patentlovens bestemmelse for nationale patenter i § 3, stk. 1, nr. 3 være i overensstemmelse med Fællesskabets Patentkonvention, hvor Art. 29c fastslår, at denne beskyttelse kun gælder produkter, der er opnået »direkte« ved den patenterede fremgangsmåde. Ved patentlovforslagets fremsættelse i folketingsåret 1977-78 blev det alene gennem lovforslagets bemærkninger fastslået, at bestemmelsen for nationale patenter på dette punkt skulle forstås på samme måde som fællesskabskonventionens regel, jfr. spalte 1980. Når dette skal være den faktiske retstilstand, bør det også fremgå direkte af lovteksten.

7. OMVENDT BEVISBYRDE

Fællesskabets Patentkonvention indeholder i Art. 75 en bestemmelse om omvendt bevisbyrde, der ifølge lovforslagets § 92 vil få virkning her i landet for fællesskabspatenter. De bestemmelser i lovforslaget, der vedrører nationale patenter, indeholder ingen regel om omvendt bevisbyrde.

Foreningen, der er af den opfattelse, at der herved tilvejebringes en diskrimination mellem nationale patenter og fællesskabspatenter, har tidligere gjort opmærksom herpå, jfr. spalte 1972-1974 i underbilag 2 til L88/96 bilag 1 samt Foreningens spørgsmål 8, spalte 1976.

Som det fremgår af den daværende handelsministers svar på nævnte spørgsmål 8, spalte 1980-1981, blev det afvist at indføre en lignende regel for nationale patenter med følgende begrundelse (se spalte 1981, 3. afsnit).

»Med retsplejelovgivningens grundsætning om den frie bevisbyrdefordeling ved domstolene er det ikke nødvendigt eller ønskeligt med en ufravigelig bevisregel i patentloven for disse tilfælde. Der bør ikke uden tvingende grunde gribes ind i domstolenes frihed til bevisbedømmelse og derved tillægges en bestemt kategori af opfindelser en særlig beskyttelse. Domstolene vil formentlig under de i art. 75 angivne forudsætninger komme til samme resultat, hvis sagens genstand er et dansk patent.«

Denne begrundelse kan Foreningen ikke tiltræde, idet man herved særligt henviser til den sammenblanding af »bevisbyrdefordeling« og »domstolenes frie bevisbedømmelse«, som svaret giver udtryk for.

Indførelsen af en regel for nationale patenter svarende til Art. 75 i Fællesskabets Patentkonvention betyder alene, at der opstilles en formodning om, at et nyt produkt, der er fremstillet af en anden end den, der har et patent på en fremgangsmåde til fremstilling af det samme produkt, er fremstillet ved den patenterede fremgangsmåde. Det påhviler herefter den sagsøgte at bevise, at han ikke har benyttet den patenterede fremgangsmåde. Domstolenes frie *bevisbedømmelse* påvirkes ikke på nogen måde heraf, idet domstolene stadig, således som det foreskrives i retsplejelovens § 344, stk. 1, afgør, hvil-

ke faktiske omstændigheder der skal lægges til grund for sagens pådømmelse.

Indførelsen af en regel som den omhandlede vil ikke, således som man kunne få indtryk af af ministerens ovennævnte svar, betyde noget brud med dansk retstradition. Foreningen kan herved henvises til, at der allerede i den gældende lovgivning findes talrige eksempler på bevisbyrderegler, jfr. f.eks. færdselslovens § 101, stk. 2.

Endelig skal Foreningen bemærke, at der ved bestemmelsen i stk. 2 i Art. 75, der foreskriver, at der i forbindelse med bevisførelsen skal tages hensyn til sagsøgtes berettigede interesse i at beskytte sine fabriktions- og forretningshemmeligheder, netop er givet domstolene adgang til at udøve den frie bevisbedømmelse.

Der kan efter Foreningens opfattelse heretter ikke anføres noget argument for, at der ved nationale patenter ikke kan indføres nøjagtig den samme bestemmelse som for fællesskabspatenter.

Det skal tilføjes, at også den tyske patentlov indeholder en regel om omvendt bevisbyrde, og at denne endog pr. 1. januar 1981 er udvidet fra kun at omfatte patenter på fremgangsmåder til fremstilling af nye produkter til også at omfatte patenter på fremstilling af kendte produkter.

8. TILLÆGSPATENTER

Patentagentforeningen er fortsat af den opfattelse, at en tillægspatentordning, der tillader at se bort fra hovedpatentets indhold som nyhedshinder, vil være en væsentlig hjælp for ansøgere, der skal beskytte et opfindelseskomples og derved kan komme i selvkollision, jfr. Foreningens spørgsmål 1-4, spalte 1974-1975 i underbilag 2 til L88 og L96 - Bilag 1 i bilag til betænkning og handelsministerens svar, spalte 1977-1979. Modsat ministeren mener Foreningen, at forholdene i tysk lovgivning og erhvervsliv i denne forbindelse er sammenlignelige. Historisk er dansk patentlov i øvrigt udarbejdet på grundlag af den tyske.

Det er i den forbindelse interessant, at den tyske patentlov blev ændret den 1. januar 1981, så der - i lighed med Danmark - blev mulighed for at kræve prioritet fra nationale ansøgninger, mens man bevarede muligheden for indlevering af ansøgning om tillægspa-

tent inden hovedpatentansøgningens offentliggørelse. Den ny franske patentlov af 13. juli 1978 indeholder ligeledes en bestemmelse om tillægspatent i Art. 3, nr. 3 og er altså heller ikke harmoniseret med Den europæiske Patentkonvention på dette punkt.

I den japanske patentlov § 29 bis er der direkte gjort en undtagelse fra reglen om en ældre ansøgnings nyhedsskadelige virkning, nemlig hvis begge ansøgninger står i samme navn på den yngste ansøgnings indleveringsdag. Der har man helt undgået den faldgruppe, som indførtes med de nordiske patentlove i 1967 og kun delvis kastedes til med ændringen i 1978.

Japan og Australien har i forbindelse med lovrevisioner inden for de sidste få år valgt at bevare tillægspatentordningen. Schweiz har på dette punkt slet ikke harmoniseret sin nationale patentlov med Den europæiske Patentkonvention, og har således ikke accepteret den fiktion, at indholdet af en ældre ansøgning skal anses for kendt fra indleveringsdagen. Selvkollision forekommer derfor ikke. Ved helt at fjerne risikoen for selvkollision giver man ansøgeren mulighed for frit at beskrive sin første opfindelse uden frygt for, at den udviste åbenhed, der er en betingelse for senere opnåelse af beskyttelse i USA, skal hindre effektiv beskyttelse her i landet. Herved kan også undgås, at ansøgeren hellere afstår fra at indlevere ansøgninger på senere og måske vigtigere opfindelser end at risikere afslag på grundlag af oplysningen om den første og dermed udlevering af nyttig viden til konkurrenter. Med den behandlingstid, direktoratet behøver, kan ansøgeren nemlig ikke nå at trække den yngre ansøgning tilbage, inden den bliver tilgængelig for offentligheden.

Handelsministerens statistik fra 1977 må anses for værdiløs som støtte for den påstand, at der ikke er noget praktisk behov for en tillægspatentordning. Dels er 34.000 patentansøgninger under behandling i patentdirektoratet, dels udskydes behandlingen af tillægsansøgninger normalt, til hovedansøgningernes behandling er afsluttet. Der har i øvrigt været et fald på ca. 30 pct. i antallet af saglige betænkninger fra direktoratet fra 1976 til 1978.

Handelsministerens statistik fra 1977 kan intet sige om, hvorledes forholdet mellem antallet af tillægsansøgninger fra henholdsvis

udlændinge og danske vil blive efter en ratifikation. Til den tid vil udlændinge fortrinsvis benytte konventionsvejen, der ikke giver mulighed for tillægspatenter. Det må derfor ventes, at det fortrinsvis bliver danske, der kommer til at nyde godt af en national tillægspatentordning.

Det praktiske behov for en tillægspatentordning kan naturligvis bedst vurderes af ansøgere og deres rådgivere, som skal forsøge at manøvrere mellem modstridende bestemmelser her og i udlandet for at sikre, dels at beskyttelse af opfindelser, der endnu ligger i svøb, ikke umuliggøres, dels at der opnås en effektiv beskyttelse af den opfindelse i komplekset, der er patenteringsmoden.

Industrirådet, der repræsenterer de nationale brugere af patentsystemet, har da også i sin skrivelse af 25. januar 1978, (spalte 1999, underbilag 2) henstillet, at tillægspatentordningen bevares i Danmark.

Når store erfarne industrinationer anser det for hensigtsmæssigt at give (deres nationale) opfindere og patentansøgere bedre mulighed for beskyttelse end konventionen, synes der at være god grund til nøje at overveje, om man på dette punkt, hvor nordisk harmonisering ikke er påkrævet, burde give afkald på at følge svensk lovgivning, som allerede i 1967-loven var så utilfredsstillende for ansøgerne, at man ved udformningen af Den europæiske Patentkonvention afstod fra at følge den.

Ministeren mener, at der med ansøgerens adgang til at påberåbe prioritet fra egen tidligere ansøgning her i landet ud fra retslige betragtninger ikke er behov for en tillægspatentlovordning. Påberåbelse af prioritet er imidlertid ikke ensbetydende med en ubestridelig beskyttelse af en opfindelse, der kun er åbenbaret i den ældre ansøgning gennem angivelse af træk, der tilsammen repræsenterer en udførelsesform uden, at der direkte i den ældre ansøgnings beskrivelse er givet udtryk for en erkendelse af, at der foreligger en opfindelse. Selv om patentmyndigheden ville stille sig velvillig med risiko for vidtrækkende konsekvenser, kan dette ikke binde domstolene, og der vil være basis for en proces med påstand om frakendelse af prioriteten og ugyldiggørelse på grund af manglende nyhed i relation til den ældre ansøgning. Denne risiko og kostbare processer undgås ved en tillægspatentordning, som. patentdi-

rektoratet i øvrigt har erfaring for at administrere, som vil spare direktoratet for de mere komplicerede prioritetsproblemer i de pågældende sager, og som vil gavne økonomisk svage og især danske ansøgere.

Patentagentforeningen skal tilføje, at hverken Foreningen eller de ansøgere, over for hvilke spørgsmålet har været rejst, har noget imod, at der i forbindelse med genindførelse af tillægspatentsystemet indføres årsafgiftsbetaling også for tillægspatenter.

9. LÆGEMIDLER OG NÆRINGSMIDLER

De gældende danske undtagelsesbestemmelser, der forhindrer patentering af lægemidler, næringsmidler og fremgangsmåder til tilvirkning af næringsmidler er hidtil blevet opretholdt, bl.a. på baggrund af ønsker fra de berørte erhvervsorganisationer. Disse bestemmelser kan dog ophæves rent administrativt uden hensyn til konventionerne, og Patentagentforeningen har allerede i sine tidligere udtalelser stillet sig positivt hertil.

Den europæiske Patentkonvention indeholder i Art. 167(2) en mulighed for at tage forbehold vedrørende lægemidler og næringsmidler, og af de nuværende konventionslande har Østrig taget et sådant forbehold, ligesom Grækenland til sin tid vil gøre det. Der er imidlertid ikke mulighed for at tage forbehold for *fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler*, og denne undtagelsesbestemmelse skal derfor under alle omstændigheder ophæves ved en dansk ratifikation.

Da Danmark er det eneste europæiske land, der har bevaret en sådan undtagelsesbestemmelse, vil Patentagentforeningen til fremme af dansk opfindervirksomhed anbefale, at dansk patentlovgivning også på dette punkt bringes i overensstemmelse med såvel norsk, svensk og finsk patentlovgivning som med konventionen om samordning af visse dele af den materielle patentret (Strasbourgkonventionen) ved, at denne undtagelsesbestemmelse nu ophæves, hvadenten Den europæiske Patentkonvention ratificeres eller ej.

Foreningen skal tilføje som sin erfaring, at en del af patentdirektoratets og patentankennævnets arbejde idag anvendes på at vurdere mere eller mindre oplagte »grænsetilfælde« af tilvirkning. Det vil være en lettelse af di-

rektoratets arbejde, hvis dette kan koncentrereres om opfindelsens tekniske karakter.

10. SPØRGSMÅL TIL INDUSTRIMINISTEREN

På baggrund af ovenstående redegørelse foreslår Foreningen at udvalget stiller følgende spørgsmål til ministeren, idet det forudsættes, at denne samtidig gøres bekendt md redegørelsen:

Til pkt. 1.

A)

Kan ministeren oplyse indholdet af aftalen mellem den italienske patentmyndighed og den europæiske patentmyndighed vedrørende nyhedsundersøgelse i italiensk materiale, herunder om den kun dækker ansøgninger fra italienske ansøgere eller om den også dækker alle ansøgninger, hvor Italien er designeret?

Til pkt. 1 & 2A

B)

Hvorledes vil ministeren medvirke til at sikre, at dansk og eventuelt også anden nordisk patentlitteratur inddrages i nyhedsundersøgelsen af europæiske patenter med gyldighed for Danmark og af fællesskabspatenter, inden konventionerne ratificeres?

Til pkt 1

C)

Er ministeren bekendt med, om Sverige har rejst lignende ønsker vedrørende europæiske patenter med gyldighed for Sverige?

Til pkt. 1 & 2B

D)

Kan ministeren oplyse, hvor langt Grækenland, Spanien og Portugal er kommet i det forberedende arbejde med tilpasning af de nationale patentlove til konventionerne?

Til pkt. 1 & 2B

E)

Kan ministeren oplyse, om henholdsvis Grækenland, Spanien og Portugal vil tage forbehold efter Den europæiske Patentkonventions artikel 167(2), om de vil betinge sig oversættelse af det europæiske patentskrift (artikel 65), og om de vil tage forbehold efter

én eller flere af Fællesskabskonventionens artikler 88-90?

Til pkt. 2A

F)

Kan ministeren bekræfte den i dagbladet Børsen den 10. december 1980 af kontorchef Warnich-Hansen, Industrirådet, fremsatte udtalelse om, at England har besluttet at kræve oversættelse af hele Fællesskabspatentskriftet?

Til pkt. 2A

G)

Kan ministeren i tilfælde af, at spørgsmål F besvares bekræftende, ligeledes bekræfte, at Danmark som følge heraf også vil kræve oversættelse af Fællesskabspatentskriftet til dansk?

Til pkt. 2A

H)

I forbindelse med lovforslagets skriftlige fremsættelse og ved andre lejligheder har industriministeren udtalt, at det øgede antal patenter med gyldighed for Danmark, som vil være en følge af en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og navnlig Fællesskabets Patentkonvention, vil være ensbetydende med en *import af teknologi*, og at denne vil være af væsentlig betydning for Danmarks industrielle udvikling. Ministeren bedes i den forbindels oplyse, hvad der menes med import af teknologi. Det synes nemlig ikke at fremgå klart, om der blot sigtes til, at indholdet af de pågældende patenter *bliver kendt* her i landet – for europæiske patenters vedkommende i dansk oversættelse – eller om der også sigtes til, at den teknologi, som patentet er udtryk for, kommer *til anvendelse* her i landet, hvorved bemærkes, at det i sidstnævnte tilfælde er en forudsætning, at de gældende regler om udøvelsespligt og tvangslicens (§ 45, stk. 1) opretholdes, og at forbeholdet i henhold til Fællesskabets Patentkonvention, Art. 89 tages.

Til pkt. 6A & 6B

I)

Hvorledes kan det begrundes, at patentlovens § 3, stk. 1, nr. 3, der svarer til Art. 29 (c) i Fællesskabets Patentkonvention, og lov-

forslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4), der skal indføre en bestemmelse svarende til Art. 81 i nævnte konvention, anvender en ordlyd, der afviger fra konventionsteksten? Ville det ikke være mere naturligt at anvende konventionsteksten, hvorved enhver fortolkning bliver overflødig?

Til pkt. 6A

J)

Da Art. 81 i Fællesskabets Patentkonvention omhandler tilfælde, hvor det pågældende produkt er bragt i omsætning såvel her i landet som i et andet Fællesskabsland, spørges, om det ikke ville være rimeligere at inkorporere lovforslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4) i den gældende lovs § 3, stk. 3, nr. 2?

Til pkt. 7

K)

Handelsministeren har, jfr. underbilag 2 til L88 og L96 – bilag 1, spalte 1980–1981 vedr. spørgsmålet om omvendt bevisbyrde (Fællesskabets Patentkonvention, artikel 75) tidligere afvist at indføre en lignende bestemmelse

for nationale patenter.

Det bedes oplyst, om ministeren på grundlag af det af Foreningen nu anførte samt det forhold, at Advokatrådet og Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse ligeledes stadig fastholder, at der bør være ensartede bevisbyrderegler, ikke finder anledning til at indtage en ændret holdning til det omhandlede spørgsmål.

Til pkt. 8

L)

Handelsministeren har ligeledes, jfr. underbilag 2, spalte 1977–1979, afvist at bevare tillægspatenter ved lovændringen i 1978. Giver det forhold, at flere og flere lande har valgt at bevare tillægspatenter anledning til en nyvurdering?

Til pkt. 9

M)

Det bedes oplyst, om ministeren er indstillet på under alle omstændigheder at ophæve undtagelsesbestemmelserne vedrørende fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler.

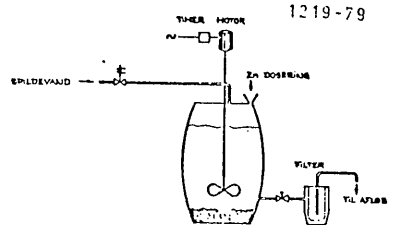
C 02 F 1/70
 Indleveret: 26. mar. 1979
 Løbedag: 26. mar. 1979
 Alm. tilgængelig: 27. sep. 1980
 Prioritet: -
 *BIOTEKNISK INSTITUT, Holbergsgvej 10, 6000
 Kolding, DK.
 Opfinder: Aksel Thorkild *Bentsen, Egernevej 29,
 6000 Kolding, DK.
 Fuldmægtig: Patentbureauet Hofman-Bang &
 Boutard.
 Fremgangsmåde til fjernelse af
 kviksølvforbindelser fra basiske væsker.

SAMMENDRAG

1219-79

Fremgangsmåde til fjernelse af kvik-
 sølvforbindelser fra basiske væsker

Kviksølvforbindelser, herunder også tungtopløselige
 kviksølvforbindelser, fjernes fra basiske væsker ved
 pH over 11 ved udfældning ved tilsetning af et
 stokiometrisk overskud af zinkstøv i forhold til til-
 stedevarende kviksølv og påfølgende fraseparering af
 bundfaldet.

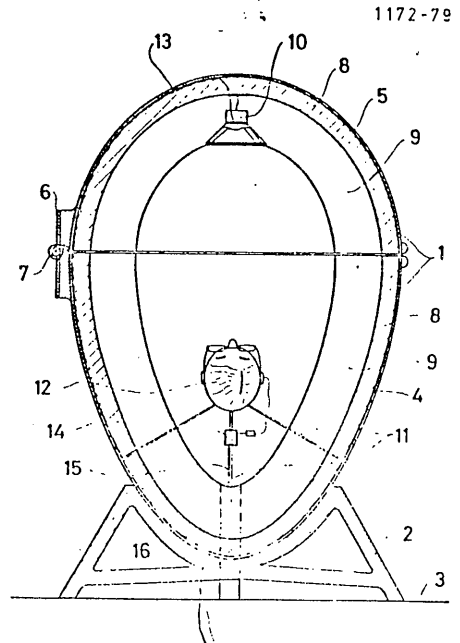
2a

E 04 B
 G 10 K
 Indleveret: 22. mar. 1979
 Løbedag: 22. mar. 1979
 Alm. tilgængelig: 23. sep. 1980
 Prioritet: -
 A/S *BRUEEL & KJÆR, Linde Alle 23, 2850
 Nærum, DK.
 Opfinder: Per V. *Brueel, Fuglevangsvej 5, 2960
 Rungsted Kyst, DK.
 Fuldmægtig: Elektronikcentralen, Venlighedsvej
 4, 2970 Horsholm.
 Akustisk målebeholder.

SAMMENDRAG

1172-79

For at opnå et ensartet tryk- og hastighedsfelt i en akustisk måle-
 beholder, så det bliver uden betydning, om målekroften er tryk-
 eller hastighedsfølsom er målebeholderens beholdervægge (1) gjort
 dobbeltkrumme og er fremstillet af lamineret fiberarmet plast. I
 en udførelsesform har målebeholderen (1) form som et æg, der med en
 fod (2) er stillet på sin spidse ende og er delt 2/3 oppe i en bund
 (4) og et låg (5), hvilket sidste indeholder en lyd giver (10).

A01G - A01N

Bilag 2
12.11.1980

- I**
Veröffentlichte europäische Patentanmeldungen und internationale Anmeldungen (Art. 158 Abs. 3) Published European patent applications and international applications (Art. 158, para. 3) Demandes de brevet européen publiées et demandes internationales publiées (article 158, paragraphe 3)
- I.1**
Europäische Patentanmeldungen und internationale Anmeldungen (Art. 158 Abs. 3), geordnet nach der Internationalen Patentklassifikation European patent applications and international applications (Art. 158, para. 3), arranged in accordance with the International patent classification Demandes de brevet européen et demandes internationales (article 158, paragraphe 3), classées selon la classification internationale des brevets
- (51) A01G 25/02 (11) 0018815
A1
(87) En
(21) 80301404.2 (22) 29.04.80
(84) BE, CH, DE, FR, GB, IT, LI, LU, NL
(30) 04.05.79 GB 7915630
(54) • *Tropfenweiser Ausgeber für Bewässerungsanlage.*
• *Drip irrigation emitter.*
• *Distributeur goutte-à-goutte pour système d'irrigation.*
- (71) CAMERON IRRIGATION COMPANY LIMITED, Harwood Industrial Estate, Littlehampton West Sussex BN17 7BA, GB
- (72) Deyn, Alan William, Chichester West Sussex, GB
- (74) Allen, Thomas Stanley et al., A.A. HORTON & CO. Northumberland House 303-306 High Holborn, London WC1V 4LE, GB
- (51) A01G 27,00 (11) 0018933
A1
(87) Fr
(21) 80430038.5 (22) 30.04.80
(84) AT, BE, CH, DE, GB, IT, LI, NL, SE
(30) 04.05.79 FR 7911682
(51) • *Gitter mit integrierter absorbierender Verkleidung für Kulturtopf.*
• *Grid with integrated absorbing covering for culture pot.*
• *Dispositif de grille avec garniture absorbante intégrée pour bac de culture.*
- (71) Manufacture Provençale de Matières Plastiques SA, 7 Traverse du Portugal, F-13010 Marseille, FR
- (72) Zeltner, Bernard, F-13010 Marseille, FR
- (74) Roman, Alphonse, 35 Rue Paradis, F-13001 Marseille, FR
- (51) A01K 5/02 (11) 0018748
A01K 7/04 A2
(86) En (87) En
(21) 80301211.1 (22) 17.04.80
(84) BE, DE, FR, GB, IT, NL, SE
(30) 03.05.79 US 35736
(54) • *Viehfüterungssystem mit Wasserstandsüberwachung.*
• *Livestock feeder system with water level control.*
- *Système d'alimentation de bétail à contrôle du niveau d'eau.*
- (71) CHORE-TIME EQUIPMENT, INC., State Road 15, Milford Indiana 46542, US
- (72) van Gilst, Carl Wayne, Goshen Indiana 46526, US
- (74) Waite, Anthony William et al., MARKS & CLERK Alpha Tower ATV Centre, Birmingham B1 1TT, GB
- (51) A01K 7/04 (11) 0018748
A01K 5/02
- (51) A01K 63/06 (11) 0018655
H05B 3/30 A2
(86) De (87) De
(21) 80102404.3 (22) 02.05.80
(84) AT, BE, CH, FR, GB, IT, LI, NL, SE
(30) 05.05.79 DE 2918176
(54) • *Flächenheizelement.*
• *Heating plate element.*
• *Élément de plaque chauffante.*
- (71) SP Jürgen Schwarzer GmbH & Co KG, Steeler Strasse 477a, D-4300 Essen 14, DE
- (72) Seidensticker, Hans-Jürgen, D-4300 Essen 16, DE
Lüttringhaus, Heinz, D-4300 Essen 16, DE
Schwarzer, Jürgen, D-4300 Essen 15, DE
- (74) Spalthoff, Adolf, Dipl.-Ing., Pelmanstrasse 31 P.O. Box 34 02 20, D-4300 Essen 1, DE
- (51) A01M 21/04 (11) 0018797
B05B 11/06 A1
(86) En (87) En
(21) 80301359.8 (22) 25.04.80
(84) AT, BE, CH, DE, FR, GB, IT, LI, LU, NL, SE
(30) 27.04.79 AU 8561/79
(54) • *Vorrichtung zur Anwendung von Flüssigkeit.*
• *Liquid applying apparatus.*
• *Dispositif pour appliquer un liquide.*
- (71) Nye, Stanley, 139 Gold Creek Road, Brookfield Queensland 4069, AU
- (72) Nye, Stanley, Brookfield Queensland 4069, AU
- (74) Woodward, John Calvin et al., VENNERS SHIPLEY & CO. Rugby Chambers 2 Rugby Street, London WC1N 3QU, GB
- (51) A01M 21/04 (11) 0018807
A1
(86) En (87) En
(21) 80301377.0 (22) 28.04.80
(84) AT, BE, CH, DE, FR, IT, LI, LU, NL, SE
(30) 08.05.79 GB 7915909
(30) 22.11.79 GB 7940356
(54) • *Vorrichtung für die chemische Behandlung der Ernte.*
• *Apparatus for the chemical treatment of crops.*
• *Dispositif pour le traitement chimique de la récolte.*
- (71) Loहार, Grant, Wiston Cottage Nayland, Colchester Essex, GB
- (72) Loहार, Grant, Colchester Essex, GB
- (74) Nash, Keith W., KEITH W. NASH & Co. 22 Hills Road, Cambridge CB2 1JP, GB
- (51) A01N 25/02 (11) 0018492
A01N 33/12
- (51) A01N 33/12 (11) 0018492
A01N 57/12 A1
A01N 25/02
- (86) De (87) De
(21) 80101498.6 (22) 21.03.80
(84) AT, BE, CH, DE, FR, GB, IT, LU, NL, SE
(30) 23.04.79 DE 2916318
(54) • *Wässrige Desinfektionslösung.*
• *Aqueous disinfectant solution.*
• *Solution désinfectante aqueuse.*
- (71) HOECHST Aktiengesellschaft, WERK KNAPSACK, D-5030 Hürth, DE
- (72) Sorbe, Günter, D-5030 Hürth, DE
Westermann, Lothar, D-5000 Köln 90, DE
Wasel-Nielsen, Horst-Dieter, Dr., D-5030 Hürth, DE
Klose, Werner, Dr., D-5042 Erfstadt, DE
- (51) A01N 35/02 (11) 0018504
C11D 3/48 A1
(86) De (87) De
(21) 80101702.1 (22) 31.03.80
(84) AT, BE, CH, DE, FR, GB, IT, NL, SE
(30) 07.04.79 DE 2914090
(54) • *Verwendung von Aldehyden als antimikrobielle Wirkstoffe.*
• *Use of aldehydes as microbicides.*
• *Utilisation d'aldéhydes comme microbicides.*
- (71) Henkel Kommanditgesellschaft auf Aktien, -Patentabteilung- Postfach 1100 Henkelstrasse 67, D-4000 Düsseldorf 1, DE
- (72) Hagen, Jens, Dr., D-6834 Ketsch, DE
Lehmann, Rudolf, Dr., D-4040 Neuss, DE
Bansemir, Klaus, Dr., D-4018 Langenfeld, DE
- (51) A01N 37/00 (11) 0018406*
A1
(86) En (87) En
(21) 79900916.2 (22) 27.07.79
(86) US 79/00546 (86) 27.07.79
(84) AT, CH, DE, FR, GB, LU, NL, SE
(87) WO 80/00295 (87) 80/05 06.03.80
(30) 28.07.78 US 929116
(54) • *ZUSAMMENSETZUNGEN UND VERFAHREN ZUM BEKÄMPFEN VON INSEKTEN MIT ABCISCIN-SÄURE.*
• *INSECT CONTROL COMPOSITIONS AND METHODS WITH ABCISIC ACID.*
• *COMPOSITIONS ET METHODES DE LIMITATION DES INSECTES AVEC DE L'ACIDE ABCISIQUE.*
- (71) ENDOWMENT AND RESEARCH FOUNDATION AT MONTANA STATE UNIVERSITY., Bozeman, MT 59715, US
- (72) VISSCHER, Saralee N., Bozeman, MT 59715, US
- (74) Lewin, John Harvey et al, Elkington and Fife High Holborn House 52/54

A01N - B60D

Bilag 3
12.11.1980

II. Erteilte europäische Patente Granted European patents Brevets européens délivrés		• Dispositif d'enroulement pour ceintures de sécurité.		(84) DE, FR, GB, SE	
(72) De Rosa, Daniel, F-78320 Le Mesnil Saint Denis, FR	(11) 0000156	(51) B01J 4/00	(11) 0004986	(30) 20.08.77 DE 2737616	(43) 07.03.79
(73) REGIE NATIONALE DES USINES RENAULT, Boite postale 103 8-10 avenue Emile Zola, F-92109 Boulogne-Billancourt, FR	(11) 0000156	(86) De	(87) De	(54) • Verfahren und Vorrichtung zum Herstellen eines Schaumstoff- oder Homogenstoff-bildenden Reaktionsgemisches und zur dessen anschließendem Eintrag in einen Hohlraum.	
(74) Ernst-Schonberg, Michel et al, RNUR - S. 0804 B.P. 103, F-92109 Boulogne-Billancourt, FR	(11) 0000156	(21) 79200159.6	(22) 03.04.79	• Process and device for producing a reaction mixture resulting in foams or homogeneous substances and for its subsequent introduction into a cavity.	
(51) A01N 33/18	(11) 0000156	(84) BE, CH, DE, FR, GB, IT, LU, NL, SE	(43) 31.10.79	• Procédé et dispositif pour la production d'un mélange réactionnel capable de produire une matière cellulaire ou homogène et pour l'éjection ultérieure du mélange réactionnel dans une cavité.	
(51) A01N 41/02	(11) 0000156	(30) 17.04.78 DE 2816522		(72) Weber, Gerd, D-5090 Leverkusen 3, DE	
(51) A01N 41/12	(11) 0000156	(54) • Vorrichtung zur Zuführung von gelösten Chemikalien in Wasser, und deren Anwendung.		Skoupi, Dieter, D-5251 Linde/Lindlar, DE	
(51) A61K 31/16	(11) 0000299	• Apparatus for adding dissolved chemicals to water, and its application.		Schäfer, Hermann, Dr., D-5090 Leverkusen 1, DE	
(51) A61K 31/395	(11) 0000299	• Dispositif pour l'addition de réactifs en solution à l'eau, et son application.		(73) BAYER AG, ZENTRALBEREICH PATENTE, MARKEN UND LIZENZEN, D-5090 LEVERKUSEN 1, BAYERWERK, DE	
(51) A61K 31/43	(11) 0000526	(72) Lohrberg, Karl, Dipl.-Ing., D-6056 Heusenstamm, DE		(51) B29F 3/08	(11) 0001391
(86) De	(87) De	Pfohl, Rainer, Dipl.-Ing., D-6056 Heusenstamm, DE		(86) De	(87) De
(21) 78100407.2	(22) 17.07.78	Schubert, Jürgen, Dipl.-Ing., D-6381 Obererlenbach, DE		(21) 78100719.0	(22) 22.08.78
(84) BE, CH, DE, FR, GB, LU, NL, SE	(43) 07.02.79	Gritschke, Martin, Ing. grad., D-6367 Karben 3, DE		(84) BE, CH, FR, GB, NL, SE	(43) 18.04.79
(30) 26.07.77 DE 2733642		Freytag, Jochen, Ing. grad., D-6390 Usingen 1, DE		(30) 08.10.77 DE 7731245 U	
(54) • Pharmazeutische Präparate die Penicilline oder Cephalosporine und Clavulansäure enthalten, Verfahren zu deren Herstellung.		(73) METALLGESELLSCHAFT AG, Reuterweg 14 Postfach 3724, D-6000 Frankfurt/M.1, DE		(54) • Vorrichtung in Form eines doppelwandigen Rohres zum Kühlen von Endlosprofilen.	
• Pharmaceutical preparations containing penicillins or cephalosporins and clavulanic acid; process for their preparation.		(74) Fischer, Ernst, Dr., Reuterweg 14, D-6000 Frankfurt am Main 1, DE		• Double-walled tubular device for the cooling of endless profiles.	
• Préparations pharmaceutiques qui contiennent des pénicillines ou céphalosporines et de l'acide clavulanique; procédé pour leur préparation.		(51) B21C 37/18	(11) 0005194	• Dispositif de refroidissement des profils continus, en forme d'un tube à double-paroi.	
(72) Metzger, Karl Georg, Dr., D-5600 Wuppertal 1, DE		B21D 26/02		(72) Soecknick, Erhard, D-4006 Erkrath, DE	
König, Hans-Bodo, Dr., D-5600 Wuppertal 1, DE		(51) B21D 26/02	(11) 0005194	(73) MESSER GRIESHEIM GMBH, Patentabteilung Hanauer Landstrasse 330, D-6000 Frankfurt/Main, DE	
Schröck, Wilfried, Dr., D-5600 Wuppertal 1, DE		B21D 51/10		(51) B29H 3/00	(11) 0002195
Preiss, Michael, Dr., D-5600 Wuppertal 1, DE		B21C 37/18		B30B 9/30	
Feyen, Peter, Dr., D-4020 Mettmann, DE		(86) De	(87) De	(51) B30B 9/30	(11) 0002195
(73) BAYER AG, ZENTRALBEREICH PATENTE, MARKEN UND LIZENZEN, D-5090 LEVERKUSEN 1, BAYERWERK, DE		(21) 79101119.0	(22) 12.04.79	B29H 3/00	
(51) A61K 31/545	(11) 0000526	(84) BE, CH, DE, FR, GB, IT, LU, NL, SE	(43) 14.11.79	(86) De	(87) De
(51) A62B 35/02	(11) 0002395	(30) 10.05.78 AT 3394/78		(21) 78101312.3	(22) 04.11.78
(86) Fr	(87) Fr	(54) • Verfahren und Vorrichtung zum konischen Aufweiten von Metallröhren.		(84) FR, GB, NL	(43) 13.06.79
(21) 78400128.1	(22) 06.10.78	• Method and apparatus for the conical expanding of metal tubes.		(30) 26.11.77 DE 2752834	
(84) BE, CH, DE, GB, NL, SE	(43) 13.06.79	• Procédé et appareil pour l'expansion en cône de tubes métalliques.		(54) • Presse zum Verpressen von Krümeln eines elastomeren Materials zu Ballen.	
(30) 07.12.77 FR 7736815		(72) Scheck, Ottmar, D-6234 Hattersheim, DE		• Press for baling crumbs of elastomeric material.	
(54) • Aufrollvorrichtung für Sicherheitsgurte.		(73) Mepag, Metall und Plastik Packung GmbH & Co., Rheinallee 128, D-6500 Mainz, DE		• Presse pour la formation de balles de particules en matière élastomère.	
• Retraction device for safety seat belts.		(51) B21D 51/10	(11) 0005194	(72) Klos Julius, D-4350 Recklinghausen, DE	
(51) A61K 31/545	(11) 0000526	B21D 26/02		Franz, Gotthard, D-4370 Marl, DE	
(51) A62B 35/02	(11) 0002395	(51) B29B 1/06	(11) 0000886	(73) CHEMISCHE WERKE HÜLS AG, Postfach 1320, D-4370 Marl 1, DE	
(86) Fr	(87) Fr	B29D 27/02		(51) B41F 13/70	(11) 0004264
(21) 78400128.1	(22) 06.10.78	(86) De	(87) De	B65H 29/68	
(84) BE, CH, DE, GB, NL, SE	(43) 13.06.79	(21) 78100598.8	(22) 07.08.78	(51) B60D 1/14	(11) 0001299
(30) 07.12.77 FR 7736815				B60T 7/20	
(54) • Aufrollvorrichtung für Sicherheitsgurte.					
• Retraction device for safety seat belts.					

Ministerens kommentarer til henvendelsen fra De danske Patentagenters Forening.

Foreningen har konkretiseret sin henvendelse til udvalget i en række spørgsmål, som jeg skal besvare som følger:

Spørgsmål A.

Kan ministeren oplyse indholdet af aftalen mellem den italienske patentmyndighed og den europæiske patentmyndighed vedrørende nyhedsundersøgelse i italiensk materiale, herunder om den kun dækker ansøgninger fra italienske ansøgere eller om den også dækker alle ansøgninger, hvor Italien er designeret?

Svar:

Baggrunden for den i spørgsmålet nævnte »aftale« mellem den italienske patentmyndighed og Den europæiske patentmyndighed er, at Italien forud for tiltrædelsen af overenskomsten om Det internationale Patentinstitut i Haag i 1972 havde betinget sig oprettelsen af et kontor i Rom, som skulle foranstalte nyhedsundersøgelse i det italienske patentmateriale. Kontoret blev aldrig oprettet. I forbindelse med forhandlingerne om Den europæiske Patentkonvention gentog Italien sine betingelser, som blev indføjet i centraliseringsprotokollen til Den europæiske Patentkonvention. Heller ikke forud for ratifikation af Den europæiske Patentkonvention er disse betingelser blevet søgt opretholdt endsige opfyldt fra italiensk side. Der finder således ikke nyhedsundersøgelse sted af europæiske patentansøgninger i det rent nationale italienske materiale.

Da det danske patentvæsen i modsætning til visse andre landes patentvæsener altid selvstændigt har foretaget nyhedsundersøgelse, har Danmark ikke haft anledning til at tiltræde Haag-overenskomsten og er derfor ikke omfattet af de pågældende bestemmelser i centraliseringsprotokollen.

Det nævnte Rom-kontor skulle i givet fald have foretaget en supplerende nyhedsundersøgelse i italiensk materiale for europæiske ansøgninger indleveret af italienske ansøgere og af andre europæiske ansøgere for disses

egen regning. I modsætning hertil vil et dansk initiativ til nyhedsundersøgelse i det rent danske patentmateriale i tilknytning til europæiske patentansøgninger have en ganske anden karakter. Jeg skal i denne forbindelse henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 5 og 41.

Spørgsmål B.

Hvorledes vil ministeren medvirke til at sikre, at dansk og eventuelt også anden nordisk patentlitteratur inddrages i nyhedsundersøgelsen af europæiske patenter med gyldighed for Danmark og af fællesskabspatenter, inden konventionerne ratificeres?

Svar:

Jeg kan henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 5 og 41 samt det ovenfor ad A anførte. Det er således min agt at søge nyhedsundersøgelsesmateriale udvidet til at omfatte dansk og evt. også anden nordisk patentlitteratur m.v.

Spørgsmål C.

Er ministeren bekendt med, om Sverige har rejst lignende ønsker vedrørende europæiske patenter med gyldighed for Sverige?

Svar:

Sverige har ikke rejst lignende ønsker vedrørende europæiske patentansøgninger med gyldighed for Sverige.

Spørgsmål D.

Kan ministeren oplyse, hvor langt Grækenland, Spanien og Portugal er kommet i det forberedende arbejde med tilpasning af de nationale patentlove til konventionerne?

Spørgsmål E.

Kan ministeren oplyse, om henholdsvis Grækenland, Spanien og Portugal vil tage forbehold efter Den europæiske Patentkonventions artikel 167(2), om de vil betinge sig

Beretn. o. lovf. vedr. f.t.l. vedr. patentloven m.m.

oversættelse af det europæiske patentskrift (artikel 65), og om de vil tage forbehold efter én eller flere af Fællesskabskonventionens artikler 88-90?

Svar af D og E:

Jeg kan herom henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 13.

Det kan i øvrigt oplyses, at Grækenland ved sin underskrivelse af Den europæiske Patentkonvention i 1973 tog forbehold i henhold til konventionens artikel 167.

Til trods herfor indeholder det græske lovudkast til ratifikation af konventionerne nu en bestemmelse, som anerkender stofpatent på lægemidler.

Efter at Grækenland agter at følge Italiens eksempel med at ophæve forbeholdet mod lægemiddelpatenter, er Danmark det eneste fællesmarkedsland, hvor dette endnu ikke er sket.

Grækenlands holdning til forbeholdet i art. 88 (oversættelse af fællesskabspatentskriftet) kendes ikke.

Hvilke forbehold Spanien og Portugal vil tage ved ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention vides ikke. Henset til, at de pågældende landes overvejelser i forbindelse med ratifikation befinder sig på et forberedende stade, finder jeg ikke, at det på indeværende tidspunkt vil have større værdi at rette henvendelse til myndighederne i de to lande om nævnte spørgsmål.

Spørgsmål F:

Kan ministeren bekræfte den i dagbladet Børsen den 10. december 1980 af kontorchef Warnich-Hansen, Industrirådet, fremsatte udtalelse om, at England har besluttet at kræve oversættelse af hele Fællesskabspatentskriftet?

Svar:

Jeg er ikke bekendt med, at England skulle have besluttet at kræve hele fællesskabspatentskriftet oversat.

Foranlediget af spørgsmålet har jeg imidlertid anmodet udenrigsministeriet om at skaffe oplyst, hvorvidt der i England skulle være truffet en sådan beslutning.

Spørgsmål G:

111 Udvalgenes betænkninger m.m. (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Kan ministeren i tilfælde af, at spørgsmål F besvares bekræftende, ligeledes bekræfte, at Danmark som følge heraf også vil kræve oversættelse af Fællesskabspatentskriftet til dansk?

Svar:

Som anført i de almindelige bemærkninger til lovforslaget har det været underforstået, at medlemslandene bør undgå at tage et sådant forbehold, idet fællesskabspatentet i modsat fald fordyres urimeligt.

Det åremål, der antagelig vil forløbe, indtil Fællesskabets Patentkonvention træder i kraft, og i hvilket de europæiske patenter udstedes og oversættes, kan give et erfaringsgrundlag for den endelig beslutning om, hvorvidt Danmark skal kræve EF-patentskrifterne oversat fuldt ud i henhold til reservationsadgangen i art. 88. Det vil endvidere være afgørende, i hvilket omfang andre medlemsstater ønsker at udnytte art. 88. I tilfælde af, at Danmark gør brug af art. 88, vil kravet om oversættelse af patentskriftet kunne indføres administrativt, jfr. lovforslagets § 94, stk. 2.

Spørgsmål H:

I forbindelse med lovforslagets skriftlige fremsættelse og ved andre lejligheder har industriministeren udtalt, at det øgede antal patenter med gyldighed for Danmark, som vil være en følge af en dansk ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og navnlig Fællesskabets Patentkonvention, vil være ensbetydende med en *import af teknologi*, og at denne vil være af væsentlig betydning for Danmarks industrielle udvikling. Ministeren bedes i den forbindelse oplyse, hvad der menes med import af teknologi. Det synes nemlig ikke at fremgå klart, om der blot sigtes til, at indholdet af de pågældende patenter *bliver kendt* her i landet – for europæiske patenters vedkommende i dansk oversættelse – eller om der også sigtes til, at den teknologi, som patentet er udtryk for, kommer *til anvendelse* her i landet, hvorved bemærkes, at det i sidstnævnte tilfælde er en forudsætning, at de gældende regler om udøvelsespligt og tvangslicens (§ 45, stk. 1) opretholdes, og at forbeholdet i henhold til Fællesskabets Patentkonvention, art. 89, tages.

Svar:

Jeg kan bl.a. herom henvise til min besvarelse af spørgsmål 1 og spørgsmål 8 samt specielt spørgsmålene 37 og 45.

Spørgsmål I:

Hvorledes kan det begrundes, at patentlovens § 3, stk. 1, nr. 3, der svarer til art. 29 (c) i Fællesskabets Patentkonvention og lovforslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4), der skal indføre en bestemmelse svarende til art. 81 i nævnte konvention, anvender en ordlyd, der afviger fra konventionsteksten?

Ville det ikke være mere naturligt at anvende konventionsteksten, hvorved enhver fortolkning bliver overflødig?

Svar:

For så vidt angår patentlovens § 3, stk. 1, nr. 3, er forklaringen på, at denne ikke er enslydende med art. 29 (c) i Fællesskabets Patentkonvention, at man i dansk lovsprog anvender kortere formuleringer, end tilfældet ofte er i internationale konventioner. Der er ingen realitetsforskel mellem de to formuleringer, hvilket også er anført i bemærkningerne til nr. 3 (§ 3) i patentlovforslaget i 1977-78.

For så vidt angår bemærkningen om, at lovforslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4) anvender en ordlyd, der afviger fra konventionsteksten, bemærkes, at dette ikke ses at være tilfældet, idet bestemmelsen netop henviser til konventionens art. 81.

Spørgsmål J:

Da art. 81 i Fællesskabets Patentkonvention omhandler tilfælde, hvor det pågældende produkt er bragt i omsætning såvel her i landet som i et andet fællesskabsland, spørges, om det ikke vil være rimeligere at inkorporere lovforslagets nr. 3 (§ 3, stk. 4) i den pågældende lovs § 3, stk. 3, nr. 2?

Svar:

Den foreslåede redaktionelle ændring ville indebære et brud på den nordiske retsenhed, der som bekendt strækker sig ikke blot til et sammenfald i henseende til rækkefølgen af de enkelte bestemmelser i patentlovene, men også praktisk talt identisk ordlyd af den enkelte paragraf.

Spørgsmål K:

Handelsministeren har, jfr. underbilag 2 til L88 og L96 – bilag 1, spalte 1980-81 vedr. spørgsmålet om omvendt bevisbyrde (Fællesskabets Patentkonvention, art. 75) tidligere afvist at indføre en lignende bestemmelse for nationale patenter.

Det bedes oplyst, om ministeren på grundlag af det af foreningen nu anførte samt det forhold, at Advokatrådet og Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse ligeledes stadig fastholder, at der bør være ensartede bevisbyrderegler, ikke finder anledning til at indtage en ændret holdning til det omhandlede spørgsmål.

Svar:

Efter min opfattelse er der ikke på baggrund af det af Foreningen nu anførte anledning til at indtage en ændret holdning til spørgsmålet om indførelsen af en regel om omvendt bevisbyrde i søgsmål om krænkelse af et patent på en fremgangsmåde til fremstilling af et nyt produkt.

Jeg skal i denne forbindelse henvise til kommentaren til det tilsvarende spørgsmål rejst af Foreningen under behandlingen af lovforslaget til ændring af patentloven i 1978. I tilknytning til det nu af foreningen fremførte bemærkes, at dansk retstradition hidtil kun frembyder få eksempler på omvendt bevisbyrde, og kun såfremt ganske særlige forhold taler herfor. Sådanne særlige forhold ses ikke at foreligge i søgsmål mellem en patenthaver og en påstået krænker.

Indførelsen af en regel om omvendt bevisbyrde for retstvister vedrørende den nævnte type patenter vil i øvrigt betyde en afvigelse mellem den danske patentlov og de øvrige nordiske landes patentlove, hvilket jeg anser for uønskeligt.

Spørgsmål L:

Handelsministeren har ligeledes, jfr. underbilag 2, spalte 1977-1979, afvist at bevare tillægspatenter ved lovændringen i 1978. Giver det forhold, at flere og flere lande har valgt at bevare tillægspatenter anledning til en nyvurdering?

Svar:

Det forhold, at nogle lande, uanset at tillægspatenter ikke kendes i Den europæiske

Patentkonvention, i deres nationale patentlovgivning har bibeholdt en tillægspatentordning, giver mig ikke anledning til at overveje at genindføre tillægspatenter i dansk ret.

Idet jeg henviser til den fyldige kommentar til det tilsvarende spørgsmål rejst af Foreningen under behandlingen af lovforslaget til ændring af patentloven i 1978, skal jeg bemærke, at der med ændringen af nyhedsreglen i patentlovens § 2, stk. 2, og reglerne om prioritet i § 6 ikke forekommer at være behov for regler om tillægspatent. Dette bekræftes også af det meget ringe antal tillægspatentansøgninger, der blev indleveret før ordningens ophævelse i 1978.

En genindførelse i Danmark af tillægspatentordningen vil i øvrigt være ensbetydende med et brud på den eksisterende nordiske retsenhed på patentområdet.

Spørgsmål M:

Det bedes oplyst, om ministeren er indstillet på under alle omstændigheder at ophæve undtagelsesbestemmelserne vedrørende fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler.

Svar:

For så vidt angår undtagelsesbestemmelsen om forbud mod patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler vil denne ved ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention ikke kunne opretholdes.

I øvrigt finder jeg under alle omstændigheder, at bestemmelsen bør ophæves, men en endelig stillingtagen hertil vil i overensstemmelse med det både i 1967 og i 1978 afgivne løfte fra min side bero på udfaldet af konsultationer med de berørte erhvervsorganisationer og drøftelser i folketingets erhvervsudvalg.

A/S GEA Farmaceutisk kemisk fabrik

Den 12. februar 1981

I anledning af det af industriministeren den 28. november 1980 skriftligt fremsatte lovforslag (L 88 og L 96) skal A/S GEA, ligesom tidligere bl.a. Danmarks Apotekerforening, Brancheforeningen af farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark og en række medlemmer af Foreningen af danske Medicinalfabrikker (Grindstedværket, Dumex og GEA) alvorligt advare mod indførelse af stofpatent i Danmark.

Vi mener, at lovforslagets vedtagelse vil være en trussel mod eksistensen af en lang række danske virksomheder, og vi vil ud fra GEA's synspunkt især fremhæve følgende ulemper:

1. *Beskæftigelsen går ned*

Som eksempel kan nævnes, at hvis loven havde været i kraft ville 75 pct. af GEA's årlige omsætning i Danmark på 20 mio kr. og næsten hele vor eksport på 32 mio kr. årligt ikke have eksisteret. Dette ville naturligvis betyde, at vi højst kunne beskæftige ca. 20 pct. af de nuværende ansatte.

2. *Eksporten falder*

Eksporten til 3. lande vil blive overtaget af lande, der ikke er tilsluttet konventionen, f.eks. Ungarn, Polen, Norge, Finland og Irland.

Dette vil naturligvis medføre, at vi seriøst måtte overveje at lægge vor produktion til udlandet.

3. *Dyrere medicin*

Under den eksisterende lov har danske virksomheder haft mulighed for at konkurrere med udenlandske firmaer og derved nedsat prisniveauet. Denne mulighed vil bortfalde, hvis produktpatentet vedtages, og prissituationen vil yderligere blive forværret, fordi monopoltilsynet reelt vil være uden kontrolmulighed over udenlandske monopolkoncerner.

Incitamentet til udvikling af bedre og billigere fremstillingsmetoder for medicin og farmaceutisk forbedring af præparater vil bortfalde.

4. *Valutatab*

For GEA vil netto valutaoverskuddet på eksporten på 21 mio kr. årligt bortfalde, ligesom GEA's årlige netto valutabesparelse på 18 mio kr. ville forsvinde.

Den eneste iøjnefaldende fordel, hvis loven vedtages, er, at virksomheder ved international patentering vil kunne spare én ansøgning, nemlig i Danmark.

Hvis loven ikke vedtages, vil man foruden andre internationale patentansøgninger fortsat kunne ansøge om Europapatent og må blot supplere med en dansk patentansøgning. Omkostningerne ved en gennemsnitlig patentansøgning for GEA vil herved kun forøges med ca. 5 pct.

Som det fremgår af ovenstående er ulemper og skadevirkninger ved vedtagelse af lovforslaget mange og alvorlige, medens de reelle fordele for dansk medicinindustri forekommer få og uden praktisk betydning.

Med venlig hilsen
A/S GEA

Ib Gad Andresen

Ministerens kommentar til henvendelsen fra A/S GEA.

Vedrørende eventuel indførelse af patent på lægemidler i Danmark kan jeg henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 17, 18 og 48 samt mine kommentarer til henvendel-

serne fra Dumex, Danmarks Apotekerforening og Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark.

Landbrugsraadet

Den 21. januar 1981

Vedr.: Forslag til lov om ændring af patentloven, lovforslag nr. L. 88

Foranlediget af bl.a. Industriministerens bemærkninger under fremsættelsen af ovennævnte lovforslag samt den foreslåede ophævelse af forbudet mod patenter for næringsmidler finder Landbrugsraadet anledning til at præcisere, at landbruget kun kan tilslutte sig ratifikation af Den europæiske Patentkonvention og Fællesskabets Patentkonvention, såfremt nedennævnte betingelser opfyldes.

I skrivelse af 24. oktober 1980 til Industriministeriet har Landbrugsraadet således givet udtryk for følgende:

- 1) Det er væsentligt for landbruget, at forbudet mod levnedsmiddelpatent i dansk lovgivning opretholdes længst muligt. Der er ikke oplyst nogen som helst fordele ved på nuværende tidspunkt at ophæve det danske forbud mod levnedsmiddelpatenter. Tværtimod ses der kun at opstå ulemper for danske virksomheder, såfremt sådanne patenter indføres. Da der samtidig ikke er anført væsentlige argumenter for ikke at tage det nødvendige forbehold efter Den europæiske Patentkonvention, må Landbrugsraadet fastholde, at det er en absolut forudsætning for landbruget, at det nugældende forbud mod levnedsmiddelpatent opretholdes længst muligt.

- 2) Landbrugsraadet finder det nødvendigt, at der i forbindelse med en eventuel fremtidig ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention tages forbehold om dansk oversættelse.
- 3) Når levnedsmiddelpatent engang i fremtiden indføres i dansk lovgivning må det sikres, at kun ansøgninger oprindelig indleveret efter indførelsen af et sådant patent meddeles patent med retsvirkning i Danmark.

På denne baggrund må Landbrugsraadet opfordre Folketingets Erhvervsudvalg til at tilgodese ovennævnte forhold, herunder især at det eksisterende forbud mod levnedsmiddelpatenter (i form af både produkt- og fremgangsmådepatenter) ikke ophæves på nuværende tidspunkt, men at Industriministeren bemyndiges til først at ophæve de respektive forbud fra det tidspunkt, hvor opretholdelsen heraf ikke længere vil være i overensstemmelse med de nævnte konventioner.

Såfremt udvalget måtte ønske det, er Landbrugsraadet indstillet på i et fremmøde for udvalget nærmere at redegøre for sine synspunkter.

På Landbrugsraadets vegne

H.O.A. Kjeldsen

Ministerens kommentar til henvendelsen fra Landbrugsrådet af 21. januar 1981

Vedrørende forbud mod levnedsmiddelpatent kan jeg henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 17, 18 og 49 samt mine kommentarer til bilag 40 (henvendelse fra Landbrugsrådet).

Vedrørende forbehold om dansk oversættelse ved ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention kan jeg henvise til min besvarelse af udvalgets spørgsmål 3 og 32 samt mine bemærkninger herom i forelæggelsestalen.

Det er således min opfattelse, at den endelige beslutning, om hvorvidt Danmark skal

kræve EF-patentskrifterne oversat fuldt ud i henhold til reservationsadgangen i art. 88, bør udskydes længst muligt, således at erfaringerne i forbindelse med udstedelse og oversættelse af europæiske patenter kan indgå i overvejelserne.

Ved lovforslagets § 4 er der skabt sikkerhed for, at ansøgning om patent på læge- og næringsmidler kun kan meddeles i henhold til ansøgninger, der er indleveret efter indførelse af læge- og næringsmiddelpatent i Danmark.

Landbrugsrådet

Den 23. marts 1981

Vedr.: Forslag til lov om ændring af patentloven, lovforslag nr. L 88.

I skrivelse af 15. januar 1981 til Folketingets Erhvervsudvalg meddelte Landbrugsraadet, at man ikke ville modsætte sig ratifikation af patentkonventionerne, såfremt forbudet mod levnedsmiddelpatent (i form af både produkt- og fremgangsmådepatenter) i dansk lovgivning opretholdes længst muligt. Begrundelsen herfor er, at der ikke skønnes at opstå fordele men derimod adskillige ulemper ved på nuværende tidspunkt at ophæve det danske forbud mod levnedsmiddelpatenter.

I konsekvens heraf opfordrede Landbrugsraadet til, at Industriministeren bemyndiges til først at ophæve de respektive forbud fra det tidspunkt, hvor opretholdelsen heraf ikke længere vil være i overensstemmelse med de pågældende konventioner.

Det er Landbrugsraadets indtryk, at man ikke under lovforslagets behandling har til hensigt at følge Landbrugsraadets opfordring, og at det ikke er muligt nærmere at

begrunde, hvilke omstændigheder i den seneste europæiske udvikling, der som påstået skulle have afsvækket betænkelighederne ved en ophævelse af det danske forbud mod patenter på næringsmidler.

Det er Landbrugsraadets opfattelse, at disse betænkeligheder ikke er blevet afsvækkede, og det skal derfor udtrykkelig pointeres, at Landbrugsraadet ikke ser nogen som helst fordele ved på nuværende tidspunkt at ophæve det danske forbud mod næringsmiddelpatenter. Tværtimod synes betænkelighederne at være særdeles tungtvejende.

Landbrugsraadet fastholder derfor, at det danske forbud først bør ophæves, når Danmark er traktatmæssig forpligtet dertil og ikke på noget tidligere tidspunkt.

Såfremt udvalget måtte ønske det, er Raadet fortsat indstillet på at give fremmøde for nærmere at redegøre for de betænkeligheder, der er ved på nuværende tidspunkt at ophæve forbudet.

På Landbrugsraadets vegne

H.O.A. Kjeldsen

Ministerens kommentar til henvendelsen fra Landbrugsraadet af 23. marts 1981.

Som nævnt i min besvarelse af udvalgets spørgsmål 17 indeholder Den europæiske Patentkonvention ikke mulighed for opretholdelse af forbudet mod patent på fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler. Sammenholdt med det forhold, at et forbehold for forbud mod stofpatenter på næringsmidler kun kan blive af midlertidig karakter, og med at erhvervslivet har haft en periode på godt 13 år til at forberede sig på

forbudets bortfald, har jeg ikke fundet begrundelse for, at Danmark burde tage forbehold i henhold til konventionens art. 167, stk. 2, a. Jeg kan i denne forbindelse henvise til min besvarelse af spørgsmål 18 og 49.

Såfremt udvalget lægger afgørende vægt på, at der tages forbehold i henhold til art. 167, stk. 2, a, for så vidt angår næringsmidler, er jeg imidlertid villig til igen at tage dette spørgsmål op til overvejelse.

Karl Lerstrup

Den 20. januar 1981.

Spørgsmål 1:

Stk. 1. Ministeren nævner ikke, at vi allerede ved ratifikation af PCT, Patent Cooperation Treaty, har fået mulighed for ved »en fælles ansøgningsprocedure« at opnå patent i flere lande. Desuden kan danske ansøgere benytte de muligheder, som Münchenkonventionen byder uden at Danmark behøver at ratificere denne.

Stk. 2. De honorarer (valutaudgifter) som danskere må erlægge ved ansøgning om europapatent uden Danmarks ratifikation er ubetydelige i sammenligning med de honorarer (valutaindtægter) som udenlandske ansøgere i så fald må erlægge for at få patent i Danmark.

Stk. 3: Ved ansøgning må tidsbesparelsen anses for uvæsentlig. På et senere stadium bestemmes tidsforløbet af frister, som normalt alligevel udnyttes til det yderste.

Stk. 4. Spørgsmålet om de 34.000 ansøgninger under behandling i dag fremstår ikke i sin rette sammenhæng. I antal svarer de til seks års tilgang, men det betyder ikke, at ansøgninger sættes seks år tilbage. Det er for en stor del ansøgninger som tager ekstra lang tid. Det kan være fordi de er tvivlsomme, og hvor enhver frist udnyttes til det yderste, for i et sådant tilfælde er en ansøgning, som endnu ikke er afslået en langt stærkere beskyttelse (pseudomonopol) end en afslået ansøgning. Det er alt andet end realistisk at tro, at en generel aflastning af patentdirektoratets personale vil give en stærkt reduceret behandlingstid for danske førsteansøgninger. Spørgsmålet er meget indviklet, og ministerens svar er baseret på en så overfladisk vurdering, at det ikke kan tages alvorligt. Der er intet spild af ressourcer i form af kvalificerede ingeniører i en eventuel udbygning af patentdirektoratet, hvor de kan være til mindst lige så stor gavn for erhvervslivet, som andetsteds.

Stk. 5. Her henvises til Fællesskabernes hellige ko, den frie bevægelighed. Det kan undre, at man anser et monopol som ud-

strækkes af alle Fællesmarkedets lande, som mindre handelshindrende end et monopol, som kun forhindrer udøvelse af et patent i et eller nogle få af disse lande. Vurderingen er rent politisk og uden logisk basis.

Stk. 6. Det er meget tvivlsomt, om et europapatent eller fællesskabspatent er lettere at håndhæve generelt. Man må især tænke på de lande, hvor rettens sprog ikke er et af de officielle patentsprog, for krænkelse pådommes af retten i det land, hvor krænkelsen er sket. Der er langt større sikkerhed ved et nationalt patent.

Stk. 7. Det i dette stykke fremførte argument forekommer at røbe et komplet ukendskab til et patents natur. Enhver udstrækning af et europæisk patentmonopol til at dække også Danmark er en unødigt import af et forbud. Den teknologiske viden, det indebærer er alligevel tilgængelig, omend på et fremmed sprog, og man må alligevel ty til dette fremmede sprog, hvis man vil have sin viden så tidligt, at den er af værdi. Talen om, at alle kendte led i udviklingen kan springes over er uden interesse, når man alligevel ikke må markedsføre uden licensbetaling.

Stk. 8. Det synes nærmest uartigt at tale om, at det er en fordel, at det udstedte patent vil foreligge på dansk. I dag er det selvfølgelighed, endda at ansøgningen foreligger på dansk, og at patentskriftet foreligger på juridisk bindende dansk. For det første er det kun en overgangsforetelse (som dog varer ud over næste valg), og for det andet er det kun en oversættelse til hvilken der *ikke stilles noget som helst krav om dens rigtighed*. Den kan alene begrænse monolets omfang opad, så der vil hurtigt udvikle sig den praksis, at oversættelsen bliver så bredt formuleret som muligt. Den bliver derfor af ringe værdi (om nogen overhovedet) ved vurdering af patentbeskyttelsens juridiske omfang. Den behøver ikke engang at være forståelig. Den skal blot indgives af ansøgeren, og der findes ingen paragraf, som berettiger til at afslå den.

Spørgsmål 2:

Stk. 1. Den her nævnte grund til tilbageholdenhed kan ikke afvises, men der må også nævnes den langt vægtigere grund, at ingen endnu ved, hvad et europapatent er værd. Patentmonopolet hviler på to virkninger, den juridiske og den psykologiske. Den juridiske er stærkt bundet til sproget, patentets sprog og rettens sprog. Hidtil de to været ens. Det er de kun i få tilfælde for europapatentets vedkommende. Den psykologiske virkning beror på kendskab til, at noget er patenteret, og også her kommer sproget ind i billedet.

Stk. 2. Det anførte er naturligvis korrekt, men den almene betydning af netop Danmarks medvirken er lige så lille som vor geografiske udstrækning. Vi behøver ikke at få samvittighedsnag af den grund, især ikke da vi beredvilligt har ratificeret PCT, som bevarer sproget og derved patentets værdi, både som oplysning og som effektivt monopol.

Spørgsmål 3:

Stk. 1. Første punktum er ikke svar på spørgsmålet. Der spørges om fællesmarkedspatentet, her vil i praksis *alle* være tvunget til at designere Danmark. Andet punktum er en selvfølge, som altid er gældende.

Stk. 2. Dette gælder også uset og vedrører ikke spørgsmålet.

Stk. 3. Første punktum som for stk. 2. Andet punktum er urigtigt. Der kan ikke af den grund spares på indkøb og gennemgang af tidsskrifter.

Stk. 4. Vedrører ikke spørgsmålet.

Stk. 5. Også udenomssnak.

Stk. 6. Henvisning til forbeholdet i par. 94 er noget vrøvl. Det drejer sig alene om erstatningsfrihed for den periode, som ligger mellem ansøgning og udstedelse. Heri ligger *ikke*, at de ansøgninger, som skal overvåges, bliver oversat til dansk. Jævnfør iøvrigt det tidligere sagte om oversættelse.

Stk. 7. Det anførte er irrelevant for spørgsmålet. Problemet er ikke, hvornår et patent får virkning, men *om* det får eller kan få virkning.

Benærkning: Spørgsmålet burde have været besvaret med det ene ord: Jo! Den lange tekst er omsvøb med det formål at skjule i stedet for at besvare.

Spørgsmål 4:

Stk. 1 & 2. Korrekt, men allerførst burde der have stået ordet: Jo!

Stk. 3. Den kendsgerning, at man får 1 måned til det ekstra besvær og udgift at få sit indlæg oversat ændrer ikke ved sagens kerne: *Alt* skal foregå på et for danskere fremmed sprog. Det gør hele sagen i den grad konkurrencefordrivende, at det ikke burde kunne finde sted i henhold til Rom-traktatens bestemmelser. I denne sammenhæng må der også peges på, at efter dansk lov kan man gøre indsigelse allerede på ansøgningsstadiet, medens man på europæisk først kan gøre indsigelse efter at patentet er udstedt, hvilket indebærer at patentmyndigheden taber ansigt, hvis indsigelsen tages til følge.

Stk. 4. Rigtigt, men det er en sørgelig form for fordel, at man kan udtale sig på sit eget sprog, når det man skal udtale sig om eller imod *ikke* foreligger på dansk. Man må selv sørge for og bekoste oversættelse af indlæg fra begge sider.

Stk. 5. Henvisningen til retssager om krænkelse er spørgsmålet uvedkommende.

Stk. 6: En ugyldighedskendelse efter par. 90 kræver først, at der foreligger en krænkelse af et patent, dernæst at den krænkede anlægger sag, og endelig at han taber denne sag. Endvidere burde ministeren have nævnt, at der *ikke* i forslaget er taget det nødvendige forbehold, og at hvis forbeholdet var taget, ville det alligevel kun være en overgangsbestemmelse, som vil falde bort.

Stk. 7. Her gøres dog opmærksom på, at det ikke drejer sig om en virkelig ugyldighedskendelse, men alene om ugyldighed for Danmark.

Stk. 8. Det her nævnte »stærke ønske« fra engelsk side er i virkeligheden så stærkt, at det af flere opfattes som et diplomatisk »nej« til hele konventionen. Den engelske ratifikation er med et forbehold, som gør den meget tvivlsom.

Stk. 9. Centraliseringstankerne er ikke opgivet, blandt andet fordi de udgør en del af Englands forbehold.

Spørgsmål 5.

Stk. 1. De fire linier er lig med det ene ord: Jo.

Stk. 2. Glimrende, men så må det også forudses, at det vil koste penge, og at den

økonomiske fordel, som europapatentet skulle give Danmark, bliver endnu mindre eller negativ.

Stk. 3. Vil industriministeren betale for denne udvidelse?

Stk. 4. Hvis patentdirektoratet skal foretage nyhedsundersøgelse efter at et europapatent er udstedt, skal det vel også bekoste indsigelsesproceduren, og det vil blive urimeligt dyrt for Danmark. Så må vi hellere bevare vort danske patent, bl.a. under PCT. Ansøgeren har ingen interesse i en officiel nyhedsundersøgelse ud over minimum, men kan have interesse i en privat (og hemmeligholdt) undersøgelse for at vurdere sin stilling, men sandelig ikke for selv at anfægte sit eget patent. Det vil altid være psykologisk værdifuldt, selv om det måske er juridisk svagt.

Spørgsmål 6:

Stk. 1. Gentagelsen af tidligere svar kunne være undgået ved blot at svare med et »jo«.

Stk. 2. Det er muligt, at serviceafdelingen kan være overvågende, men det erstatter ikke vurderingen af den eventuelle hindring, men iøvrigt angår det ikke det stillede spørgsmål.

Spørgsmål 7:

Bemærkning: Svaret er fyldestgørende. Gigantfirmaer udgør en forbavsende ringe del af det totale, men har gennem multinational virksomhed en betydelig magt. De har den mest udprægede fordel af europapatent og fællesskabspatent.

Spørgsmål 8:

Stk. 1. Korrekt, uanset ratifikation af traktaterne.

Stk. 2. Korrekt, men det udelukker ikke, at ratifikation vil forøge byrden ved overvågning. For hjemmeindustrien vil der blive langt flere »forbud«.

Stk. 3. Første punktum, ja, men andet punktum er en noget tvivlsom påstand.

Stk. 4. Det er ministerens mening, men jeg deler den ikke.

Spørgsmål 9:

Bemærkning: Svaret forekommer fyldestgørende, men man kunne tilføje, at en ratifikation af Münchenkonventionen alene ikke vil løse noget spørgsmål, for da vil ratifikation af Luxembourgkonventionen til sin tid

falde ind under det, man kan bruge Romtraktatens artikel 235 til at tvinge Danmark til at gøre. Det er derfor i realiteten et spørgsmål om alt eller intet, sådan som industriministeren også har indset og indrettet sit lovforslag på.

Spørgsmål 10: (Udgår).

Spørgsmål 11:

Bemærkning: Hertil må tilføjes, at England har stillet betingelser, som det ikke er realistisk at se opfyldte. England er derfor i den position, at de når som helst kan trække sig ud af ordningen igen. Danmark og Irland bliver af Kommissionen spillet ud mod hinanden, skammet ud for manglende samarbejdsvilje.

Spørgsmål 12:

Bemærkning: Det forekommer helt åbenbart, at Norge ikke vil, men det er udtrykt mere diplomatisk. I Sverige er der ikke udelt glæde over de hidtidige erfaringer, og der er stærke kræfter i gang for at melde fra igen.

Spørgsmål 13:

Stk. 1. Manglende oplysning om, at man ikke vil ratificere er ikke ensbetydende med, at man vil. Irland står i samme situation som Danmark, og vil sikkert skele til, hvad der sker her.

Spørgsmål 14:

Bemærkning: Italien lider under de sprogproblemer, vi kan risikere.

Spørgsmål 15:

Stk. 1. Ministeren svarer kun halvt, nemlig om Münchenkonventionen. I Luxembourgkonventionen står den fra Rom-traktaten velkendte ordlyd: »Denne konvention er indgået for ubegrænset tid.« Det er derfor denne bestemmelse, der er den overordnede, eftersom den bygger på europapatentet. Svaret er derfor vildledende.

Spørgsmål 16:

Stk. 1. Mellem de mange linier står blot, at det haster fordi det haster.

Stk. 2. Her henvises ikke til, at det haster, men tværtimod til et bedre alternativ. Sidste

punktum er blot en mening, som tilsyneladende skal gentages så ofte, at den bliver troet.

Stk. 3. Ministeren nævner ikke det pres, som er lagt på Danmark fra Kommissionens side. Kommissionen er ellers ikke bange for at indrømme, at den presser på både Danmark og Irland. Hvorfor mon ellers en svag regering kommer med et forslag, den for kun et par år siden måtte æde i sig igen.

Spørgsmål 17:

Stk. 2. Ministeren synes helt at overse, eller undgå, grunden til at det omtalte forbehold er kommet ind i den danske og andre patentlove. Det var ikke af hensyn til erhvervene, men af hensyn til folket, altså hensynet til patienterne. Det bør derfor overvejes meget grundigt, om vi overhovedet bør fjerne denne undtagelse. Det, at den skal fjernes, om højst ti eller femten år, er en af de alvorlige indvendinger mod ratifikation og i virkeligheden et angreb på dansk kultur.

Stk. 6. Landbrugsrådet kan sagtens udtale sig positivt om det, der ikke rager dem selv, når de samtidig forlanger deres egen kage melet ved at opretholde forbud mod levnedsmiddelpatenter. Dette forbud var forøvrigt også indført af hensyn til folket (måske navnlig fattigfolket) og ikke specielt af hensyn til erhvervet.

Spørgsmål 18:

Stk. 2. Argumentationen forekommer ulogisk og selvmodsigende.

Bemærkning: Der var måske mere grund til igen at fjerne stofpatenter helt fra den danske patentlov. Disse patenter har i særlig høj grad den karakter, at de kan diskuteres uendeligt. De egner sig derfor særlig godt for store selskaber, som har råd til at have en patentdiskussion gående i meget lang tid og derved hindre andre uden i realiteten at have retten på sin side. Det er helt klart, at det er de »store«, som ønsker undtagelserne bort.

Spørgsmål 19:

Stk. 1 & 2: Ministeren undlader at nævne, at ifald begge konventioner træder i kraft vil indholdet stige til det femdobbelte eller deromkring. Det vil derfor koste fem gange så lang tid, og formodentlig også en del flere kroner. Derimod vil afsnittet med »almind-

ligt tilgængelige ansøgninger« svinde drastisk, hvis vi forudsætter, at det skal være på dansk, – og det er den mest interessante del.

Stk. 3. Denne del af svaret påvirkes ikke af ratifikationen og er derfor irrelevant i forhold til spørgsmålet.

Spørgsmål 22:

Bemærkning: Det er på denne måde, man spiller Danmark og Irland ud mod hinanden.

Spørgsmål 23:

Stk. 1. Hvis antallet af ansøgninger falder til en sjettedel, som mange antager, eller til en trediedel, som ministeren er så optimistisk at antage, så vil det efterhånden også gå ud over årsafgifterne.

Stk. 2. De 34.000 ansøgninger under behandling må tages med et gran af salt. Mange af dem er blevet gamle fordi de er tvivlsomme, og måske aldrig resulterer i et patent. Andre bliver efterhånden så tynde, at man ved udstedelsen foretrækker at lade dem falde frem for at betale de høje årsafgifter. Atter andre har været så længe under behandling, at de har gjort deres gavn, og så er der ingen god grund til at betale. De svarer under ingen omstændigheder til seks års tilgang af nye ansøgninger.

Stk. 3. Værdien af svaret må overlades til gætværk, da der ikke er, og næppe kan være tal på indtægterne.

Stk. 4. Det er sandhed med modifikation at de 2000, eller måske 1000, ansøgninger, som forventes efter ratifikation, svarer til patentafdelingens kapacitet. Det gør det måske målt i mand timer, men det er ikke sagen. Det er langt fra ligegyldigt hvilken »mand« (M/K), det drejer sig om. Det er ikke helt forkert som et groft overslag at regne med, at den ekspertise, som et patentdirektorat skal råde over, må fordeles på omkring 100 hjerner for at de ikke skal sprænges. Det gælder derfor uanset om der er 1000 eller 10.000 ansøgninger om året. Det er derfor direktoratet i stor udstrækning har anvendt akkordlønnede ingeniører, og det vil gå hårdt ud over patentafdelingens kvalitetsniveau, hvis der skal foretages en reduktion af de ansattes antal. Der er derfor god baggrund for Kommissionens lønlige håb, at med indførelse af fællesmarkedspatentet vil

det danske patenvæsen dø sultedøden. Det må ikke ske.

Spørgsmål 24:

Stk. 1. Der ligger ikke nogen underkendelse af patentdirektoratets fastansattes viden og erfaring, når der udtales et ønske om at bevare de mange akkordlønnede sagsbehandlere.

Stk. 2. Denne del af svaret understreger dobbeltheden i ministerens svar.

Stk. 3. Ingen påstand er nogen sinde blevet mere sand af gentagelse.

Spørgsmål 25:

Bemærkning: Svaret på det tredobbelte spørgsmål burde have været: Ja, nej, nej. Gevinsten på en måneds henstand ved først at indlevere en dansk version af en indsigelse er ubetydelig.

Spørgsmål 26:

Bemærkning: De af ministeren fremførte synspunkter bør tages under alvorlig overvejelse, når dette lovforslag er forkastet.

Spørgsmål 27:

Bemærkning: Da den anførte udtalelse hverken er uddybet eller taget til indtægt af ministeren, må det formodes at den er uden betydning.

Spørgsmål 28:

Stk. 1. Her berøres et af de Europæiske Fællesskabers største problemer. Det består i,

at man har promulgeret dogmet om »varernes frie bevægelighed«. Tanken kan ikke gennemføres. Den er end ikke gennemført i USA. Der vil altid være handelshindringer af en eller anden art, såsom de såkaldte »tekniske« handelshindringer. Problemet er imidlertid vokset over alle grænser ved at Kommissionen har udnyttet domstolen i Luxembourg til at gennemføre en lovgivning, som foregriber eksistensen af et enerådende fællesmarkedspatent. Tanken om et fællesmarkedspatent som politisk instrument bygger på historisk grund, idet den toldunion, som i sin tid blev skabt mellem de tyske »Länder«, medførte et behov for et fælles patentvæsen, som derpå førte til Tysklands politiske enhed, men i det tilfælde kunne det lade sig gøre, idet der i forvejen var ét sprog og i nogen grad en ensartet kulturbaggrund.

Stk. 2. Påstanden om, at fællesskabspatentets formål er en rationalisering, gentages her, lige efter at det egentlige formål er antydet. Den grad af rationalisering, som det er muligt at opnå, fås gennem PCT uden at det går ud over den styrke, som ligger i de nationale patenter, – og PCT er ratificeret og i kraft.

Spørgsmål 29:

Bemærkning: Patentkrav, som ligger nær ved en opfindelse uden at kunne falde ind under den i samme patentskrift, er ikke nødvendigvis spærrepatenter. De kan også have det formål at sikre handlefrihed. Betydningen af sådanne er det vanskeligt at vurdere, men de er næppe til stor gene for andre.

Ministerens kommentarer til henvendelse fra Karl Lerstrup.

Hr. Lerstrups udtalelser i forbindelse med patentlovforslaget og mine besvarelser af en række af erhvervsudvalgets spørgsmål giver mig efter deres natur ikke anledning til nogen kommentarer.

Med hensyn til de enkelte materielle indvendinger i hr. Lerstrups kommentarer, skal jeg dog bl.a. henviser til min besvarelse af spørgsmålene 32, 37, 38, 41, 44 og 47.

Telex fra EF repræsentationen i Bruxelles om Irlands ratifikation.

Til udvalgets orientering følger hoslagt i 70 eksemplarer kopi af en fra EF-repræsentationen i Bruxelles d.d. modtaget telex, hvoraf det fremgår, at Irland den 21. april 1981 har truffet beslutning om at ville ratificere Fællesskabets Patentkonvention, hvilket

indebærer, at Irland tillige vil ratificere Den europæiske Patentkonvention.

Herefter har samtlige EF-lande med undtagelse af Danmark truffet beslutning om ratifikation af de europæiske patentkonventioner.

Med venlig hilsen

Erling Jensen

Irland har den 21. april taget beslutning om, at man ville ratificere konventionen.